



**H R V A T S K I S A B O R**  
**Odbor za europske poslove**

Klasa: 022-03/19-03/22  
Urbroj: 6521-31-19-01  
Zagreb, 12. ožujka 2019.

**ODBOR ZA OBRAZOVANJE,  
ZNANOST I KULTURU**  
**Predsjednica Vesna Bedeković**

Poštovana predsjednice Odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2019. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o  
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Obzora Europa –  
Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za  
sudjelovanje i širenje rezultata  
COM (2018) 435**

koje je Koordinacija za vanjsku i europsku politiku i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom: Klasa: 022-03/18-07/503, Urbroj: 50301-23/22-18-1 na sjednici održanoj 6. studenoga 2018. godine.

Predmetni Prijedlog uredbe Komisija je dostavila Hrvatskom saboru 11. lipnja 2018., te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim Vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 12. travnja 2019. godine.

S poštovanjem,

**PREDSJEDNIK ODBORA**  
**Domagoj Ivan Milošević**

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2018) 435  
- COM (2018) 435

Na znanje: - INFODOK služba

## PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

*Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanje i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata;*

*Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing Horizon Europe – The Framework Programme for Research and Innovation, laying down its rules for participation and dissemination;*

*Brojčane oznake dokumenata: COM (2018) 435*

Koordinativno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta),  
ustrojstvena jedinica i službenik/ica:

Nadležna tijela državne uprave:

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Ustrojstvena jedinica:

Uprava za znanost i tehnologiju,

Nadležne osobe:

Marko Košiček, savjetnik ministrice

e-mail: [marko.kosicek@mzo.hr](mailto:marko.kosicek@mzo.hr)

Ivana Pavlaković, načelnica Sektora za znanstveni sustav i tehnološki razvoj

e-mail: [ivana.pavlakovic@mzo.hr](mailto:ivana.pavlakovic@mzo.hr)

Željka Skočilić, voditeljica Odjela za pripremu, praćenje i provedbu znanstvenih i tehnoloških programa

e-mail: [zeljka.skocilic@mzo.hr](mailto:zeljka.skocilic@mzo.hr)

Zorana Barišić

e-mail: [zorana.barisic@mzo.hr](mailto:zorana.barisic@mzo.hr)

Nadležni službenica u MVEP (Uprava za Europu):

Maša Popović, voditeljica Službe za unutarnje tržište, socijalna pitanja, zdravlje, mlade, obrazovanje i sport, Sektor za COREPER I

[masa.popovic@mvep.hr](mailto:masa.popovic@mvep.hr)

Tijela državne uprave, agencije i javne ustanove uključena u izradu Prijedloga stajališta:

Agencija za mobilnost i programe EU

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta

**Nadležna radna skupina Vijeća EU i nadležna službenica u SP RH pri EU:**

Nadležno radno tijelo je Radna skupina za istraživanje (RECH WP).

Nada Sirotić, savjetnik (istraživanje i inovacije, svemir), e-mail: [nada.sirotic@mvep.hr](mailto:nada.sirotic@mvep.hr), tel: 0032496565039

**Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EK:**

Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanje i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata stavlja se van snage Uredba (EU) br. 1291/2013 od 11. prosinca 2013. i osigurava se zakonodavni okvir za razdoblje 2021.-2027.

Glavna svrha Prijedloga Uredbe jest uspostaviti strukturu novog programa za istraživanje i inovacije u EU, odrediti ciljeve Programa, okvirni proračun za pojedine dijelove Programa za razdoblje 2021.-2027.

Prijedlog Uredbe, osim uvodne izjave, sadrži 4 glave.

**Glava I** definira Opće odredbe Programa koje uključuju definicije, ciljeve Programa, strukturu, misije, europska partnerstva, proračun za ključne dijelove programa, te načela poput Otvorenog pristupa, treće zemlje pridružene Programu.

Program čine tri stupa:

- Stup I. „**Otvorena znanost**” osigurat će se nastavak potpore izvrsnoj znanosti iz Obzora 2020., kroz Europsko istraživačko vijeće, aktivnosti Marie Skłodowska-Curie i istraživačke infrastrukture. Načela i prakse otvorene znanosti uključit će se u sve dijelove Programa.

- Stup II. „**Globalni izazovi i industrijska konkurentnost**” usmjerit će se na globalne izazove i industrijske tehnologije, koji su integrirani u pet klastera („zdravlje”, „uključivo i sigurno društvo”; „digitalizacija i industrija”; „klima, energija i mobilnost”; te „hrana i prirodni resursi”). Programom se predlaže novina u odnosu na aktualni Okvirni program za istraživanje i inovacije Obzor 2020. u vidu misija koje su predviđene u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” pri čemu uključivati i aktivnosti iz drugih dijelova Programa.

- Stup III. „**Otvorene inovacije**“ će se usmjeriti na rast disruptivnih inovacija i inovacija koje stvaraju nova tržišta, i to uspostavom Europskog vijeća za inovacije, potporom poboljšanju europskih inovacijskih ekosustava i nastavljenom potporom Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (EIT).

Zaseban, horizontalni dio strukture Programa čini „**Jačanje europskog istraživačkog prostora**”, koji će se provoditi kroz **2 ključne aktivnosti**, a to su „dijeljenje izvrsnosti” te „reforme i jačanje europskog sustava istraživanja i inovacija.

Definirano je načelo otvorenog pristupa i pridruživanje trećih zemalja Programu.

Osnovne odrednice navedenih aktivnosti u okviru tri stupa utvrđene su u Prilogu I Uredbe.

U Glavi I. se definiraju i tri skupine odnosno kategorije europskih partnerstava:

- (a) Europska partnerstva za zajedničke programe;
- (b) Sufinancirano europsko partnerstvo;

(c) Institucionalizirana europska partnerstva.

Definirana financijska omotnica za provedbu Okvirnog programa za razdoblje 2021.–2027. iznosi 94 100 000 000 EUR, s indikativnom raspodjelom iznosa za ključne dijelove Programa:

- Stup I „Otvorena znanost” - 25,8 milijardi EUR
- Stup II „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”- 52,7 milijardi EUR
- Stup III. „Otvorene inovacije”- 13,5 milijardi EUR
- „Jačanje europskog istraživačkog prostora” - 2,1 milijarde EUR .

Dodatno, 3,5 milijardi eura bit će dodijeljeno u okviru fonda InvestEU, dok je za program Euratom predviđeno 2,4 milijarde eura.

**Glava II** definira Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata.

Ključni instrumenti Programa su Bespovratna sredstva, Nagrade, Javna nabava, Operacije mješovitog financiranja. Definirana su i pravila vezana za instrument Operacije mješovitog financiranja.

U **Glavi III.** definirano je praćenje i izvješćivanje, informiranje, komunikacija, promidžba te širenje i iskorištavanje rezultata, evaluacija Programa, revizije i izvršavanje delegiranja.

**Glavom IV.** propisane su prijelazne i završne odredbe.

Ovom Uredbom stavljaju se van snage akti kojima je bio definiran Okvirni program EU za istraživanje i inovacije za razdoblje 2014.-2020. – Obzor 2020.: Uredba (EU) br. 1291/2013 i Uredba (EU) br. 1290/2013, s učinkom od 1. siječnja 2021.

**Dodatna napomena:**

**Zakonodavni paket** za program Obzor Europa, pored prethodno spomenutog prijedloga Uredbe kojom se uspostavlja program Obzor Europa, sadrži Odluku o uspostavi posebnog programa za provedbu Obzora Europa i prijedlog Uredbe o uspostavljanju programa istraživanja i osposobljavanja Euratoma, a kojim se dopunjuje okvirni program Obzor Europa.. Sastavni dio zakonodavnog paketa trebao bi činiti i pravni okvir za Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT), prijedlog kojeg bi, sukladno trenutnim najavama EK, trebao biti objavljen u ožujku 2019. godine.

Predlaže se da se posebni program za istraživanja u području obrane uspostavi Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europskog fonda za obranu za razdoblje 2021.–2027.

**Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:**

Europska komisija ovom Uredbom želi omogućiti nastavak Okvirnog programa EU za istraživanje i inovacije - Obzor 2020 i u razdoblju 2021.-2027. godine.

Od početka 2014. godine do svibnja 2018. godine, Obzor 2020. je omogućio financiranje 18.000 projekata u iznosu od 31 milijarde. Predloženi prijedlog Programa temelji se na izvješću nezavisne grupe stručnjaka o maksimiziranju učinka istraživačkih i inovacijskih

programa Europske unije „LAB-FAB-APP:- Ulaganje u europsku budućnost kakvu želimo“, glavnoj strateškoj studiji predviđanja BOHEMIA-e, priložima sa sastanka šefova država i vlada održanog u svibnju 2018. u Sofiji te doprinosom EK za navedeni sastanak, izvješću prof. Mariane Mazzucato izrađenom za Europsku komisiju pod nazivom „Istraživanja i inovacije temeljena na misijama u EU-u“, studiji Europske komisije pod nazivom „Ekonomsko opravdanje za javno ulaganje u istraživanja i inovacije te učinak“, studiji nezavisne skupine stručnjaka koju je naručila Europska komisija pod nazivom „Povratak Europe: ubrzanje inovacija proboja“ te konzultacijama s dionicima u razdoblju od 2016. do 2018. godine.

Paketom Obzor Europa objedinjuju se dva postojeća pravna akta (Okvirni program i Pravila sudjelovanja i širenja rezultata) u jedinstveni pravni akt i uvodi se niz poboljšanja u smislu pojednostavnjenja u tijeku provedbe.

Posebni ciljevi Programa su potpora stvaranju i širenju visokokvalitetnih novih znanja, tehnologija i rješenja povezanih s globalnim izazovima; jačanje učinka istraživanja i inovacija na razvoj, podupiranje i provedbu politika Unija te potpora prihvaćanju inovativnih rješenja u industriji i društvu radi rješavanja globalnih izazova; poticanje svih oblika inovacija, uključujući revolucionarne inovacije, ojačanje uvođenja inovativnih rješenja na tržište te optimiranje rezultata Programa radi povećanja učinka unutar ojačanog europskog istraživačkog prostora.

Otprilike dvije trećine europskog gospodarskog rasta tijekom posljednjih desetljeća potaknuto je inovacijama. Očekuje se da će Obzor Europa ubuduće poticati znanstvenu izvrsnost i da će imati pozitivan učinak na rast, trgovinu i ulaganja te znatan učinak na društvo i okoliš. Za svaki euro uložen u okviru programa očekuje se u roku od 25 godina ostvariti povrat u iznosu do 11 eura. Očekuje se da će ulaganja EU u istraživanje i razvoj omogućiti otvaranje do 100 000 radnih mjesta.

#### **Status dokumenta:**

Dokument je objavljen 7. lipnja 2018., a do 11. listopada 2018. održano je ukupno 19 (devetnaest) sastanaka nadležne Radne skupine za istraživanja Vijeća EU-a na kojima su se raspravljali pojedini dijelovi paketa Obzor Europa. Struktura i ciljevi Programa te strateško upravljanje su također raspravljani na neformalnom sastanku Vijeća ministara 16. i 17. srpnja u Beču i na formalnom sastanku Vijeća ministara 28. rujna u Bruxellesu.

#### **Stajališta DČ i EK:**

Radna skupina za istraživanje je započela s razmatranjem prijedloga paketa Obzor Europa u lipnju. Na sastanku Vijeća 28. rujna ministri su obavješteni o napretku na dosjeu. Početkom listopada započet je pregled prvog kompromisnog teksta na glavnu uredbu. .

Dio DČ je predložio povećanje ukupno predviđenog iznosa za Obzor Europu, a kako bi se uspjeli ostvariti očekivani rezultati. Veći broj DČ traži preimenovanje naziva stupova, prvenstveno prvog i trećeg stupa, kako bi se izbjegla mogućnost zamjene s konceptima

otvorene znanosti i otvorenih inovacija. Dio DČ je iskazao zabrinutost zbog fokusa na disruptivne inovacije, odnosno isključivanje inkrementalnih inovacija, kao i zbog nedostatka instrumenta usmjerenog na MSP-ove u 3. stupu. DČ su iskazale i želju za vidljivijom ulogom industrije i ključnih razvojnih tehnologija s obzirom na njihov utjecaj na europsku kompetitivnost. DČ su uglavnom usuglašene oko iskazivanja podrške jasnom razdvajanju aktivnosti Europskog fonda obrane, pri čemu se inzistira na održavanju civilnog karaktera budućeg Okvirnog programa. Većina DČ je podržala ograničen broj misija pri čemu je određeni broj DČ izrazio zabrinutost oko postupka odabira misija i uključenosti DČ u taj postupak, kao i pitanja financijskih alokacija, pristupa temeljenog na portfelju projekata te provedbenih i upravljačkih struktura misija. Kad je riječ o partnerstvima, racionalizacija istih je naišla na široku podršku DČ. Dosadašnje rasprave su se bavile odnosom misija i partnerstava, uključenosti partnerstava u proces strateškog planiranja i uključivanja preporuka ERAC *ad-hoc* Radne skupine.

Veći broj DČ je zatražio detaljni proračun Okvirnog programa s obzirom na misije i partnerstva. Kad je riječ o međunarodnoj suradnji, DČ su zatražile strateški pristup istoj kao i ulozi DČ u odlučivanju o pridruženim zemljama te jačem naglasku na reciprocitetu.

### **Stajalište RH – ključni elementi:**

RH pozdravlja ciljeve i opću strukturu te oslanjanje prijedloga Okvirnog programa na održive razvojne ciljeve Ujedinjenih naroda, kao i **predloženo povećanje sredstava** u odnosu na razdoblje 2014.-2020., stoga djelomično podržava prijedlog teksta Uredbe. Međutim, smatramo važnim naglasiti kako povećanje iznosa namijenjenih provedbi Programa u odnosu na razdoblje 2014.-2020. iznosi svega 16,5%, što **predstavlja** više nego dvostruko manje uvećanje u usporedbi s povećanjem budžeta za Obzor 2020. u odnosu na FP7 koji se provodio u razdoblju 2007.-2013. Stoga smatramo da predloženo povećanje neće biti dovoljno za ostvarenje postavljenih ciljeva Programa.

Budući da su otvorenost i inovacije inherentne čitavom Okvirnom programu smatramo kako predloženi nazivi prvog i trećeg stupa (Otvorena znanost i Otvorene inovacije) ne odražavaju na odgovarajući način smjer navedenih dijelova Programa.

RH će povećanu pažnju posvećivati i pitanjima **sinergija** s drugim programima/fondovima te **horizontalnom uključivanju mjera širenja sudjelovanja** u cijeli program.

U odnosu na međunarodnu suradnju, RH podržava odgovarajuće pridruživanje trećih zemalja, odnosno uvjete kojima se u što većoj mjeri održava *status quo* u odnosu na prethodna razdoblja. Pri tom naročito podržavamo pridruživanje zemalja Zapadnog Balkana.

### **I. stup „Otvorena znanost“**

Pozdravljamo nastavak izuzetno uspješnih aktivnosti I. stupa – Europskog istraživačkog vijeća (ERC) i Marie Skłodowska-Curie akcije (MSCA), budući da su to aktivnosti koje imaju značajan doprinos na razvoj nacionalnih sustava znanosti, posebice povećanja međunarodne vidljivosti, umrežavanja hrvatskih prijavitelja te razvoj istraživačkih karijera. Smatramo da je

potrebno povećati sredstva za aktivnosti **Europskog istraživačkog vijeća**, a posebice **MSCA** u sljedećem financijskom razdoblju. Naime, MSCA aktivnost se u aktualnom Okvirnom programu pokazala kao jedna od aktivnosti u kojoj su hrvatski prijavitelji bili najuspješniji prema iznosu ugovorenih sredstava, a indikativnim iznosima navedenima u Uredbi se alokacija za MSCA smanjuje u odnosu na razdoblje 2014.-2020. Također, smatramo kako **Europsko istraživačko vijeće (ERC)** mora imati za cilj općenito povećanje broja istraživača, a ne specifično istraživača izvan Europske unije.

Smatramo da su nužna dodatna pojašnjenja o mogućnosti prijenosa financijskih sredstava namijenjenih MSC aktivnostima i **Europskom istraživačkom vijeću** (u okviru I. stupa) instrumentu **Tragač** (u okviru III. stupa), kao i o podršci i načinu uključivanja MSC stipendista u **Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT)**.

## **II. stup „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”**

Pozdravljamo racionalizaciju relativno velikog broja društvenih izazova i područja u okviru stupa **Industrijsko vodstvo** u aktualnom Programu na samo 5 tematskih klastera.

Kao jedan od ključnih faktora za ostvarenje zadanih ciljeva ovog stupa, ali i čitavog Programa, prepoznajemo uključivanje **projekata svih veličina i razina tehnološke spremnosti (TRL)**.

Smatramo nužnim u većoj mjeri uključiti **društvene i humanističke znanosti** koje imaju važnu ulogu u razumijevanju i suočavanju s globalnim izazovima. Također smatramo važnim da društvene i humanističke znanosti: i) budu odgovarajuće zastupljene horizontalno kroz čitav program HE te ii) imaju zasebnu nišu financiranja/posebne pozive za dostavu prijedloga projekata.

Pozdravljamo **ideju misija** kao inherentnog dijela II. stupa, a s ciljem pronalaženja odgovora na globalne izazove. Smatramo kako misije moraju biti jedinstvene po svom sadržaju, **ograničene u trajanju i financijskim sredstvima** za provedbu te s jasno definiranim „životnim ciklusom“. Važno je da misije omogućuju uključenost DČ bez geografskih predrasuda, a isto tako i raznih kategorija sudionika prilikom njihove provedbe. U tom smislu je potrebno uključiti DČ u upravljačke procese misija.

Pozdravljamo uključivanje građana i šireg spektra dionika u promišljanje misija, ali izražavamo i zabrinutost u slučaju financiranja misija koje bi znatno nadilazile područje istraživanja i inovacija te zadirale u primjerice, pitanja okoliša, gospodarstva, mijenjanja kulture i ponašanja građanstva i sl. Širi pristup je moguć jedino uz uključivanje većeg broja upravljačkih tijela DČ i mobiliziranje drugih raspoloživih sredstava ovisno o cilju koji se pojedinom misijom želi postići. Misije trebaju prioritzirati ulaganje u aktivnosti istraživanja i inovacija.

Smatramo kako će se stvarna **racionalizacija i transparentnost partnerstava** ostvariti samo ako se njihova uspostava ograniči na područja i ciljeve za koja drugi instrumenti i aktivnosti predviđeni Okvirnom programom nisu dostatni. Stoga podržavamo daljnju racionalizaciju

partnerskih instrumenata za novo razdoblje, uključujući tematski obuhvat (staviti naglasak na teme koje su potpuno usklađene s političkim ciljevima i koje se ne mogu ostvariti drugim raspoloživim instrumentima Programa) te racionalizaciju broja akata kojima se partnerstva uspostavljaju, a time i provedbenih struktura.

### III. stup „Otvorene inovacije“

Predloženi III. stup Otvorene inovacije obuhvaća postojeće aktivnosti aktualnog Programa (Instrument za mala i srednja poduzeća i Pristup financijskim sredstvima) i dio koji je pilotiran u Radnom programu za razdoblje 2018.-2020. pod sveobuhvatnim nazivom Europsko inovacijsko vijeće (EIC). Također su dodane nove aktivnosti i instrumenti namijenjene prvenstveno poduzećima i projektima usmjerenima na razvoj inovativnih proizvoda i usluga.

Smatramo potrebnim osigurati uravnotežen pristup u kojem se u EU potiču i „male“, odnosno **inkrementalne** inovacije, koje su osobito važne za uslužni sektor i zemlje koje su još u procesu gospodarske transformacije. Izrazito je važno **definirati inovacije**, prvenstveno one disruptivne odnosno “inovacije proboja” radi boljeg razumijevanja ciljeva i dosega naznačenih aktivnosti. To se osobito relevantno za srodne aktivnosti koje provode DČ, ali i osiguravanja odgovarajućeg evaluacijskog postupka.

Predlažemo da kao jedan od glavnih uvjeta za financiranje projektnih aktivnosti u okviru III. stupa ostane „**dodana vrijednost za EU**“.

Smatramo da je potrebno ograničiti dodjelu sredstava bez poziva, a korištenje ograničenih poziva omogućiti isključivo u izvanrednim prilikama kad je riječ o instrumentu Tragač u sklopu Europskog inovacijskog vijeća (EIC). Valjani projektni prijedlozi koji će se upućivati u evaluacijski postupak u sklopu instrumenta Akcelerator trebaju udovoljavati uvjetima koji bi morali uključivati relevantne nacionalne programe prepoznate od strane EK. Smatramo **kako poduzeća srednje tržišne kapitalizacije ne bi trebala biti korisnici instrumenta Akcelerator** s obzirom da imaju veće financijske kapacitete nego što je to slučaj kod novoosnovanih tvrtki te malih i srednjih poduzeća. Također, prijava na instrument Akcelerator ne smije biti uvjetovana prethodnim korištenjem instrumenta Tragač.

Smatramo potrebnim jasnije definirati aktivnosti EIT-a i aktivnosti „Europskih inovacijskih eko-sustava“. Financijska podrška koja će biti pružena kroz Fond InvestEU, a za potrebe stupa „Otvorene inovacije“, treba biti pažljivo osmišljena kako bi se polučio sinergijski učinak ova dva instrumenta.

### Ostalo

RH podržava osnaživanje međunarodne suradnje uključujući najavljeno povećanje broja trećih zemalja koje imaju razvijene kapacitete za istraživanje i razvoj te ciljanu suradnju u okviru pojedinih aktivnosti sukladno potrebama EU.



Pozdravljamo pojednostavljena pravila za sudjelovanje i širenje poput dodatnog pojednostavljenja sadašnjeg sustava povrata stvarnih troškova.

Također podržavamo prepoznavanje važnosti oznake „Pečata izvrsnosti“ te poticanje sinergija za projekte kojima je isti dodijeljen, kako bi se mogao primijeniti što širi spektar izvora financiranja.

S obzirom na dinamiku pregovora i kontinuirane konzultacije s dionicima u sustavu znanosti, RH će eventualno razmisliti o nadopuni ili reviziji predmetnog okvirnog stajališta.

#### **Sporna/otvorena pitanja za RH:**

Smatramo da definiranje sadržaja, a osobito iznosa za pojedine aktivnosti u okviru tri ključna stupa Programa treba biti predmet rasprave s DČ. Nastavno na navedeno, nužno je da EK dostavi prijedloge iznosa za pojedina područja intervencije u okviru klastera kako bi se DČ mogle očitovati na prijedlog klastera na odgovarajući način.

Smatramo da je aktivnosti horizontalnog stupa „Jačanje europskog istraživačkog prostora“ **nužno transformirati na način kojim će se omogućiti stvarno smanjenje jaza između zemalja s većim i onih s manjim R&D intenzitetom.**

S obzirom na uvođenje mogućnosti prijenosa do 5% financijskih sredstava iz programa s dijeljenim upravljanjem (ESI fondovi) u programe sa središnjim upravljanjem (Obzor Europa), nužno je da se pojasne uvjeti korištenja tako prenesenih sredstava. Također je potrebno nomotehničko usklađivanje članka 21. stavka 2. Uredbe Europskog vijeća i Parlamenta o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize s člankom 9. stavkom 8. Uredbe.

RH smatra da je potrebno staviti **veći naglasak na sinergije između nacionalnih i instrumenata EU** kako bi osigurali koherentnu i konzistentnu politiku na EU razini. Jedan od ključnih izazova aktualnog programskog razdoblja je nemogućnost provedbe sinergija zbog neodgovarajućeg usklađivanja pravila i procedura različitih izvora financiranja, prvenstveno pravila ESI fondova s onima Okvirnog programa. Mišljenja smo da se ni predloženim zakonodavnim okvirom za buduće financijsko razdoblje, nije osiguralo pojednostavljenje pravila i procedura kako bi se u stvarnom smislu omogućila provedba sinergija u DČ, kao ni konkretnija suradnja različitih uprava pri EK zaduženih za pojedine fondove i/ili programe.

#### **Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:**

U ovome trenutku nije moguće procijeniti potrebe izmjena postojećeg zakonodavstva. Uredba i odluka se po donošenju automatski prenose u nacionalno zakonodavstvo.

#### **Utjecaj provedbe dokumenta na proračun:**

U ovome trenutku nije moguće procijeniti utjecaj provedbe na proračun. Daljnje procjene bit će moguće nastavno na preciziranje dijelova programa u kojima su za sudjelovanje potrebni dodatni doprinosi, pored doprinosa RH u proračun EU-a (npr. partnerstva).



Bruxelles, 7.6.2018.  
COM(2018) 435 final

2018/0224 (COD)

Prijedlog

## **UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

**o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata**

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2018) 291 final} - {SWD(2018) 307 final} - {SWD(2018) 308 final} -  
{SWD(2018) 309 final}

## OBRAZLOŽENJE

### 1. KONTEKST PRIJEDLOGA

#### • Razlozi i ciljevi

Prijedlog programa „Obzor Europa” u potpunosti je u skladu s prijedlogom Komisije o sljedećem dugoročnom proračunu Unije za razdoblje od 2021. do 2027., s prioritetima Komisije kako su utvrđeni u njezinu Programu za radna mjesta, rast, pravednost i demokratske promjene te s globalnim prioritetima politike (ciljevi održivog razvoja). Njime se podupire program Unije za razdoblje nakon 2020., kako je dogovoren u Rimskoj deklaraciji od 25. ožujka 2017.

Prijedlog se temelji na pretpostavci da se istraživanjima i inovacijama ispunjavaju prioriteti građana, povećavaju produktivnost i konkurentnost Unije te da su oni ključni za održavanje našeg socioekonomskog modela i vrijednosti i za omogućavanje rješenja za sustavnije prevladavanje izazova.

Paket Obzor Europa sastoji se od prijedloga:

1. okvirnog programa za istraživanje i inovacije pod nazivom „Obzor Europa”, uključujući i utvrđivanje pravila tog programa za sudjelovanje i širenje rezultata (u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije – „UFEU”);
2. posebnog programa za provedbu „Obzora Europa” („UFEU”);
3. programa za istraživanje i osposobljavanje u skladu s Ugovorom o Euratomu, kojim se dopunjuje Obzor Europa, uz
4. povezanu procjenu učinka i zakonske financijske izvještaje.

Predlaže se da se posebni program za istraživanja u području obrane uspostavi Uredbom (EU) ... Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europskog fonda za obranu za razdoblje 2021.–2027.

Paketom se objedinjuju dva postojeća pravna akta (Okvirni program i Pravila sudjelovanja i širenja rezultata) u jedinstveni pravni akt i uvodi se niz poboljšanja u smislu pojednostavnjenja u tijeku provedbe.

Konkretnije, Obzor Europa ojačat će znanstvene i tehnološke temelje Unije kako bi se pomoglo suočavanju s velikim globalnim izazovima našeg doba te pridonijelo ostvarenju ciljeva održivog razvoja. Programom će se istodobno potaknuti konkurentnost Unije i njezinih industrija. Obzor Europa pomoći će u ispunjavanju strateških prioriteta Unije te poduprijeti razvoj i provedbu politika Unije. U svijetu koji se brzo mijenja uspjeh Europe sve više ovisi o sposobnosti pretvaranja izvrsnih znanstvenih rezultata u inovacije koje mogu imati stvaran pozitivan učinak na naše gospodarstvo i kvalitetu života te stvoriti nova tržišta s više kvalificiranih radnih mjesta.

Kako bi se postigao taj cilj i nastavio uspjeh njegova prethodnika, u okviru Obzora Europa nastavlja se integrirana potpora cijelom ciklusu istraživanja i inovacija.

Načelo jedinstvenog skupa pravila za sudjelovanje i širenje rezultata zadržava se te se ovim prijedlogom dodatno poboljšavaju ta pravila.

Ovim se prijedlogom predviđa da se on počinje primjenjivati od 1. siječnja 2021. te je on upućen Uniji od 27 država članica u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o njezinoj namjeri da se povuče iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji koju je Europsko vijeće primilo 29. ožujka 2017.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike**

Okvirni je program vodeći program Unije za potporu istraživanjima i inovacijama od koncepta do uvođenja na tržište. Njime se nastoje dopuniti nacionalno i regionalno financiranje. Okvirni program već pruža jedinstvenu europsku dodanu vrijednost podržavanjem tržišnog natjecanja i suradnje u području vrhunske znanosti i inovacija na cijelom kontinentu. To je dovelo do revolucionarnih znanstvenih otkrića, povećanja konkurentnosti i rješenja za društvene izazove. Novi predloženi okvirni program Obzor Europa imat će za cilj ostvariti još veći učinak od tekućeg programa, Obzor 2020., koji je široko priznat kao važan element u ostvarenju europskih ambicija. Zbog brzine razvoja istraživanja i inovacija u kontekstu globalnog tržišnog natjecanja javna potpora istraživanju i inovacijama potrebna je nego ikad, posebno na razini Unije, gdje je dodana vrijednost te potpore neosporna. Prijedlog je u potpunosti usklađen s programom Komisije za istraživanje i inovacije, uključujući glavni cilj ulaganja 3 % BDP-a Unije u istraživanja i inovacije te s Komunikacijom „Obnovljeni program za istraživanje i inovacije - prilika da Europa oblikuje svoju budućnost” (doprinos Europske komisije neformalnom sastanku čelnika 16. – 17. svibnja 2018.).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u potpunosti u skladu s postojećim politikama Unije. Obzor Europa razvijen je uzimajući u obzir sadašnje prioritete Komisije, politiku proračuna za rezultate (kojom se zahtijeva da programi potrošnje Unije sada više no ikad moraju pružiti vrijednost za novac), provedbu programa za održivi razvoj do 2030., provedbu globalne strategije Unije i prijedlog Komisije za sljedeći dugoročni proračun Unije.

U područjima kao što su zdravlje, digitalne tehnologije, industrijska preobrazba, uključiva i demokratska društva, prirodni resursi, energija, mobilnost, okoliš, hrana, niskougljično gospodarstvo, svemir i sigurnost, istraživanje i inovacije ključni su za uspješno ostvarenje prioriteta Unije: osobito radnih mjesta i rasta, jedinstvenog digitalnog tržišta, energetske unije i klime. Istraživanja i inovacije u središtu su produktivnost i konkurentnost naprednog gospodarstva kao što je gospodarstvo Unije.

Ulaganja u istraživanja i inovacije bit će komplementarna i uzajamno se podupirati s ulaganjima u okviru drugih programa Unije. Rezultati istraživanja i inovacija iskorištavat će se u sinergiji s drugim programima Unije kako bi se potaknula njihova prihvaćenost na nacionalnoj i regionalnoj razini, čime se povećava i europski inovacijski potencijal. To će biti upotpunjeno djelotvornim komunikacijskim i informativnim kampanjama o istraživanju i inovacijama kojima se uključuju građani. Komplementarnost i sinergija potpore istraživanjima i inovacijama te iskorištavanja njihovih rezultata u dugoročnom proračunu Unije maksimalno će se povećati strateškim planiranjem istraživanja i inovacija, koje će biti

dovoljno fleksibilno da omogući brzu reakciju Komisije i institucija Unije na hitne potrebe i nove prioritete.

Prijedlog je potpuno u skladu i s pristupom u okviru europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika. Te bi se poveznice trebale nastaviti i poduprijeti na temelju relevantnih doprinosa koji su već ostvareni u okviru Obzora 2020. radi potpore strukturnim reformama za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti nacionalnih istraživačkih i inovacijskih sustava na tri razine: prvo, putem znatnog ulaganja u znanstvena i tehnološka istraživanja i inovacije; drugo, pogodovanjem inovacijama i povećanjem sklonosti poslovnog okruženja riziku; i treće, osiguravanjem da europski građani dobiju potporu u brzom, za neke i turbulentnoj tranziciji koju pokreću inovacije, digitalizacija i svjetski megatrendovi poput umjetne inteligencije i kružnog gospodarstva.

Djelovanja u okviru Programa trebala bi se upotrebljavati za proporcionalno rješavanje nedostataka na tržištu ili investicijskih okolnosti koje nisu optimalne, bez udvostručivanja ili istiskivanja privatnog financiranja, te bi ujedno trebala imati jasnu europsku dodanu vrijednost. Time će se osigurati usklađenost djelovanja Programa s pravilima EU-a o državnim potporama, čime se izbjegava narušavanje natjecanja na unutarnjem tržištu.

## **2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST**

### **• Pravna osnova**

„Obzor Europa temelji se na glavama UFEU-a „Industrija” i „Istraživanje i tehnološki razvoj te svemir” (članci 173., 182., 183. i 188.).

Zbog njegove snažne potpore inovacijama posebni program za provedbu Obzora Europa sada se temelji na glavama UFEU-a „Industrija” i „Istraživanje i tehnološki razvoj te svemir” (članci 173. i 182.), kao i posebni program za istraživanja u području obrane (*ibid*).

Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) proizlazi iz glave „Industrija” te će se i dalje financirati putem financijskih doprinosa iz programa Obzor Europa.

Prijedlog programa Euratoma za istraživanje i osposobljavanje temelji se na članku 7. Ugovora o Euratomu.

### **• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Unija u tom području ima podijeljenu (paralelnu) nadležnost na temelju članka 4. stavka 3. UFEU-a. Kako bi se riješili izazovi s kojima se Europa trenutačno suočava Unija treba ulagati u istraživanja i inovacije radi ostvarenja ekonomije razmjera, opsega i brzine. Aktivnosti istraživanja i inovacija koje financira Unija proizvode vidljive koristi u usporedbi s aktivnostima koje primaju nacionalnu i regionalnu potporu za istraživanja i inovacije: stvaraju kritičnu masu za odgovor na globalne izazove; jačaju znanstvenu izvrsnost Unije putem konkurentnog financiranja; stvaraju prekogranične, multidisciplinarne mreže; jačaju ljudski kapital; grade nacionalne sustave istraživanja i razvoja; povećavaju konkurentnost Unije i stvaraju nove tržišne prilike.

### **• Proporcionalnost**

Djelovanjima na razini Unije omogućit će se transnacionalna suradnja i natjecanje na svjetskoj razini kako bi se osigurao odabir najboljih prijedloga. Time se povećava izvrsnost i osigurava vidljivost vodećih istraživanja i inovacija, ali i podupire transnacionalna mobilnost

te privlače najveći talenti. Program na razini Unije najprimjereniji je za preuzimanje visokorizičnih i dugoročnih istraživanja i inovacija, čime se dijeli rizik i stvaraju šire područje primjene i ekonomija razmjera koji se inače ne bi mogli ostvariti. Nastojat će se ostvariti povezanost s nacionalnim inicijativama, posebno u području inovacija.

Slično tome, može se potaknuti dodatna javna i privatna ulaganja u istraživanje i inovacije, pridonijeti daljnjem jačanju europskog okruženja za istraživanje i inovacije; te ubrzati komercijalizacija inovacija i njihovo širenje. Programi koji se provode na razini Unije isto tako mogu podupirati donošenje politike i njezinih ciljeva.

Predložena djelovanja ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Unije.

- **Odabir instrumenta**

Kao i u prošlosti, pravni je akt u obliku uredbe s obzirom na to da stvara prava korisnika i obveze prema korisnicima koje su u cijelosti obvezujuće i izravno se primjenjuju u svim državama članicama Unije i zemljama pridruženima Okvirnom programu.

### **3. REZULTATI RETROSPEKTIVNIH EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA**

- **Retrospektivne evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Okvirni programi Unije ostvaruju značajne i dugotrajne učinke, kao što se pokazalo uzastopnim evaluacijama otkako je Unija 1984. počela ulagati u istraživanja i inovacije.

Ovaj prijedlog utemeljen je na povratnim informacijama od dionika, rezultatima privremenih evaluacija programa koji su u tijeku, *ex post* evaluacijama prethodnih programa i predviđanjima.

U Komunikaciji o privremenoj evaluaciji Obzora 2020. utvrđeno je nekoliko područja za poboljšanje. Osim na dubinskoj analizi, rezultati privremene evaluacije Obzora 2020. temeljili su se na opširnim povratnim informacijama dionika i strateškim preporukama neovisne Skupine na visokoj razini o postizanju najvećeg mogućeg učinka programâ EU-a za istraživanja i inovacije (Skupina na visokoj razini Lamy). Ukratko, ti se zaključci mogu sažeti na sljedeći način:

- (a) daljnje pojednostavnjenje,
- (b) potpora revolucionarnim inovacijama,
- (c) ostvarivanje većeg učinka usmjeravanjem na misije i uključivanjem građana,
- (d) povećanje sinergija s drugim programima Unije za financiranje i politikama Unije,
- (e) ojačanje međunarodne suradnje,
- (f) povećanje otvorenosti i
- (g) racionalizacija mogućnosti financiranja.

- **Savjetovanja s dionicima**

U okviru otvorenih savjetovanja Komisija je zatražila povratne informacije o ključnim elementima izrade programa Unije za istraživanje i inovacije za razdoblje nakon 2020.

Rezultati tih savjetovanja uključeni su u procjenu učinka programa te su pomogli u izradi nacrtu ovog zakonodavnog prijedloga.

Savjetovanja su provedena u različito vrijeme kako bi se osiguralo sustavno prikupljanje mišljenja dionika o izradi i oblikovanju programa Obzor Europa. Kako bi se uzele u obzir različite potrebe za informacijama savjetodavne aktivnosti uključivale su konferencije dionika i događaja, stručne skupine, savjetovanja na internetu, radionice, sastanke i seminare te analize dokumenata o stajalištu.

Pokazalo se da 97 % sudionika u otvorenom javnom savjetovanju na temelju klastera o sljedećem dugoročnom proračunu Unije u područjima ulaganja, istraživanja i inovacija, MSP-ova i jedinstvenog tržišta smatra da je najvažniji izazov politike poticanje istraživanja i inovacija u Uniji.

Ključne poruke dionika mogu se sažeti kako slijedi:

- strukturu Obzora 2020. koju čini tri stupa treba zadržati, iako je potrebna bolja povezanost između stupova;
- programima za uspješne pojedinačne istraživače (Europsko istraživačko vijeće, aktivnosti Marie Sklodowska-Curie) treba povećati proračun;
- bespovratna sredstva trebaju ostati glavni model financiranja, ali prema potrebi dopunjen namjenskim financijskim instrumentima;
- treba osigurati potpora aktivnostima koje pomažu u širenju ili dijeljenju izvrsnosti;
- manji suradnički projekti važni su za širenje sudjelovanja;
- misije pokazuju da su učinkovit korak naprijed;
- građani bi trebali biti više uključeni u okvirni program;
- Europsko vijeće za inovacije trebalo bi biti europski akcelerator inovacija;
- postoji potreba za poticanjem međunarodne suradnje za rješavanje globalnih izazova;
- podaci i znanje dobiveni projektima koje financira Unija trebaju biti dostupni svima;
- postoji velika potreba za pojednostavnjenjem okružja istraživanja i inovacija;
- sinergije s drugim programima Unije teško je, ali nužno ostvariti;
- postupak izrade programa za pozive i misije treba poboljšati;
- pojednostavnjenje se treba nastaviti; i
- ključno je moći mjeriti učinak i komunicirati o njemu.

#### • **Vanjsko stručno znanje**

Komisija se uvelike oslanja na vanjska stručna znanja. Ta znanja posebno uključuju preporuke i rezultate skupine na visokoj razini, koju predvodi Pascal Lamy, iznesene u izvješću „*LAB – FAB – APP: Ulaganje u europsku budućnost kakvu želimo*”, Izvješće neovisne skupine na visokoj razini za postizanje najvećeg učinka programa EU-a za istraživanje i inovacije, doneseno u srpnju 2017.

Skupina Europskog vijeća za inovacije za inovatore na visokoj razini osnovana je u siječnju 2017., a zadaća joj je poduprijeti Europsku komisiju u razvoju Europskog vijeća za inovacije. Izvješće „*Europa se vratila: ubrzavanje revolucionarnih inovacija*” s 14 preporuka doneseno je u siječnju 2018.

Prema preporukama Lamyjeva izvješća o misijama imenovan je vanjski stručnjak za savjetovanje Komisije o pristupu koji se temelji na misijama. U veljači 2018. Mariana Mazzucato predstavila je izvješće „*Istraživanja i inovacije u Europskoj uniji usmjereni na*

*misije – Pristup rješavanja problema za poticanje rasta temeljenog na inovacijama*”<sup>1</sup> u kojem je preporučila pet ključnih kriterija za odabir misija na razini EU-a.

Nadalje, Strateška skupina na visokoj razini za industrijske tehnologije pod predsjedanjem Jürgena Rüttgersa predložila je redefiniranje ključnih razvojnih tehnologija i dala preporuke za povećanje njihova doprinosa uključivom rastu i demokraciji, prosperitetu, većoj jednakosti i boljim radnim mjestima.

Iscrpan popis izvješća skupina visoke razine i studija naveden je u prilogu procjeni učinka.

- **Procjena učinka**

Ovaj je Prijedlog potkrijepljen procjenom učinka. Mišljenje Odbora za regulatorni nadzor bilo je „pozitivno sa zadržkama”, te je Odbor preporučio bolje opisivanje i. ravnoteže između stupova Programa, ii. obrazloženja i dodane vrijednosti EIC-a i misija u području istraživanja i inovacija te iii. pojednostavnjenih mehanizama provedbe<sup>2</sup>.

U globalno konkurentnom gospodarstvu koje se sve više temelji na znanju istraživanja i inovacije određuju produktivnost i konkurentnost naprednog gospodarstva kao što je europsko: otprilike dvije trećine europskog gospodarskog rasta tijekom posljednjih desetljeća potaknule su inovacije. One potiču i podupiru stvaranje novih i boljih radnih mjesta te razvoj aktivnosti koje zahtijevaju visoku razinu znanja, što je više od 33 % ukupnih radnih mjesta u Europi. Europa mora zadržati, pa čak i jačati tehnološke, industrijske i inovacijske kapacitete na održiv način u strateškim područjima na kojima se temelji naše društvo, gospodarstvo i međunarodne obveze.

Mora se učiniti više kako bi se potaknula šira inovativnost u Europi, što je temelj zadržavanja socioekonomskog modela i vrijednosti Europe. Očekivani učinci nastavka provedbe Programa analizirani su u procjeni učinka. U usporedbi s tekućim programom od programa „Obzor Europa” očekuje se:

- **nova i veća znanja i tehnologije, promicanje znanstvene izvrsnosti i znatan znanstveni učinak.** Programom će se nastaviti poticati prekogranična suradnja vodećih znanstvenika i inovatora čime se omogućuje transnacionalna i međusektorska koordinacija javnih i privatnih ulaganja u područje istraživanja i inovacija. Obzor 2020. već je privukao najbolje svjetske istraživačke institucije i istraživače, osigurao potporu za 340 000 istraživača te razvio europski stručni ljudski kapital. Znanstvene publikacije iz programa Obzor 2020. vrhunske su kvalitete (citiraju se dvostruko više od svjetskog prosjeka) i pridonijele su velikim znanstvenim otkrićima.
- **pozitivni učinci na rast, trgovinu i tokove ulaganja** te na kvalitetna radna mjesta i međunarodnu mobilnost za istraživače u europskom istraživačkom prostoru. Očekuje se da će Program ostvariti procijenjeno prosječno povećanje BDP-a od 0,08 % do 0,19 % kroz 25 godina, što znači da svaki uloženi euro može donijeti povrat od najviše 11 EUR BDP-a u istom razdoblju. Očekuje se da će ulaganja Unije u istraživanja i inovacije izravno stvoriti i do 100 000 radnih mjesta u aktivnostima istraživanja i inovacija u „fazi ulaganja” (2021.–2027.). Očekuje se da će gospodarska aktivnost koju stvori Program potaknuti neizravnu dobit od 200 000

---

<sup>1</sup> [https://ec.europa.eu/info/news/bold-science-meet-big-challenges-independent-report-calls-mission-oriented-eu-research-and-innovation-2018-feb-22\\_en](https://ec.europa.eu/info/news/bold-science-meet-big-challenges-independent-report-calls-mission-oriented-eu-research-and-innovation-2018-feb-22_en)

<sup>2</sup> Detaljna analiza načina na koji su te preporuke uzete u obzir priložena je procjeni učinka.



radnih mjesta u razdoblju 2027. – 2036., od čega 40 % visokokvalificiranih radnih mjesta.

- **znatan učinak na društvo i okoliš.** Taj učinak ostvarit će se širenjem, iskorištavanjem i primjenom znanstvenih rezultata i pretvaranjem tih rezultata u nove proizvode, usluge i procese, čime će se pridonijeti uspješnom ostvarenju političkih ciljeva, ali i socijalnih i eko-inovativnih prioriteta.

Ti učinci pokazuju da je **potencijalni trošak prekida programa Unije za istraživanje i inovacije (tj. cijena „neEurope”)** znatan. Prekid programa doveo bi do opadanja konkurentnosti i rasta (do 720 milijardi EUR gubitka BDP-a tijekom 25 godina<sup>3</sup>), oštrog rezova privatnih i javnih ulaganja kojima su sada dodana sufinanciranja na razini Unije te znatnih gubitaka društvenih, ekoloških i gospodarskih učinaka.

Nadalje, u novom Programu dodatno će se pojednostavniti pravila, povećati pravna sigurnost i smanjiti administrativno opterećenje za korisnike i administratore programa.

- **Pojednostavljanje**

Pojednostavljanje je ključno za postizanje ciljeva politike Obzora Europa. Da bi se privukli najbolji istraživači i najinovativnija poduzeća, administrativno opterećenje za sudjelovanje mora se svesti na najmanju moguću mjeru.

Glavne značajke pojednostavnjenja koje su najvećim dijelom navedene u pravilima za sudjelovanje i širenje (dodatne pojedinosti u nastavku) su:

- **nastavak** mjera pojednostavnjenja iz programa Obzor 2020. koje cijene i sudionici, kao što je struktura programa koju čine tri stupa, jednostavan model financiranja i portal za sudionike;
- **pojednostavnjenje mogućnosti financiranja:** npr. pojednostavnjen je pristup partnerstvima te sada postoje samo tri vrste i jasan skup kriterija za njihov odabir i provedbu kako bi se osiguralo da doprinose općem i posebnim ciljevima Obzora Europa;
- **daljnje pojednostavnjenje sadašnjeg sustava povrata stvarnih troškova**, posebno u pogledu troškova osoblja;
- **šire prihvatanje uobičajenih računovodstvenih praksi korisnika**, posebno za interno izdavanje računa i usluge koje bi obuhvaćale ono što su u programu Obzor 2020. velike istraživačke infrastrukture;
- **povećana upotreba pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troška**, kako je predviđeno novom Financijskom uredbom, osobito onih za paušalno financiranje projekata u odgovarajućim područjima i uzimajući u obzir iskustva iz pokusne provedbe u okviru programa Obzor 2020.;
- **jače uzajamno oslanjanje na revizije** radi smanjenja revizorskog opterećenja za korisnike koji sudjeluju u nekoliko programa financiranih sredstvima Unije;
- **proširenje jamstvenog fonda za korisnike (preimenovanog u mehanizam uzajamnog osiguranja)** na korisnike svih programa Unije kojima se izravno upravlja i na djelovanja koja nisu obuhvaćena fondom u okviru Obzora 2020. (inicijative na temelju članka 185.);

---

<sup>3</sup> Na temelju modela NEMESIS koji odgovara najvećem učinku Programa.

- prihvaćanje **pečata izvrsnosti**, za koji prijedlozi mogu dobiti potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda plus ili Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj;
- zadržavanje **ključnih elemenata evaluacije prijedloga** i postupka odabira u svim dijelovima Obzora Europa. Međutim, težit će se širem krugu stručnog znanja s obzirom na područje primjene poziva, uključujući stručno znanje skupina korisnika i organizacija civilnog života<sup>4</sup>. Novost u pristupu koji se temelji na misijama jest prelazak samo s procjene izvrsnosti i učinka na razini pojedinačnih prijedloga na procjenu toga koliko dobro izvrsni prijedlozi zajedno funkcioniraju kao portfelj. Iako su glavna načela unaprijed određena pravilima sudjelovanja, programi rada detaljnije opisuju primjenu kriterija za dodjelu sredstava ovisno o ciljevima poziva i instrumentima (npr. aspekti koje treba uzeti u obzir u postupcima evaluacije).

Osim u temeljnim pravnim aktima Obzora Europa poduzet će se koraci za pojednostavnjenje u provedbi Programa, počevši s modelom sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava te će obuhvaćati sve postupke, dokumentaciju, službe za pomoć i informatičke sustave ublažavajući time administrativno opterećenje za sudionike i ubrzavajući postupke dodjele bespovratnih sredstava. Komisija će, uz savjetovanje s dionicima, te poboljšane alate za provedbu razviti usporedno sa zakonodavnim postupkom.

- **Temeljna prava**

Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i postupa se u skladu s načelom priznatim u Povelji Europske unije o temeljnim pravima.

#### **4. UTJECAJ NA PRORAČUN**

Proračun svih prijedloga predstavljen je u aktualnim cijenama. Komisija može na temelju analize troškova i koristi za provedbu programa Obzor Europa nastaviti upotrebljavati izvršne agencije.

#### **5. OSTALI DIJELOVI**

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija može povećati udio proračuna delegiranog **izvršnim agencijama**, podložno rezultatima obvezne analize troškova i koristi. S obzirom na nove elemente u području primjene novog Okvirnog programa (na primjer, misije i Europsko vijeće za inovacije) i povećani proračun koji treba delegirati, potrebno je uvesti promjene u zadaćama agencija<sup>5</sup>.

Tim pristupom omogućit će se smanjenje administrativnih troškova, poboljšanje sinergija s drugim programima i veći naglasak na uspješnost.

Aktivnosti sa znatnim sadržajem politike u načelu se izuzimaju iz delegiranja izvršnim agencijama, ali povratne informacije koje te agencije dostavljaju Komisiji o podacima i

<sup>4</sup> Mrežna analiza sudjelovanja organizacija civilnog društva u okvirnim programima EU-a

<sup>5</sup> Dodatni elementi nalaze se u Prilogu procjeni učinka.

rezultatima istraživanja i inovacija unaprijedit će se u skladu sa strategijom širenja i iskorištavanja rezultata kako bi se dokazima ojačala osnova za donošenje politika.

Evaluacije će se provoditi u skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.<sup>6</sup>, u kojem su tri institucije potvrdile da bi evaluacije postojećeg zakonodavstva i politike trebale osigurati osnovu za procjenu učinka mogućnosti za daljnje mjere. U evaluacijama će se ocijeniti učinci Programa na terenu na temelju pokazatelja/ciljeva Programa i detaljne analize stupnja do kojeg se Program može smatrati relevantnim, djelotvornim i učinkovitim, pruža li dostatnu dodanu vrijednost Unije i je li u skladu s ostalim politikama Unije. Uključivat će stečeno iskustvo radi utvrđivanja nedostataka/problema ili potencijala za dodatnu uspješnost djelovanja ili njihovih rezultata te radi maksimalnog iskorištavanja njihovog učinka.

Radi boljeg praćenja i priopćavanja učinka Programa **sustav praćenja i evaluacije** Obzora Europa imat će tri glavne sastavnice:

- godišnje praćenje uspješnosti Programa: kratkoročno, srednjoročno i dugoročno praćenje pokazatelja uspješnosti u skladu s ključnim smjerom učinka u smjeru ispunjenja ciljeva Programa, na temelju podataka o početnom stanju i ciljevima ako je to moguće;
- kontinuirano prikupljanje podataka o upravljanju programom i provedbi programa;
- dvije punopravne (meta)evaluacije programa u sredini razdoblja i *ex post* (nakon završetka). Te će se evaluacije temeljiti na koordiniranim evaluacijama svakog dijela programa, vrsta djelovanja i mehanizma provedbe u skladu sa zajedničkim evaluacijskim kriterijima i standardnim metodama te će se rezultati evaluacija upotrijebiti za prilagodbu programa.

Smjerovi učinka i povezani ključni pokazatelji smjera učinka strukturirat će praćenje uspješnosti Programa u odnosu na njegove ciljeve. Ti smjerovi učinka odražavaju tri komplementarne kategorije učinka nelinearne naravi ulaganja u istraživanja i inovacije:

1. znanstveni učinak povezan s potporom stvaranju i širenju visokokvalitetnih novih znanja, tehnologija i rješenja povezanih s globalnim izazovima;
2. društveni učinak: povezan s jačanjem učinka istraživanja i inovacija na razvoj, podupiranje i provedbu politika Unije te s potporom prihvaćanju inovativnih rješenja u industriji i društvu radi rješavanja globalnih izazova;
3. gospodarski učinak: povezan s poticanjem svih oblika inovacija, uključujući revolucionarne inovacije, te ojačanjem uvođenja inovativnih rješenja na tržište.

Za svaku od navedenih kategorija učinka pokazatelji će se upotrebljavati u cilju praćenja napretka razlikujući kratkoročni, srednjoročni i dugoročni napredak.

Podaci o upravljanju i provedbi<sup>7</sup> za sve dijelove programa i sve mehanizme provedbe nastaviti će se prikupljati u gotovo stvarnom vremenu. Ti će se podaci prikupljati na usklađen način te će se prikupljanjem upravljati centralno. Ti će podaci nastaviti biti javno dostupni na namjenskom internetskom portalu u gotovo stvarnom vremenu, čime će se omogućiti pregled po dijelu programa, vrsti djelovanja i vrsti organizacija (uključujući posebne podatke za MSP-ove). To će uključivati, među ostalim, prijedloge, zahtjeve, sudjelovanja i projekte (broj,

<sup>6</sup> Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.; SL L 123, 12.5.2016., str. 1.–14.

<sup>7</sup> Dodatni elementi nalaze se u Prilogu procjeni učinka.

kvaliteta, doprinos Unije itd.); stope uspjeha; profili evaluatora, podnositelja prijedloga i sudionika (djelomično temeljeni na jedinstvenim identifikatorima te uključujući podatke o zemlji, spolu, prometu, ulozi u projektu itd.); provedbu (uključujući vrijeme do dodjele bespovratnih sredstava, stope pogreške, stope zadovoljstva i stope preuzimanja rizika itd.); aktivnosti komunikacije, širenja i iskorištavanja rezultata; te doprinos Unijinih ciljevima u području klime i okoliša. Kako bi se uspješnije pratila ulaganja u društvo utemeljeno na znanje, informacije o financiranju sredstvima Unije dodijeljenom iskorištavanju i uvođenju rezultata istraživanja i inovacija, posebno iz okvirnih programa, mogu se prikupljati tijekom trajanja programa.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Obzor Europa novi je okvirni program osmišljen radi postizanja najvećeg učinka u kontekstu razvoja istraživanja i inovacija čija je struktura osmišljena radi veće dosljednosti i učinkovitosti. Predlaže se upotreba strukture koju čine tri stupa, međusobno povezana i dopunjena potpornim aktivnostima, radi jačanja europskog istraživačkog prostora.

### *Struktura koju čine tri stupa*

**Stup I. „Otvorena znanost” osigurat će se nastavak potpore izvrsnoj znanosti iz Obzora 2020.** s pristupom „odozdo prema gore” radi jačanja vodeće uloge Unije u području znanosti, visokokvalitetnom znanju i razvoju vještina, kroz Europsko istraživačko vijeće, aktivnosti Marie Skłodowska-Curie i istraživačke infrastrukture. Načela i prakse otvorene znanosti uključit će se u sve dijelove Programa.

**Stup II. „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” usmjerit će se na globalne izazove i industrijske tehnologije** uz pristup „odozgo prema dolje”, radi rješavanja izazova Unijine te globalne politike i konkurentnosti. Oni su integrirani u pet klastera („zdravlje”, „uključivo i sigurno društvo”; „digitalizacija i industrija”; „klima, energija i mobilnost”; te „hrana i prirodni resursi”), koji su u skladu s prioritetima politike Unije i globalne politike (ciljevima održivog razvoja) te čiji su glavni pokretači suradnja i konkurentnost. Integracija u klastere, od kojih svaki ima niz područja djelovanja, namijenjena je poticanju interdisciplinarnе, međusektorske, horizontalne i međunarodne suradnje, čime će se postići veći učinak i bolje iskoristiti potencijal za inovacije, koji je često najveći na sjecištima disciplina i sektora.

Uz redovne pozive na podnošenje prijedloga **uvest će se ograničen skup vrlo vidljivih misija.** One će se oblikovati u kontekstu strateškog planiranja. Misije bi trebale imati ambiciozne, ali vremenski ograničene i ostvarive ciljeve te informirati javnost i uključiti je prema potrebi. Oblikovat će se u suradnji država članica, Europskog parlamenta, dionika i građana.

Stup II. odražava ključnu ulogu industrije u postizanju svih ciljeva Programa. Kako bi se osigurala industrijska konkurentnost i kapacitet za rješavanje globalnih izazova koji dolaze, Unija treba ojačati i održati vlastite tehnološke i industrijske kapacitete u ključnim područjima koja podupiru pretvorbu našeg gospodarstva i društva. Prednost će se dati ulaganjima u ključne razvojne tehnologije za budućnost.

U stupu II. osigurat će se i znanstveni dokazi i tehnička potpora politikama Unije, uključujući putem aktivnosti Zajedničkog istraživačkog centra. Taj će stup pomoći u ostvarivanju ciljeva politike Unije u duhu načela inovativnosti kako je utvrđeno u Komunikaciji Komisije od 15. svibnja 2018. „Obnovljeni program za istraživanje i inovacije – prilika da Europa oblikuje

svoju budućnost”. Posebna pozornost trebala bi se obratiti na povećanje udjela sudjelovanja u istraživanju i financiranju subjekata iz trećih zemalja s niskim do srednjim dohotkom.

Iako će se inovacije podupirati u okviru cijelog Programa, **stup III. „Otvorene inovacije” u biti će se usmjeriti na rast revolucionarnih inovacija i inovacija koje stvaraju nova tržišta, i to uspostavom Europskog vijeća za inovacije**, potporom poboljšanju europskih inovacijskih ekosustava i nastavljenom potporom Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (EIT). Europsko vijeće za inovacije bit će jedinstvena kontaktna točka za inovatore s velikim potencijalom. Aktivnosti će se uglavnom utvrditi „odozdo prema gore”. To bi trebalo znatno pojednostavniti i uskladiti trenutačnu potporu te popuniti eventualne razlike između bespovratnih sredstava u drugim dijelovima programa Obzor Europa i financijskih instrumenata programa InvestEU. Potpora će se osigurati i za suradnju s nacionalnim i regionalnim inovacijskim agencijama i među njima, ali i sa svim drugim javnim, privatnim, općim ili sektorskim dionicima europskog inovacijskog okruženja.

Europski institut za inovacije i tehnologiju pridonijet će Europskom vijeću za inovacije promicanjem održivih inovacijskih ekosustava i razvojem poduzetničkih i inovacijskih vještina u prioritetnim područjima putem svojih zajednica znanja i inovacija. EIT će pridonijeti poduzetničkoj transformaciji sveučilišta EU-a, a njegove aktivnosti maksimalno će povećati sinergije i komplementarnosti s djelovanjima u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”.

Europsko gospodarsko i društveno blagostanje, kvaliteta naših života i radnih mjesta te okoliša ovisi o našoj sposobnosti da stvaramo znanje i inovacije. Cilj pristupa odozdo prema gore u prvom i trećem stupu ponajprije je jačanje izvrsnosti, stvaranje znanja i inovacija te poticanje većeg ulaganja, posebice u nova, brzorastuća područja u vrhunskoj znanosti, kao i revolucionarne inovacije s potencijalom rasta. Oni su ključni za rješavanje nedostatka znanja i inovacija te za jačanje znanstvenih i tehnoloških temelja EU-a čime se podupiru strateški ciljevi i prioriteti politike Unije te pridonosi dugoročnom rastu i konkurentnosti.

Tri stupa temelje se na **aktivnostima za jačanje europskog istraživačkog prostora**: širenju izvrsnosti kako bi se u cijelosti iskoristio potencijal u zemljama koje se manje bave istraživanjima i inovacijama tako da i one postignu visoke standarde EU-a u izvrsnosti (primjerice, putem tj. udruživanja u timove, povezivanja institucija, katedre EIP-a), te „reformi i jačanju europskog sustava istraživanja i inovacija”, što obuhvaća instrument za političku podršku sljedeće generacije.

Taj će dio obuhvaćati i aktivnosti povezane s aktivnostima predviđanja, praćenjem i evaluacijom okvirnog programa te širenjem i iskorištavanjem rezultata, modernizacijom europskih sveučilišta, potporom pojačanoj međunarodnoj suradnji te znanošću, društvom i građanima.

Struktura koju čine tri stupa ojačat će **unutarnju usklađenost različitih dijelova programa** u svrhu ostvarivanja ciljeva na razini programa. Jasno definirani i dodatni razlozi za intervenciju poboljšat će njihovu međusobnu povezanost, a povezivat će ih otvorena znanost i otvorene inovacije. Time će se osigurati sustavan **pristup koji se temelji na učinku** koji isprepliće discipline i podjele radi boljeg učinka. Naprimjer, misije će privlačiti djelovanja u okviru stupova otvorene znanosti i otvorenih inovacija, a inovacije s potencijalom za brz rast koje proizlaze iz zajedničkih istraživanja, provjera koncepta Europskog istraživačkog vijeća ili EIT-ove zajednice znanja i inovacija brzo će se uputiti Europskom vijeću za inovacije. Strateško planiranje dodatno će povećati unutarnju usklađenost Programa.

### *Medusektorski elementi*

U Obzoru Europa znatno će se **ojačati međunarodna suradnja**, koja je ključna za osiguravanje pristupa talentu, znanju, vještinama, objektima i tržištu diljem svijeta u cilju učinkovitog rješavanja globalnih izazova i provedbe globalnih obveza. Okvirnim programom ojačat će se suradnja i proširiti sporazumi o pridruživanju kako bi se uključile zemlje s izvrsnim znanstvenim, tehnološkim i inovacijskim kapacitetima. Programom će se nastaviti financiranje subjekata iz zemalja s niskim do srednjim prihodima i financiranje subjekata iz industrijaliziranih gospodarstava i gospodarstava u usponu samo ako posjeduju ključne kompetencije ili objekte.

**Načelo otvorene znanosti** postat će način rada u novom Programu. Ono će se proširiti izvan politike otvorenog pristupa programa Obzor 2020. i zahtijevati otvoren pristup publikacijama i podacima (sa snažnim izuzimanjem za potonje) te planovima upravljanja istraživačkim podacima. Program će poticati široku primjenu podataka u skladu s načelima FAIR (vidljivih, dostupnih, interoperabilnih i ponovno upotrebljivih podataka) te aktivnosti kojima se jačaju vještine istraživača u području otvorene znanosti i potporu sustavima nagrada kojima se promiče otvorena znanost. Istraživački integritet i građanska znanost imat će središnju ulogu, kao i razvoj nove generacije pokazatelja za procjene istraživanja.

Obzor Europa predstaviti će **novi pristup partnerstvima usmjereniji na učinak**. Trenutačna brojna europska partnerstva racionalizirat će se kako bi se mogla nastaviti u pojednostavnjenim oblicima koji su otvoreni svima (npr. akademskoj zajednici, industriji, državama članicama i dobrotvornim zakladama), pri čemu će se osigurati da mogu djelotvorno pridonijeti općem i posebnim ciljevima Obzora Europa. Partnerstva će biti osmišljena na temelju dodane vrijednosti Unije, transparentnosti, otvorenosti, utjecaja, učinka financijske poluge, dugoročne financijske obveze svih uključenih strana, prilagodljivosti, dosljednosti i komplementarnosti s europskim, nacionalnim i regionalnim inicijativama. Taj je pristup usmjeren na konsolidirani i racionalizirani broj partnerstava koja izbjegavaju preklapanja i udvostručavanje posla i koja su bolje usklađena s prioritetima politike Unije.

Partnerstva će se provoditi na tri razine:

- (a) europska partnerstva za zajedničke programe, uspostavljena na temelju memoranduma o razumijevanju ili ugovornih aranžmana;
- (b) sufinancirana europska partnerstva koja se temelje na jedinstvenoj, fleksibilnoj mjeri sufinanciranja programa;
- (c) institucionalizirana partnerstva (na temelju članka 185. ili 187. UFEU-a i na temelju Uredbe o EIT-u za zajednice znanja i inovacija).

Područja partnerstava, uključujući mogući nastavak postojećih, utvrdit će se tijekom procesa strateškog planiranja (predloženom pravnom osnovom utvrđuju se samo instrumenti i kriteriji koji će usmjeravati njihovu upotrebu). Prijedlozi budućih EIT-ovih zajednica znanja i inovacija navest će se u Strateškoj inovacijskoj agendi (SIA) EIT-a te će se u njima uzeti u obzir rezultati strateškog planiranja. Teme će se utvrditi i odabrati tako da se što više povećaju komplementarnosti i sinergije s djelovanjima u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”.

Prijedlogom Komisije za Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. postavlja se ambiciozniji cilj u pogledu **uključivanja** klimatskih pitanja u sve programe EU-a, s ciljem da se 25 % rashoda EU-a namijeni ostvarenju klimatskih ciljeva. Doprinos ovog programa postizanju tog šireg cilja pratit će se putem EU-ova sustava klimatskih pokazatelja na

odgovarajućoj razini detaljnosti, uključujući upotrebu preciznijih metodologija ako su dostupne. Komisija će i dalje na godišnjoj razini predstavljati podatke o sredstvima dodijeljenima za preuzete obveze u kontekstu nacрта godišnjeg proračuna.

Kako bi se osigurala potpora potpunom iskorištavanju potencijala programa za doprinos klimatskim ciljevima, Komisija će nastojati utvrditi relevantne mjere tijekom cijelog postupka pripreme, provedbe, preispitivanja i evaluacije programa.

### *Sinergije*

**Sinergije** među različitim programima Unije znatno će se poticati i pojačati strateškim planiranjem, koji će služiti kao referentni okvir za potporu istraživanjima i inovacijama u cijelom proračunu Unije. Time će se osigurati djelotvorne i operativne sinergije s drugim programima Unije, posebno radi razvoja djelotvornije povezanosti znanosti i politike te ispunjavanja potreba politika, kao i radi promicanja bržeg širenja i prihvaćanja rezultata istraživanja i inovacija te ostvarenja zajedničkih ciljeva i područja za aktivnosti (kao što su područja partnerstava ili misija).

Ti bi programi uključivali, među ostalim, zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP); Europski fond za regionalni razvoj (ERDF); Europski socijalni fond plus (ESF+); Europski svemirski program; Program jedinstvenog tržišta; Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE); Instrument za povezivanje Europe (CEF), program Digitalna Europa (DEP), Program Erasmus; fond InvestEU; te instrumente vanjskog djelovanja (Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju te Instrument za pretprijetnu pomoć (IPA III.)). Posebna pozornost posvetit će se poveznicama s europskim semestrom i instrumentu za provedbu reformi, uključujući u okviru instrumenta za političku podršku.

U potpunoj komplementarnosti s Obzorom Europa ti programi mogu podupirati istraživačke i inovacijske aktivnosti, uključujući demonstracije rješenja prilagođenih posebnim nacionalnim ili regionalnim kontekstima ili potrebama, kao i bilateralne i međuregionalne inicijative. Konkretnije, Europski fond za regionalni razvoj podupirat će jačanje istraživačkih i inovacijskih ekosustava u državama članicama u smislu infrastrukture, ljudskih resursa, modernizacije javnih i privatnih sektora te (među)regionalnih mreža suradnje, kao što su strukture klastera.

Programi poput Instrumenta za povezivanje Europe (CEF), program Digitalna Europa (DEP), Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj ili program LIFE upotrebljavat će javnu nabavu kao ključni instrument za uvođenje fizičke infrastrukture te inovativnih tehnologija i rješenja, koja mogu proizlaziti iz aktivnosti okvirnog programa i šire.

### *Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata*

Sljedeće nove glavne značajke uvedene su **pravilima za sudjelovanje i širenje rezultata**:

- **načelo jedinstvenog skupa pravila nastaviti će se primjenjivati i dodatno će se poboljšati.** U skladu s institucijskim pristupom za jedinstvena pravila i izradu višegodišnjeg financijskog okvira nova Financijska uredba Unije<sup>8</sup> bit će zajednička

---

<sup>8</sup> Europska komisija (2017.), Financijska uredba primjenjiva na opći proračun Unije i pravila njegove primjene, dostupno na poveznici:  
[http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/regulations/financial\\_regulation\\_2017\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/regulations/financial_regulation_2017_en.pdf)

referenca na temelju koje će se usklađivati pravila primjenjiva na sve programe financiranja sredstvima Unije.

- **Stope financiranja iz programa Obzor 2020. bit će zadržane.** Stopa financiranja bit će najviša, a može se smanjiti za provedbu određenih djelovanja, kada je to opravdano. Time će se osigurati da Program i dalje bude privlačan.
- **Sustav povrata troškova dodatno će se pojednostavniti,** a posebno sadašnji sustav troškova osoblja: uklonit će se razlikovanje osnovne i dodatne naknade te ukinuti gornja granica dodatne naknade iz programa Obzor 2020.
- **Šire prihvaćanje uobičajenih praksi troškovnog računovodstva:** jedinični trošak za interno fakturiranu robu i usluge omogućit će pokrivanje stvarnih neizravnih troškova izračunanih u skladu s uobičajenom praksom troškovnog računovodstva.
- **Predviđa se opsežnije uzajamno oslanjanje na revizije i procjene – uključujući one u okviru drugih programa Unije.** Time bi se trebalo smanjiti administrativno opterećenje za korisnike sredstava Unije tako što će se dodatno uskladiti pravila. Pravilima se izričito previđa uzajamno oslanjanje, uzimajući u obzir i druge elemente osiguranja koji rezultiraju potrebom za manjim brojem financijskih revizija korisnika koji imaju pozitivne rezultate njihovih revizija sustava. Osim toga, uzajamno oslanjanje može biti jedan od uvjeta za ukidanje obveze korisnika da dostavi potvrdu o financijskom izvještaju.
- **Jamstveni fond za korisnike (preimenovan u mehanizam uzajamnog osiguranja) proširit će se** na sve oblike institucionaliziranih partnerstava, uključujući inicijative na temelju članka 185. koje nisu obuhvaćene Obzorom 2020., te na korisnike svih ostalih programa Unije kojima se izravno upravlja.
- **Širenje i iskorištavanje rezultata:** Širenje i iskorištavanje rezultata – većina odredbi pravila programa Obzor 2020. za sudjelovanje i širenje rezultata zadržana je uz daljnja poboljšanja prema potrebi. To uključuje jačanje usmjerenosti na iskorištavanje rezultata, osobito u Uniji, i na ulogu plana za širenje i iskorištavanje rezultata tijekom i nakon završetka projekta. Osim toga, Komisija će posebnu potporu pružiti širenju rezultata, njihovu iskorištavanju te širenju znanja i staviti veći naglasak na promicanje iskorištavanja rezultata istraživanja i inovacija.
- **Komunikacija korisnika sredstava Unije:** u skladu s preporukama iz Lamyjeva izvješća u pravilima se ističe uloga korisnika u osiguravanju dosljednih, djelotvornih i proporcionalnih ciljanih informacija različitoj publici, uključujući medije i javnost. Na temelju iskustava iz programa Obzor 2020. smjernice korisnicima pokazat će im kako mogu biti glavni izvor informacija za sve aspekte aktivnosti u okviru njihovih projekata.
- **Poticanjem otvorene znanosti** osigurat će se bolje iskorištavanje rezultata istraživanja i inovacija u Uniji. To će pomoći u uvođenju na tržište, potaknuti učinak, povećati sinergije s drugim inicijativama Unije i povećati inovacijski potencijal rezultata dobivenih sredstvima Unije.

Osobito su predviđena sljedeća djelovanja:

- podupiranje dionika istraživanja i inovacija u potpunom pridržavanju načela otvorenog pristupa te suradnje s njima u cilju stvaranja europskog oblaka za otvorenu znanost;



- jačanje europskog podatkovnog prostora<sup>9</sup>, koji omogućuje neograničeno i stalno kruženje znanja i podataka, te stvaranje potrebnog poticaja za korisnike programa i inovatore da razmjenjuju svoje rezultate i podatke za ponovnu upotrebu;
- uvođenje poticajnih mjera za iskorištavanje rezultata Programa pružanjem pomoći korisnicima u pronalasku najprikladnijih instrumenata i kanala za uvođenje njihovih inovacija na tržište;
- uspostava strategije za povećanje dostupnosti rezultata istraživanja i inovacija i ubrzanje njihove primjene, uključujući i u politici, čime se povećava ukupan učinak programa i europski inovacijski potencijal;
- pružanje sveobuhvatne potpore tijekom cijelog ciklusa širenja i iskorištavanja rezultata kako bi se osigurao stalan dotok inovacija koje potječu iz Programa.

Za Obzor Europa **kriteriji za dodjelu** bit će izvrsnost; učinak; te kvaliteta i učinkovitost provedbe. To su isti kriteriji kao u prethodnim okvirnim programima.

Predloženom se uredbom izvrsnost utvrđuje kao jedini kriterij za Europsko istraživačko vijeće (ERC) u skladu s ciljem proširenja granica znanja. Ta odredba ne predstavlja odstupanje od dogovorene potrebe za poticanjem učinka u okviru Programa. Naime, učinak se može odnositi na znanstveni, tehnološki, društveno-gospodarski učinak ili drugu vrstu učinka. U slučaju Europskog istraživačkog vijeća naglasak je na znanstvenom učinku, koji je temelj za mnoge druge vrste učinka, npr. socioekonomski učinak. Europsko istraživačko vijeće nastavit će održavati jasnu i poticajnu razinu ambicije za europsku znanost stvaranjem paneuropskog natjecanja za ideje i talente.

### *Europski institut za inovacije i tehnologiju*

Ponajprije putem svojih zajednica znanja i inovacija **Europski institut za inovacije i tehnologiju** usredotočit će se na jačanje inovacijskih ekosustava kojima se rješavaju globalni izazovi poticanjem integracije poslovanja, istraživanja, visokog obrazovanja i poduzetništva. Iako zbog usmjerenosti na inovacijske ekosustave EIT logično pripada u okvir stupa „Otvorene inovacije” Obzora Europa, zbog prirode EIT-a koja uključuje sve stupove može se ostvariti dodatan ciljani pristup globalnim izazovima istaknutima u okviru Programa. Prijedlozi budućih zajednica znanja i inovacija EIT-a u skladu s Uredbom o EIT-u navest će se u Strateškoj inovacijskoj agendi (SIA) EIT-a te će se u njima uzeti u obzir rezultati strateškog planiranja i prioriteti stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”.

### *Zajednički istraživački centar (JRC)*

Iako će **Zajednički istraživački centar** znatno pridonijeti i drugim dijelovima programa Obzor Europa, imat će važnu ulogu kao potpora u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”. U tom će kontekstu nastaviti pružati znanstvene savjete i potporu politici Unije tijekom cijelog ciklusa politike.

---

<sup>9</sup> Komunikacija Komisije „Stvaranje zajedničkog europskog podatkovnog prostora”, COM(2018) 232 final.

## Prijedlog

**UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA****o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske Unije, a posebno njegov članak 173. stavak 3., članak 182. stavak 1., članak 183. te članak 188. stavak drugi,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora<sup>10</sup>,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija<sup>11</sup>,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom<sup>12</sup>,

budući da:

- (1) Unija nastoji ojačati svoje znanstvene i tehnološke temelje te potaknuti svoju konkurentnost, među ostalim u svojoj industriji, te istodobno promicati sve istraživačke i inovacijske aktivnosti kako bi se ostvarili strateški prioriteti politike EU-a, kojima se u konačnici nastoje promicati mir, vrijednosti Unije te dobrobit njezinih naroda.
- (2) Da bi se u postizanju tog općeg cilja ostvario znanstveni, društveni i gospodarski učinak, Unija bi trebala ulagati u istraživanja i inovacije u okviru Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije za razdoblje 2021.–2027. (dalje u tekstu: „Program”) kako bi se pružila potpora stvaranju i širenju visokokvalitetnog znanja i tehnologija, ojačao učinak istraživanja i inovacija u razvoju, održavanju i provedbi politika Unije, poduprlo uvođenje inovativnih rješenja u industriju i društvo radi odgovora na globalne izazove i promicanja industrijske konkurentnosti; kako bi se poticali svi oblici inovacija, uključujući revolucionarne inovacije, i ojačalo uvođenje inovativnih rješenja na tržište te kako bi se optimirali rezultati tih ulaganja radi većeg učinka u ojačanom europskom istraživačkom prostoru.
- (3) Pri promicanju istraživačkih i inovacijskih aktivnosti koje se smatraju potrebnim doprinosom ostvarivanju ciljeva politike Unije trebalo bi u obzir uzeti načelo inovativnosti, kako je utvrđeno u Komunikaciji Komisije od 15. svibnja 2018.

<sup>10</sup> SL C [...], [...], str. [...].<sup>11</sup> SL C [...], [...], str. [...].<sup>12</sup> Stajalište Europskog parlamenta od ... [(još nije objavljeno u Službenom listu)] i odluka Vijeća od ...

„Obnovljeni program za istraživanje i inovacije - prilika da Europa oblikuje svoju budućnost” (COM(2018) 306).

- (4) Otvorena znanost, otvorene inovacije i otvorenost prema svijetu čine opća načela te bi se njima trebali osigurati izvrsnost i učinak ulaganja Unije u istraživanja i inovacije. Tih bi se načela trebalo pridržavati u provedbi Programa, posebno za strateško planiranje u pogledu stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”.
- (5) Otvorena znanost, uključujući otvoren pristup znanstvenim publikacijama i istraživačkim podacima, ima potencijal za povećanje kvalitete, učinka i koristi od znanosti te za ubrzanje napretka znanja tako što će ga učiniti pouzdanijim, učinkovitijim i točnijim te razumljivijim društvu i primjerenim za suočavanje s društvenim izazovima. Trebalo bi utvrditi odredbe kako bi se osiguralo da korisnici pruže otvoren pristup istorazinski ocijenjenim znanstvenim publikacijama, istraživačkim podacima i drugim rezultatima istraživanja na otvoren i nediskriminirajući način, besplatno i što ranije u procesu širenja te da omoguće njihovu upotrebu i ponovnu upotrebu sa što manje ograničenja. Posebno bi trebalo staviti veći naglasak na odgovorno upravljanje istraživačkim podacima, koji bi trebali biti u skladu s načelima FAIR – vidljivi, dostupni, interoperabilni i ponovno upotrebljivi – osobito uključivanjem planova za upravljanje podacima. Prema potrebi, korisnici bi trebali iskoristiti mogućnosti koje nudi europski oblak za otvorenu znanost te poštovati načela i prakse otvorene znanosti.
- (6) Osmišljavanje i izrada Programa trebali bi odgovarati potrebi za uspostavljanjem kritične mase poduprtih aktivnosti, diljem EU-a i u okviru međunarodne suradnje, u skladu s UN-ovim ciljevima održivog razvoja. Provedbom Programa trebalo bi se poduprijeti ostvarivanje tog cilja.
- (7) Aktivnosti koje dobivaju potporu u okviru Programa trebale bi doprinosti ostvarivanju ciljeva i prioriteta Unije, praćenju i procjeni napretka u ostvarivanju tih ciljeva i prioriteta te razvoju revidiranih ili novih prioriteta.
- (8) Program bi trebao zadržati ravnotežu između pristupa „odozdo prema gore” (na poticaj istraživača ili inovatora) i „odozgo prema dolje” (određenog strateški definiranim prioritetima) za financiranje, u skladu s prirodom uključenih istraživačkih i inovacijskih zajednica, vrstama i svrhom aktivnosti koje se provode i učinaka koji se nastoje postići. Na temelju kombinacije tih čimbenika trebao bi se odabrati pristup za odgovarajuće dijelove Programa, koji svi doprinose svim općim i posebnim ciljevima Programa.
- (9) Istraživačke aktivnosti koje se provode u okviru stupa „Otvorena znanost” trebale bi se utvrditi u skladu sa znanstvenim potrebama i mogućnostima. Istraživački program trebao bi se utvrditi u bliskoj suradnji sa znanstvenom zajednicom. Istraživanje bi se trebalo financirati na temelju izvrsnosti.
- (10) Stup *Globalni izazovi i industrijska konkurentnost* trebao bi se uspostaviti kroz klastere istraživačkih i inovacijskih aktivnosti kako bi se povećala integracija u predmetnim područjima rada uz očuvanje visoke i održive razine učinaka u odnosu na utrošena sredstva. Time će se potaknuti interdisciplinarna, međusektorska, horizontalna i prekogranična suradnja u ostvarivanju UN-ovih ciljeva održivog razvoja i konkurentnosti industrija Unije.
- (11) Potpuna uključenost industrije u Programu na svim razinama, od pojedinačnih poduzetnika i MSP-ova do velikih poduzeća, trebala bi činiti jedan od glavnih kanala za ostvarivanje ciljeva Programa, posebno u pogledu stvaranja održivog rasta i radnih

mjesta. Industrija bi trebala doprinijeti perspektivama i prioritetima koji su utvrđeni strateškim planiranjem, koje bi trebalo podupirati razvoj programa rada. U kontekstu takve uključenosti industrije njezino sudjelovanje u mjerama trebalo bi se podupirati najmanje na razini koja odgovara razini potpore u okviru prethodnog okvirnog programa Obzor 2020., koji je uspostavljen Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća<sup>13</sup> (Obzor 2020.).

- (12) Važno je poduprijeti industriju da ostane ili postane svjetski predvodnik u području inovacija, digitalizacije i dekarbonizacije, osobito putem ulaganja u ključne razvojne tehnologije koje će poduprijeti poduzetništvo budućnosti. Mjere u okviru Programa trebale bi se upotrebljavati i za rješavanje situacija tržišnih neuspjeha ili neidealnih investicijskih situacija, i to na odgovarajući način, bez udvostručivanja ili istiskivanja privatnog financiranja, te bi ujedno trebale imati jasnu europsku dodanu vrijednost. Time će se osigurati usklađenost djelovanja Programa s pravilima EU-a o državnim potporama, čime se izbjegava narušavanje natjecanja na unutarnjem tržištu.
- (13) U okviru Programa potpora istraživanjima i inovacijama trebala bi biti integrirana, uz poštovanje svih relevantnih odredaba Svjetske trgovinske organizacije. Koncept istraživanja, uključujući eksperimentalni razvoj trebao bi se upotrebljavati u skladu s Priručnikom iz Frascatija, koji je izradio OECD, a koncept inovacija trebao bi se upotrebljavati u skladu s Priručnikom iz Osla, koji su izradili OECD i Eurostat, uz primjenu širokog pristupa kojim su obuhvaćene socijalne inovacije. Definicije OECD-a u pogledu razina tehnološke spremnosti (TRL) trebale bi se nastavljati primjenjivati kao u prethodnom okvirnom programu Obzor 2020., kako bi se u obzir uzela klasifikacija tehnološkog istraživanja, razvoja proizvoda i demonstracijskih aktivnosti te definiranje vrsta mjera na raspolaganju u pozivima na podnošenje prijedloga. Bespovratna sredstva u načelu se ne bi trebala dodjeljivati za djelovanja čije su aktivnosti iznad razine TRL 8. Na temelju programa rada za određeni poziv u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” mogla bi se omogućiti dodjela bespovratnih sredstava za vrednovanje proizvoda velikog opsega i tržišnu replikaciju.
- (14) U Komunikaciji Komisije o privremenoj evaluaciji programa Obzor 2020. (COM(2018) 2 final) naveden je skup preporuka za ovaj Program, uključujući pravila za sudjelovanje i širenje rezultata, na temelju iskustava stečenih u provedbi prethodnog programa te povratnih informacija dobivenih od institucija EU-a i dionika. Te preporuke uključuju ambicioznije ulaganje kako bi se dosegla kritična masa i postigao što veći učinak; potporu revolucionarnim inovacijama; davanje prednosti ulaganjima Unije u istraživanja i inovacije u područjima visoke dodane vrijednosti, posebno usmjeravanjem na misije, uključivanjem građana i širom komunikacijom; pojednostavnjenje mogućnosti financiranja sredstvima Unije, uključujući usklađivanje partnerskih inicijativa i programa sufinanciranja; razvoj brojnijih i konkretnijih sinergija među različitim instrumentima financiranja sredstvima Unije, posebno radi pružanja pomoći mobilizaciji nedovoljno iskorištenog potencijala istraživanja i inovacija diljem Unije, ojačanje međunarodne suradnje i otvorenosti prema sudjelovanju trećih zemalja; te nastavak pojednostavnjenja na temelju iskustava iz provedbe programa Obzor 2020.
- (15) U provedbi Programa trebalo bi nastojati ostvariti sinergije s drugim programima Unije, od njihova osmišljavanja i strateškog planiranja do odabira projekata, upravljanja, komunikacije, širenja i iskorištavanja rezultata do praćenja, revizija i

---

13

zakonodavnog uređivanja. Imajući u vidu preklapanja i udvostručivanja te veće iskorištavanje sredstava Unije, mogući su transferi iz drugih programa Unije u Obzor Europa. U tim slučajevima primjenjivat će se pravila Obzora Europa.

- (16) Kako bi se postigao što veći učinak financiranja sredstvima Unije i što djelotvorniji doprinos ciljevima politike Unije, u okviru Programa trebala bi se sklapati europska partnerstva s privatnim i/ili javnim partnerima. To uključuje industriju, istraživačke organizacije, tijela koja pružaju javne usluge na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini te organizacije civilnog društva kao što su zaklade koji podupiru i/ili provode istraživanja i inovacije, uz uvjet da se partnerstvom željeni učinci mogu postići djelotvornije nego samostalnim djelovanjem Unije.
- (17) Program bi trebao ojačati suradnju između europskih partnerstava i partnera iz privatnog i/ili javnog sektora na međunarodnoj razini, uključujući udruživanje istraživačkih i inovacijskih programa s prekograničnim ulaganjima u istraživanja i inovacije koji donose obostrane koristi za ljude i poduzeća, pri čemu treba osigurati da EU može očuvati svoje interese u strateškim područjima<sup>14</sup>.
- (18) Zajednički istraživački centar (JRC) trebao bi nastaviti politikama Unije pružati neovisne znanstvene dokaze na temelju iskustava korisnika i tehničku podršku tijekom čitavog ciklusa politike. Izravne aktivnosti JRC-a trebale bi se provoditi fleksibilno, učinkovito i transparentno, uzimajući u obzir relevantne potrebe korisnika JRC-a i potrebe politika Unije te osiguravajući zaštitu financijskih interesa Unije. JRC bi trebao nastaviti stvarati dodatne resurse.
- (19) U okviru stupa „Otvorene inovacije” trebao bi se utvrditi niz mjera za integriranu potporu potrebama poduzetnika i poduzetništva čiji je cilj stvaranje i ubrzanje revolucionarnih inovacija za brzi rast tržišta. Time bi se trebala privući inovativna poduzeća s potencijalom rasta na međunarodnoj razini i razini Unije te osigurati brza, fleksibilna bespovratna sredstva i zajednička ulaganja, uključujući ulaganja s privatnim ulagačima. Ti bi se ciljevi trebali nastojati ostvariti uspostavom Europskog vijeća za inovacije (EIC). U okviru istog stupa trebali bi se podupirati i Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) i europski inovacijski ekosustavi općenito, posebno u okviru partnerstava za sufinanciranje s nacionalnim i regionalnim dionicima koji podupiru inovacije.
- (20) Ciljevi politike ovog Programa nastojat će se postići i s pomoću financijskih instrumenata i proračunskih jamstava u okviru područja politike fonda InvestEU. Financijska potpora trebala bi se upotrebljavati za rješavanje situacija tržišnih neuspjeha ili neidealnih investicijskih situacija, i to na odgovarajući način, bez udvostručivanja ili istiskivanja privatnog financiranja i bez narušavanja natjecanja na unutarnjem tržištu. Te mjere trebale bi imati i jasnu europsku dodanu vrijednost.
- (21) U okviru instrumenata Europskog vijeća za inovacije pod nazivom Tragač i Akcelerator trebalo bi se usmjeriti na prepoznavanje, razvoj i uvođenje revolucionarnih inovacija za stvaranje tržišta te na potporu brzom rastu tih inovacija na razini EU-a i međunarodnoj razini. Usklađenom i pojednostavnjenom potporom revolucionarnim inovacijama EIC bi trebao nadoknaditi trenutačni nedostatak javne potpore i privatnih ulaganja u takve inovacije. Instrumenti EIC-a trebali bi imati

---

<sup>14</sup> Vidjeti npr. Komisijin Prijedlog uredbe o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Europskoj uniji, COM(2017) 487.

posebne pravne i upravljačke značajke kojima se uzimaju u obzir ciljevi instrumenata, a posebno aktivnosti uvođenja na tržište.

- (22) S pomoću mješovitog financiranja EIC-a Akceleratorom bi se trebala premostiti „dolina smrti” između istraživanja, faza koje prethode masovnoj komercijalizaciji te rasta poduzeća. Konkretnije, u okviru Akceleratora trebala bi se pružiti potpora operacijama koje su tehnološki ili tržišno toliko rizične da se ne smatraju „unovčivima” i ne mogu potaknuti znatna ulaganja s tržišta, te će se tom potporom dopuniti djelovanje u okviru programa InvestEU uspostavljenog Uredbom...<sup>15</sup>.
- (23) Europski institut za inovacije i tehnologiju trebao bi se usredotočiti, ponajprije u okviru svojih zajednica znanja i inovacija, na jačanje inovacijskih ekosustava kojima se rješavaju globalni izazovi poticanjem integracije poslovanja, istraživanja, visokog obrazovanja i poduzetništva. EIT bi trebao u svojim aktivnostima poticati inovacije i integraciju visokog obrazovanja u inovacijski ekosustav, i to posebno: poticanjem poduzetničkog obrazovanja te snažne nedisciplinarnе suradnje između industrije i akademske zajednice i prepoznavanjem perspektivnih vještina kojima će budući inovatori rješavati globalne izazove, što uključuje napredne digitalne i inovacijske vještine. Korisnici EIC-a trebali bi ostvariti korist od programa potpore koje osigurava EIT, a novoosnovana poduzeća koja proizlaze iz Zajednica znanja i inovacija EIT-a trebala bi imati pristup djelovanjima u okviru EIC-a. Iako bi zbog svoje usmjerenosti na inovacijske ekosustave EIT trebao biti u prirodnom skladu sa stupom „Otvorene inovacije”, planiranje njegovih zajednica znanja i inovacija trebalo bi se u okviru strateškog planiranja uskladiti sa stupom „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”.
- (24) Osiguranje i očuvanje ravnopravnih uvjeta za poduzeća koja se nadmeću na određenom tržištu trebali bi biti ključni uvjet za uspjeh revolucionarnih ili disruptivnih inovacija, čime se osobito malim i srednjim inovatorima omogućuje ostvarivanje koristi od njihovih ulaganja i stjecanje tržišnog udjela.
- (25) Program bi trebao promicati i uključivati suradnju s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama te inicijativama na temelju zajedničkih interesa, uzajamne koristi i globalnih obveza u pogledu provedbe UN-ovih ciljeva održivog razvoja. Ciljevi međunarodne suradnje trebali bi biti jačanje izvrsnosti, privlačnosti te gospodarske i industrijske konkurentnosti istraživanja i inovacija u Uniji, rješavanje globalnih izazova kako su navedeni u UN-ovim ciljevima održivog razvoja i podupiranje vanjskih politika Unije. Trebao bi se primijeniti pristup općenite otvorenosti prema međunarodnom sudjelovanju i ciljanim aktivnostima međunarodne suradnje, uključujući primjerene kriterije prihvatljivosti za financiranje subjekata s poslovnim nastanom u zemljama s niskim do srednjim dohotkom. Istodobno bi se trebalo promicati pridruživanje trećih zemalja Programu.
- (26) Radi produblivanja odnosa između znanosti i društva te ostvarenja što veće koristi od njihove interakcije Program bi trebao angažirati i uključiti građane i organizacije civilnog društva u zajedničko stvaranje i osmišljavanje planova rada i sadržaja za odgovorno istraživanje i inovacije promicanjem znanstvenog obrazovanja, stavljanjem znanstvenih saznanja na raspolaganje javnosti te olakšavanjem sudjelovanja u aktivnostima programa građanima i organizacijama civilnog društva. To bi se trebalo činiti u cjelokupnom okviru Programa i u okviru namjenskih aktivnosti u dijelu „Jačanje europskog istraživačkog prostora”. Angažman građana i civilnog društva

---

15

trebalo bi upariti s aktivnostima informiranja javnosti radi stvaranja i održavanja javne potpore Programu. U okviru Programa trebale bi se nastojati i ukloniti prepreke te potaknuti sinergije između znanosti, tehnologije, kulture i umjetnosti kako bi se održivim inovacijama dala nova kvaliteta.

- (27) U skladu s člankom 349. UFEU-a najudaljenije regije Unije imaju pravo na posebne mjere (uzimajući u obzir njihovu strukturu, društvenu i gospodarsku situaciju) u pogledu pristupa horizontalnim programima Unije. U okviru Programa stoga bi trebalo voditi računa o posebnim obilježjima tih regija u skladu s Komunikacijom Komisije „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a” (COM(2017) 623 final), koju je Vijeće podržalo 12. travnja 2018.
- (28) Aktivnosti koje se razvijaju u okviru Programa trebale bi težiti uklanjanju rodne nejednakosti i promicanju ravnopravnosti između žena i muškaraca u istraživanjima i inovacijama, u skladu s člancima 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji i člankom 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Dimenzija roda trebala bi se na odgovarajući način integrirati u sadržaj istraživanja i inovacija te slijediti u svim fazama ciklusa istraživanja.
- (29) U kontekstu posebnosti sektora obrambene industrije detaljne odredbe za financiranje istraživačkih projekata u području obrane sredstvima Unije trebale bi se utvrditi Uredbom ... o uspostavi Europskog fonda za obranu<sup>16</sup>, kojom se utvrđuju pravila za sudjelovanje u istraživanjima u području obrane. Istraživačke i inovacijske aktivnosti koje se provode u okviru Europskog fonda za obranu trebale bi biti usmjerene isključivo na primjenu u području obrane.
- (30) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za Program. Iznos naveden za posebni program iz članka 1. stavka 3. točke (a) predstavlja primarni referentni iznos u smislu [*upućivanje će se prema potrebi ažurirati prema novom međuinstitucionalnom sporazumu*: točke 17. Međuinstitucijskog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju<sup>17</sup>], za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.
- (31) Na ovaj se Program primjenjuje Uredba (EU, Euratom) br. [Nova Financijska uredba] (dalje u tekstu „Financijska uredba”), osim ako je drukčije navedeno. Njome se utvrđuju pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim i pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, javnoj nabavi, neizravnom izvršenju, financijskoj pomoći, financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima.
- (32) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća<sup>18</sup>, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95<sup>19</sup>, Uredbom Vijeća

---

<sup>16</sup>

<sup>17</sup> Upućivanje koje treba ažurirati: SL C 373, 20.12.2013., str. 1. Sporazum je dostupan na poveznici: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv:OJ.C\\_.2013.373.01.0001.01.HRV&toc=OJ:C:2013:373:TOC](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.HRV&toc=OJ:C:2013:373:TOC)

<sup>18</sup> Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.)

<sup>19</sup> Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

(Euratom, EZ) br. 2185/96<sup>20</sup> i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939<sup>21</sup>, financijski interesi Unije trebaju se štiti razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti uključujući prijevare, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon za prijave i druga kaznena djela kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća<sup>22</sup>. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće stranke koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.

- (33) U skladu s [upućivanje će se prema potrebi ažurirati u skladu s novom odlukom o PZP-ovima: člankom 94. Odluke Vijeća 2013/755/EU<sup>23</sup>] osobe i subjekti s boravištem odnosno poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima (PZP-ovi) ispunjavaju uvjete za financiranje, podložno pravilima i ciljevima Programa i mogućem režimu koji se primjenjuje na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani.
- (34) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. postoji potreba za evaluacijom ovog Programa na temelju informacija prikupljenih posebnim zahtjevima za praćenje, istodobno izbjegavajući prekomjerne propise i administrativna opterećenja, posebno za države članice. Ti zahtjevi prema potrebi mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao osnovu za evaluaciju učinaka Programa na terenu.
- (35) Kako bi se omogućilo preispitivanje i/ili dopuna pokazatelja smjera učinka prema potrebi, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju

---

<sup>20</sup> Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

<sup>21</sup> Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

<sup>22</sup> Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

<sup>23</sup> Odluka Vijeća 2013/755/EU od 25. studenoga 2013. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji („Odluka o prekomorskom pridruživanju”) (SL L 344, 19.12.2013., str. 1.).



pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

- (36) Usklađenost i sinergije između Obzora Europa i svemirskog programa EU-a poticat će globalno konkurentan i inovativan europski svemirski sektor; osnažiti autonomiju Europe u pristupu i upotrebi svemira u sigurnoj okolini; te ojačati ulogu Europe kao globalnog dionika. Revolucionarna rješenja u Obzoru Europa podupirat će se podacima i uslugama dostupnima zahvaljujući svemirskom programu.
- (37) Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata trebala bi na odgovarajući način odražavati potrebe Programa uzimajući u obzir pitanja i preporuke različitih dionika.
- (38) Primjenom zajedničkih pravila u cjelokupnom Programu trebao bi se osigurati usklađen okvir koji olakšava sudjelovanje u programima koji se financiraju iz proračuna Programa, uključujući sudjelovanje u programima kojima upravljaju tijela za financiranje kao što je EIT, zajednička poduzeća ili bilo koja druga struktura u skladu s člankom 187. UFEU-a te sudjelovanje u programima koje poduzimaju države članice u skladu s člankom 185. UFEU-a. Kad je to opravdano, trebala bi se osigurati fleksibilnost za donošenje posebnih pravila.
- (39) U djelovanjima obuhvaćenima područjem primjene Programa trebala bi se poštovati temeljna prava i načela priznata osobito Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Ta djelovanja trebala bi biti u skladu sa svim pravnim obvezama, uključujući međunarodno pravo, i sa svim relevantnim odlukama Komisije, kao što je obavijest Komisije od 28. lipnja 2013.<sup>24</sup>, kao i s etičkim načelima, koja uključuju izbjegavanje bilo kakve povrede istraživačkog integriteta. Pri provedbi istraživačkih aktivnosti također je potrebno uzeti u obzir članak 13. UFEU-a te bi se upotreba životinja u svrhu istraživanja i ispitivanja trebala smanjiti s ciljem da se njihova upotreba u konačnici zamijeni drugim metodama.
- (40) U skladu s ciljevima međunarodne suradnje utvrđenima člancima 180. i 186. UFEU-a trebalo bi se promicati sudjelovanje pravnih subjekata s poslovnim nastanom u trećim zemljama i međunarodnih organizacija. Provedba Programa trebala bi biti u skladu s mjerama donesenima u skladu s člancima 75. i 215. UFEU-a te bi trebala biti u skladu s međunarodnim pravom. Za djelovanja koja se odnose na stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost Unije sudjelovanje u određenim djelovanjima Programa može se ograničiti samo na subjekte s poslovnim nastanom u državama članicama ili subjekte s poslovnim nastanom u određenim pridruženim ili ostalim trećim zemljama.
- (41) Odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s preuzetim obvezama Unije za provedbu Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, ovim Programom pridonijet će se uključivanju klimatskih mjera i postizanju ukupnog cilja od 25 % proračunskih rashoda EU-a za podržavanje klimatskih ciljeva.
- (42) Horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije primjenjuju se na ovu Uredbu. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se posebno određuje postupak utvrđivanja i izvršenja proračuna s pomoću bespovratnih sredstava, javne nabave, nagrada i neizravnog izvršenja te predviđa provjera odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a odnose se i na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama

---

<sup>24</sup> SL C 205, 19.7.2013., str. 9.

članicama, s obzirom na to da je poštovanje vladavine prava temeljni preduvjet dobrog financijskog upravljanja i djelotvornog financiranja EU-a.

- (43) Upotreba osjetljivih popratnih informacija ili pristup neovlaštenih pojedinaca osjetljivim rezultatima može štetno utjecati na interese Unije ili interese jedne njezine države članice ili više njih. Stoga bi rukovanje povjerljivim podacima i klasificiranim podacima trebalo biti uređeno svim relevantnim pravom Unije, uključujući interna pravila institucija, kao što je Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444/, kojom se utvrđuju odredbe o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a.
- (44) Potrebno je utvrditi minimalne uvjete za sudjelovanje, kao opće pravilo ako bi konzorcij trebao uključivati najmanje jedan pravni subjekt iz države članice, ali i s obzirom na posebnosti određenih vrsta djelovanja u okviru Programa.
- (45) Primjereno je utvrditi uvjete za osiguravanje financijskih sredstava Unije sudionicima u djelovanjima u okviru Programa. Dodjele bespovratnih sredstava trebale bi se provoditi uzimajući u obzir sve oblike doprinosa utvrđene Financijskom uredbom, uključujući jednokratne iznose, paušalne stope ili jedinične troškove, u cilju daljnjeg pojednostavnjenja.
- (46) Stope financiranja u ovoj Uredbi navode se kao najviše stope kako bi bile u skladu s načelom sufinanciranja.
- (47) U skladu s Financijskom uredbom u Programu bi se trebala osigurati osnova za šire prihvaćanje uobičajenih praksi troškovnog računovodstva korisnika u pogledu troškova osoblja i jediničnih troškova za interno fakturiranu robu i usluge.
- (48) Sadašnji sustav povrata stvarnih troškova osoblja trebao bi se dodatno pojednostavniti primjenom pristupa naknada koje se temelje na projektima razvijenom u okviru programa Obzor 2020. te bi se trebao dodatno uskladiti s Financijskom uredbom.
- (49) Jamstveni fond za sudionike koji je uspostavljen u okviru programa Obzor 2020. i kojim upravlja Komisija pokazao se kao važan zaštitni mehanizam kojim se ublažavaju rizici povezani s iznosima koji su dospjeli, a nisu isplaćeni od strane sudionika koji ne ispunjava obveze. Stoga bi se provedba jamstvenog fonda za korisnike, preimenovanog u mehanizam uzajamnog osiguranja (dalje u tekstu „Mehanizam”), trebala nastaviti i proširiti na ostala tijela za financiranje, posebno na inicijative na temelju članka 185. UFEU-a. Mehanizam bi trebao biti otvoren korisnicima svih drugih programa Unije kojima se izravno upravlja.
- (50) Trebalo bi utvrditi pravila kojima se uređuju iskorištavanje i širenje rezultata kako bi se osiguralo da korisnici štite, iskorištavaju, šire te rezultate i osiguravaju pristup tim rezultatima prema potrebi. Veći naglasak trebalo bi staviti na iskorištavanje rezultata, posebno u Uniji. Korisnici bi trebali ažurirati svoje planove u pogledu iskorištavanja i širenja svojih rezultata tijekom i nakon završetka djelovanja.
- (51) Trebali bi se zadržati ključni elementi evaluacije prijedloga i sustav odabira prethodnog programa Obzor 2020., kao i njegova posebna usmjerenost na izvrsnost. Prijedlozi bi se i dalje trebali odabirati na temelju evaluacije koju provedu neovisni stručnjaci. Prema potrebi trebala bi se uzeti u obzir potreba za osiguravanjem općenite usklađenosti portfelja projekata.
- (52) Trebalo bi se predvidjeti opsežnije uzajamno oslanjanje na revizije i procjene – uključujući one u okviru drugih programa Unije – kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za korisnike sredstava Unije. Uzajamno oslanjanje trebalo bi se izričito

predvidjeti uzimajući u obzir i druge elemente osiguranja kao što su revizije sustava i procesa.

- (53) Posebne izazove u području istraživanja ili inovacija trebalo bi rješavati nagradama, uključujući zajedničke ili dijeljene nagrade prema potrebi, koje bi organizirala Komisija ili tijelo za financiranje zajedno s drugim tijelima Unije, trećim zemljama, međunarodnim organizacijama ili neprofitnim pravnim subjektima.
- (54) Vrste financiranja i metode provedbe iz ove Uredbe odabiru se na temelju njihove sposobnosti da postignu posebne ciljeve mjere te daju rezultate, uzimajući u obzir posebice trošak nadzora, administrativno opterećenje te očekivani rizik od neusklađenosti. Kad je riječ o bespovratnim sredstvima, to uključuje razmatranje primjene jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i raspona jediničnih troškova,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

## GLAVA I. OPĆE ODREDBE

### *Članak 1.*

#### **Predmet**

1. Ovom se Uredbom uspostavljaju Obzor Europa – Okvirni program za istraživanja i inovacije („Program”) te pravila za sudjelovanje i širenje rezultata u neizravnim djelovanjima u okviru Programa.
2. Njome se određuju ciljevi Programa, proračun za razdoblje 2021.–2027., oblici financiranja sredstvima Unije i pravila za osiguravanje tog financiranja.
3. Program se provodi putem:
  - (a) posebnog programa uspostavljenog Odlukom .../.../EU<sup>25</sup>, koji uključuje financijski doprinos EIT-u;
  - (b) posebnog programa za istraživanja u području obrane uspostavljenog Uredbom .../.../EU.
4. Pojmovi „Obzor Europa”, „Program” i „posebni program” koji se upotrebljavaju u ovoj Uredbi odnose se na pitanja relevantna samo za posebni program opisan u stavku 3. točki (a), osim ako je izričito navedeno drukčije.

### *Članak 2.*

#### **Definicije**

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „istraživačke infrastrukture” znači objekti koji pružaju resurse i usluge istraživačkim zajednicama za provedbu istraživanja i poticanje inovacija u njihovu području. Ta definicija uključuje povezane ljudske resurse te su njome obuhvaćeni glavna oprema ili komplet instrumenata; objekti povezani sa znanjem, kao što su zbirke, arhivi ili

---

<sup>25</sup>

znanstvene podatkovne infrastrukture; računalni sustavi, komunikacijske mreže i sva druga infrastruktura jedinstvene prirode i otvorena vanjskim korisnicima koja je ključna za postizanje izvrsnosti u istraživanju i inovacijama. Prema potrebi mogu se upotrebljavati izvan istraživanja, na primjer za obrazovanje ili javne usluge te se mogu nalaziti na jednoj lokaciji, biti virtualne ili decentralizirane;

- (2) „strategija pametne specijalizacije” znači isto što i strategija pametne specijalizacije kako je definirana Uredbom (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća<sup>26</sup> te ispunjava uvjete koji omogućuju provedbu utvrđene Uredbom (EU) XX [Uredba o zajedničkim odredbama];
- (3) „europsko partnerstvo” znači inicijativa u kojoj se Unija, zajedno s privatnim i/ili javnim partnerima (kao što su industrija, istraživačke organizacije, tijela koja pružaju javne usluge na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini ili organizacije civilnog društva, uključujući zaklade), obvezuje zajednički podupirati razvoj i provedbu programa za istraživačke i inovacijske aktivnosti, uključujući programe povezane s prihvaćanjem na tržištu, regulatornim prihvaćanjem ili prihvaćanjem u okviru politika;
- (4) „otvoreni pristup” znači praksa osiguravanja krajnjim korisnicima besplatnog internetskog pristupa rezultatima istraživanja u okviru djelovanja financiranih sredstvima iz Programa, posebno znanstvenim publikacijama i istraživačkim podacima;
- (5) „misija” znači portfelj djelovanja kojima se nastoje u određenom roku postići mjerljivi cilj te učinak za znanost i tehnologiju i/ili društvo i građane koji se ne bi mogao postići pojedinačnim djelovanjima;
- (6) „predkomercijalna nabava” znači nabava usluga istraživanja i razvoja koja uključuje podjelu rizika i koristi pod tržišnim uvjetima te konkurentni razvoj u fazama, u kojima su dobivene istraživačke i razvojne usluge jasno razdvojene od uvođenja komercijalnih količina krajnjih proizvoda;
- (7) „javna nabava inovativnih rješenja” znači nabava u kojoj javni naručitelji djeluju kao prvi kupac (eng. *launch customer*) za inovativnu robu ili usluge koje još nisu šire komercijalno dostupne i može uključivati ispitivanje sukladnosti;
- (8) „prava pristupa” znači prava na upotrebu rezultata ili postojećeg znanja;
- (9) „postojeće znanje” znači svi podaci, znanje ili informacije bilo kojeg oblika ili prirode, materijalni ili nematerijalni, uključujući sva prava kao što su prava intelektualnog vlasništva: (i) kojima korisnici raspolažu prije pristupanja djelovanju; (ii) koja su korisnici utvrdili u pisanom obliku na bilo koji način prema potrebi za provedbu djelovanja ili za iskorištavanje njegovih rezultata;
- (10) „širenje rezultata” znači javno otkrivanje rezultata primjerenim sredstvima (osim onih koja su rezultat zaštite ili iskorištavanja rezultata), uključujući u znanstvenim publikacijama u bilo kojem mediju;

---

<sup>26</sup> Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006.

- (11) „iskorištavanje” znači upotreba rezultata u daljnjim istraživačkim i inovacijskim aktivnostima, uz one koje su već obuhvaćene predmetnim djelovanjem, ili u razvoju, stvaranju, proizvodnji i stavljanju na tržište proizvoda ili procesa, ili u stvaranju i pružanju usluge, ili u aktivnostima normizacije;
- (12) „pošteni i razumni uvjeti” znači odgovarajući uvjeti, uključujući moguće financijske uvjete ili uvjete bez naplate tantijema, uzimajući u obzir posebne okolnosti zahtjeva za pristup, na primjer stvarnu ili potencijalnu vrijednost rezultata ili postojećeg znanja za koje se zahtijeva pristup i/ili opseg, trajanje ili druge elemente predviđenog iskorištavanja;
- (13) „tijelo za financiranje” znači tijelo ili organizacija, koja nije Komisija, kako je navedeno u članku 62. stavku 1. točki (c) Financijske uredbe, kojoj je Komisija povjerala zadaće izvršenja proračuna u okviru Programa;
- (14) „međunarodna europska istraživačka organizacija” znači međunarodna organizacija čiju većinu članova čine države članice ili pridružene zemlje i čiji je glavni cilj promicanje znanstvene i tehnološke suradnje u Europi;
- (15) „pravni subjekt” znači bilo koja fizička osoba ili pravna osoba osnovana i priznata kao takva u skladu s nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, koja ima pravnu osobnost i koja može, djelujući u svoje ime, izvršavati prava i preuzimati obveze, ili subjekt bez pravne osobnosti u skladu s člankom 197. stavkom 2. točkom (c) Financijske uredbe;
- (16) „neprofitni pravni subjekt” znači pravni subjekt koji u skladu sa svojim pravnim oblikom ne ostvaruje dobit ili koji ima pravnu ili statutaru obvezu ne raspodjeljivati dobit svojim imateljima udjela ili pojedinačnim članovima;
- (17) „poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” znači poduzeće koje nije mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće („MSP”) kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ<sup>27</sup> te koje ima najviše 3000 zaposlenika ako se broj zaposlenika izračunava u skladu s člancima 3., 4., 5. i 6. glave I. Priloga toj Preporuci;
- (18) „rezultati” znači svi materijalni ili nematerijalni učinci djelovanja, kao što su podaci, znanje ili informacije bilo kojeg oblika ili prirode, bez obzira na to mogu li se zaštititi ili ne, kao i sva s njima povezana prava, uključujući prava intelektualnog vlasništva;
- (19) „pečat izvrsnosti” znači certifikacijska oznaka koja pokazuje da je prijedlog podnesen na poziv na podnošenje prijedloga premašio sve pragove utvrđene u programu rada, ali nije mogao biti financiran zbog nedostatka proračuna dostupnog za taj poziv u programu rada;
- (20) „program rada” znači dokument koji je Komisija donijela za provedbu posebnog programa<sup>28</sup> u skladu s njegovim člankom 12. ili dokument jednakovrijedne strukture i sadržaja koji je donijelo tijelo za financiranje.
- (21) „nadoknativi predujam” znači dio mješovitog financiranja Obzora Europa ili EIC-a koji odgovara zajmu u skladu s glavom X. Financijske uredbe, ali ga Unija izravno dodjeljuje na neprofitnoj osnovi za financiranje troškova aktivnosti koje odgovaraju djelovanju u području inovacija, a korisnik ga vraća Uniji u skladu s ugovornim uvjetima;

---

<sup>27</sup>

<sup>28</sup>

SL ...

- (22) „ugovor” znači sporazum koji je Komisija ili tijelo za financiranje sklopilo s pravnim subjektom koji provodi djelovanje u području inovacija i uvođenja na tržište i koji je dobio potporu u obliku mješovitog financiranja Obzora Europa ili EIC-a;
- (23) „klasificirani podaci” znači klasificirani podaci EU-a kako su definirani člankom 3. Odluke Komisije (EU, Euratom) 2015/444, kao i klasificirani podaci država članica, klasificirani podaci trećih zemalja s kojima Unija ima sporazum o sigurnosti i klasificirani podaci međunarodnih organizacija s kojima Unija ima sporazum o sigurnosti;
- (24) „operacije mješovitog financiranja” znači djelovanja financirana iz proračuna EU-a, među ostalim u okviru mehanizama za mješovito financiranje u skladu s člankom 2. stavkom 6. Financijske uredbe, u kojima se kombiniraju bespovratni oblici potpore i/ili financijski instrumenti iz proračuna EU-a i povratni oblici potpore iz razvojnih ili drugih javnih financijskih institucija te komercijalnih financijskih institucija i ulagatelja;
- (25) „mješovito financiranje Obzora Europa ili EIC-a” znači jedinstvena financijska potpora za djelovanje u području inovacija i uvođenja na tržište koja se sastoji od posebne kombinacije bespovratnih sredstava ili nadoknadivog predujma s ulaganjem u vlasnički kapital.

### *Članak 3.*

#### **Ciljevi Programa**

1. Opći je cilj Programa ostvarenje znanstvenog, gospodarskog i društvenog učinka ulaganja Unije u istraživanja i inovacije kako bi se ojačali znanstveni i tehnološki temelji Unije i potaknula njezina konkurentnost, uključujući njezinu industriju, ostvarili strateški prioriteti Unije i pridonijelo suočavanju s globalnim izazovima, uključujući ispunjavanje ciljeva održivog razvoja.
2. Program ima sljedeće posebne ciljeve:
  - (a) potpora stvaranju i širenju visokokvalitetnih novih znanja, tehnologija i rješenja povezanih s globalnim izazovima;
  - (b) jačanje učinka istraživanja i inovacija na razvoj, podupiranje i provedbu politika Unija te potpora prihvaćanju inovativnih rješenja u industriji i društvu radi rješavanja globalnih izazova;
  - (c) poticanje svih oblika inovacija, uključujući revolucionarne inovacije, ojačanje uvođenja inovativnih rješenja na tržište te
  - (d) optimiranje rezultata Programa radi povećanja učinka unutar ojačanog europskog istraživačkog prostora.

### *Članak 4.*

#### **Struktura Programa**

1. Struktura Programa sastoji se od sljedećih dijelova koji pridonose općem i posebnim ciljevima utvrđenima u članku 3.:
  - (1) stupa I. „Otvorena znanost”, čiji je posebni cilj utvrđen u članku 3. stavku 2. točki (a) i koji podupire posebne ciljeve utvrđene u članku 3. stavku 2. točkama (b) i (c) te čije su komponente sljedeće:

- (a) Europsko istraživačko vijeće (ERC);
  - (b) aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA);
  - (c) istraživačke infrastrukture.
- (2) stupa II. „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”, čiji je posebni cilj utvrđen u članku 3. stavku 2. točki (b) i koji podupire posebne ciljeve utvrđene u članku 3. stavku 2. točkama (a) i (c) te čije su komponente sljedeće:
- (a) klaster „Zdravlje”;
  - (b) klaster „Uključivo i sigurno društvo”;
  - (c) klaster „Digitalizacija i industrija”;
  - (d) klaster „Klima, energija i mobilnost”;
  - (e) klaster „Hrana i prirodni resursi”;
  - (f) nenuklearna izravna djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra (JRC).
- (3) stupa III. „Otvorene inovacije”, čiji je posebni cilj utvrđen u članku 3. stavku 2. točki (c) i koji podupire posebne ciljeve utvrđene u članku 3. stavku 2. točkama (a) i (b) te čije su komponente sljedeće:
- (a) Europsko vijeće za inovacije (EIC);
  - (b) europski inovacijski ekosustavi;
  - (c) Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT).
- (4) dijela „Jačanje europskog istraživačkog prostora”, čiji je posebni cilj utvrđen u članku 3. stavku 2. točki (d) i koji podupire posebne ciljeve utvrđene u članku 3. stavku 2. točkama (a), (b) i (c) te čije su komponente sljedeće:
- (a) dijeljenje izvrsnosti;
  - (b) reforma i jačanje europskog sustava istraživanja i inovacija.
2. Osnovne odrednice tih aktivnosti utvrđene su u Prilogu I.

#### *Članak 5.*

##### **Istraživanja u području obrane**

1. Djelovanja koja se provode u okviru posebnog programa iz članka 1. stavka 3. točke (b) i koja su utvrđena Uredbom .... o uspostavi Europskog fonda za obranu istraživanja su isključivo usmjerena na primjenu u području obrane s ciljem poticanja konkurentnosti, učinkovitosti i inovativnosti obrambene industrije.
2. Ova Uredba ne primjenjuje se na posebni program iz članka 1. stavka 3. točke (b), osim ovog članka, članka 1. stavaka 1. i 3. te članka 9. stavka 1.

#### *Članak 6.*

##### **Provedba i oblici EU-ova financiranja**

1. Program se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom ili neizravnog upravljanja s tijelima za financiranje navedenima u članku 62. stavku 1. točki (c) Financijske uredbe.

2. U Programu se mogu financirati neizravna djelovanja u bilo kojem obliku financiranja navedenom u Financijskoj uredbi, posebice u obliku bespovratnih sredstava (uključujući bespovratna sredstva za poslovanje), nagrada i javne nabave. Može se omogućiti i financiranje u obliku financijskih instrumenata s operacijama mješovitog financiranja.
3. Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata utvrđena ovom Uredbom primjenjuju se na neizravna djelovanja.
4. Glavne vrste djelovanja koja se provode u okviru Programa utvrđene su i definirane u Prilogu II. Svi oblici financiranja upotrebljavaju se na fleksibilan način za potrebe svih ciljeva Programa, pri čemu se njihova upotreba određuje na osnovi potreba i značajki određenih ciljeva.
5. Program podupire i izravna djelovanja koja provodi Zajednički istraživački centar (JRC). Ako ta djelovanja pridonose inicijativama uspostavljenima u skladu s člankom 185. ili člankom 187. UFEU-a, taj se doprinos ne smatra dijelom financijskog doprinosa dodijeljenog tim inicijativama.
6. Provedba posebnog programa<sup>29</sup> temelji se na transparentnom i strateškom višegodišnjem planiranju istraživačkih i inovacijskih aktivnosti, posebno za stup „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”, nakon savjetovanja s dionicima o prioritetima, odgovarajućim vrstama djelovanja i oblicima provedbe koji će se primjenjivati. Time se osigurava usklađenost s drugim relevantnim programima Unije.
7. Aktivnosti programa Obzor Europa provode se ponajprije putem poziva na podnošenje prijedloga, od kojih su neki organizirani u okviru misija i europskih partnerstava.
8. Istraživačke i inovacijske aktivnosti koje se provode u okviru Obzora Europa usmjerene su na primjenu u civilnom području.
9. Program osigurava djelotvorno promicanje rodne ravnopravnosti i dimenzije roda u sadržaju istraživanja i inovacija. Posebna pozornost obraća se na osiguravanje rodne ravnoteže, ovisno o situaciji u dotičnom području istraživanja i inovacija, u odborima za evaluaciju i tijelima kao što su skupine stručnjaka.

#### *Članak 7.*

##### **Misije**

1. Misije se programiraju u okviru stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”, ali mogu ostvariti korist i od djelovanja koja se provode u okviru drugih dijelova Programa.
2. Misije se provode u skladu s člankom 5. posebnog programa. Evaluacija se provodi u skladu s člankom 26.
3. Misije:
  - (a) imaju jasnu dodanu vrijednost EU-a i pridonose ostvarenju prioriteta Unije;
  - (b) su poduzetne i poticajne te stoga uvelike relevantne za društvo i gospodarstvo;

---

<sup>29</sup> ...



- (c) imaju jasne smjernice te su usmjerene, mjerljive i vremenski ograničene;
- (d) se temelje na ambicioznim, ali realističnim istraživačkim i inovacijskim aktivnostima;
- (e) potiču aktivnost među različitim disciplinama, sektorima i dionicima;
- (f) su otvorene višestrukim rješenjima u skladu s načelom „odozdo prema gore”.

#### *Članak 8.*

#### **Europska partnerstva**

1. Dijelovi Obzora Europa mogu se provoditi kroz europska partnerstva. Unija može sudjelovati u europskom partnerstvu u jednom od sljedećih oblika:

- (a) sudjelovanje u partnerstvima uspostavljenima na temelju memorandumâ o razumijevanju i/ili ugovornih aranžmana između Komisije i partnera iz članka 2. stavka 3. u kojima se određuju ciljevi partnerstva, povezane obveze za financijske doprinose partnera i/ili doprinose u naravi, ključni pokazatelji uspješnosti i učinka te željeni rezultati. Oni uključuju utvrđivanje dopunskih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti koje provode partneri te koje se provode u okviru Programa (europska partnerstva za zajedničke programe);
- (b) sudjelovanje i financijski doprinos u programu za istraživačke i inovacijske aktivnosti na temelju obveza partnera za financijski doprinos i doprinos u naravi te na integraciji relevantnih aktivnosti primjenom mjere Programa za sufinanciranje (sufinancirano europsko partnerstvo);
- (c) sudjelovanje u istraživačkim i inovacijskim programima te financijski doprinos takvim programima koje poduzima više država članica u skladu s člankom 185. UFEU-a ili tijela osnovana u skladu s člankom 187. UFEU-a, kao što su zajednička poduzeća, ili zajednice znanja i inovacija EIT-a u skladu s [Uredbom o EIT-u] (institucionalizirana europska partnerstva), koji se provode samo ako se ostalim oblicima europskih partnerstava ne bi ostvarili ciljevi ili potrebni očekivani učinci te ako je to opravdano s obzirom na dugoročnu perspektivu i visok stupanj integracije uključujući centralizirano upravljanje svim financijskim doprinosima.

2. Europska partnerstva:

- (a) se uspostavljaju u slučajevima u kojima mogu djelotvornije ostvariti ciljeve Obzora Europa nego samostalno djelovanje Unije;
- (b) se pridržavaju načela dodane vrijednosti Unije, transparentnosti, otvorenosti, učinka, učinka poluge, dugoročne financijske obveze svih uključenih strana, fleksibilnosti, usklađenosti i komplementarnosti s inicijativama Unije te lokalnim, regionalnim, nacionalnim i međunarodnim inicijativama;
- (c) su vremenski ograničena i uključuju uvjete za postupno ukidanje financiranja Programa.

Odredbe i kriteriji za njihov odabir, provedbu, praćenje, evaluaciju i postupno ukidanje utvrđeni su u Prilogu III.

## Članak 9.

### Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Okvirnog programa za razdoblje 2021.–2027. iznosi 94 100 000 000 EUR u tekućim cijenama za posebni program naveden u članku 1. stavku 3. točki (a) i, uz to, iznos za posebni program naveden u članku 1. stavku 3. točki (b), kako je utvrđeno Uredbom... o uspostavi Europskog fonda za obranu.
2. Indikativna raspodjela iznosa iz stavka 1. prve polovice rečenice iznosi:
  - (a) 25 800 000 000 EUR za stup I. „Otvorena znanost” za razdoblje 2021.–2027., od čega
    - (1) 16 600 000 000 EUR za Europsko istraživačko vijeće;
    - (2) 6 800 000 000 EUR za aktivnosti Marie Skłodowska-Curie;
    - (3) 2 400 000 000 EUR za istraživačke infrastrukture;
  - (b) 52 700 000 000 EUR za stup II. „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost” za razdoblje 2021.–2027., od čega
    - (1) 7 700 000 000 EUR za klaster „Zdravlje”;
    - (2) 2 800 000 000 EUR za klaster „Uključivo i sigurno društvo”;
    - (3) 15 000 000 000 EUR za klaster „Digitalizacija i industrija”;
    - (4) 15 000 000 000 EUR za klaster „Klima, energija i mobilnost”;
    - (5) 10 000 000 000 EUR za klaster „Hrana i prirodni resursi”;
    - (6) 2 200 000 000 EUR za nenuklearna izravna djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra (JRC);
  - (c) 13 500 000 000 EUR za stup III. „Otvorene inovacije” za razdoblje 2021.–2027., od čega
    - (1) 10 500 000 000 EUR za Europsko vijeće za inovacije, uključujući do 500 000 000 EUR za europske inovacijske ekosustave;
    - (2) 3 000 000 000 EUR za Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT);
  - (d) 2 100 000 000 EUR za dio „Jačanje europskog istraživačkog prostora” za razdoblje 2021.–2027., od čega
    - (1) 1 700 000 000 EUR za „dijeljenje izvrsnosti”;
    - (2) 400 000 000 EUR za „reformu i jačanje europskog sustava istraživanja i inovacija”.
3. Kao odgovor na nepredviđene situacije ili nove razvoje događaja i potreba Komisija može, u okviru godišnjeg proračunskog postupka, odstupati od iznosa iz stavka 2. za najviše 10 %. Takvo odstupanje nije dopušteno u pogledu iznosa iz stavka 2. točke (b) podstavka 6. ovog članka i ukupnog iznosa utvrđenog za dio „Jačanje europskog istraživačkog prostora” u stavku 2. ovog članka.
4. Iznosom iz stavka 1. prve polovice rečenice mogu se pokrivati i troškovi za pripremu, praćenje, kontrolu, reviziju, evaluaciju i druge aktivnosti te troškovi potrebni za upravljanje Programom i njegovu provedbu, uključujući sve administrativne rashode te evaluacije ostvarivanja njegovih ciljeva. Usto, mogu se

pokriti troškovi povezani sa studijama, sastancima stručnjaka, aktivnostima informiranja i priopćavanja, ako su povezani s ciljevima Programa, te troškovi povezani s informacijskim mrežama s naglaskom na obradu i razmjenu informacija, uključujući institucijske alate informacijske tehnologije i drugu tehničku i administrativnu pomoć potrebnu u vezi s upravljanjem Programom.

5. Odobrena sredstva mogu se prema potrebi unijeti u proračun nakon 2027. za pokrivanje troškova predviđenih u stavku 4. kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027.
6. Proračunske obveze za djelovanja koje traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti tijekom nekoliko godina na godišnje obroke.
7. Ne dovodeći u pitanje Financijsku uredbu, rashodi za djelovanja koji proizlaze iz projekata uključenih u prvi program rada mogu biti prihvatljivi od 1. siječnja 2021.
8. Sredstva dodijeljena državama članicama na temelju podijeljenog upravljanja u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) XX [...Uredba o zajedničkim odredbama] mogu se, na njihov zahtjev, prenijeti u Program. Komisija ta sredstva izvršava u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) Financijske uredbe ili neizravno u skladu s točkom (c) tog članka. Ako je moguće, ta će se sredstva upotrebljavati u korist predmetne države članice.
9. Obzor Europa osmišljen je za provedbu u sinergiji s drugim programima financiranja sredstvima Unije. Neiscrpní popis sinergija s drugim programima financiranja sredstvima Unije uključen je u Prilog IV.

#### *Članak 10.*

##### **Otvoreni pristup i otvoreni podaci**

1. Otvoreni pristup znanstvenim publikacijama koje se temelje na istraživanjima financiranima u okviru Programa osigurava se u skladu s člankom 35. stavkom 3. Otvoreni pristup istraživačkim podacima osigurava se u skladu s načelom „otvoreni koliko je to moguće, zatvoreni koliko je to potrebno”. Potiče se otvoreni pristup drugim rezultatima istraživanja.
2. Odgovorno upravljanje istraživačkim podacima osigurava se u skladu s načelima FAIR – vidljivost, dostupnost, interoperabilnost i ponovna upotrebljivost.
3. Promiču se prakse otvorene znanosti povrh otvorenog pristupa istraživačkim rezultatima i odgovorno upravljanje istraživačkim podacima.

#### *Članak 11.*

##### **Komplementarno i kombinirano financiranje**

Za djelovanja kojima je dodijeljen certifikat „pečat izvrsnosti”, ili koja ispunjavaju sljedeće kumulativne i usporedive uvjete:

- (a) djelovanja procijenjena u pozivu na podnošenje ponuda u okviru Programa;
- (b) djelovanja koja ispunjavaju minimalne zahtjeve kvalitete iz tog poziva na podnošenje ponuda;

- (c) djelovanja koja se ne mogu financirati u okviru tog poziva na podnošenje ponuda zbog proračunskih ograničenja,

može se odobriti doprinos iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda plus ili Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj u skladu s člankom [67.] stavkom 5. Uredbe (EU) XX [Uredba o zajedničkim odredbama] i člankom [8.] Uredbe (EU) XX [Uredba o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike], uz uvjet da su takva djelovanja dosljedna ciljevima predmetnog programa. Primjenjuju se pravila fonda koji pruža potporu.

## Članak 12.

### Treće zemlje pridružene Programu

1. Program je otvoren za pridruživanje sljedećih trećih zemalja:
  - (a) članica Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o EGP-u;
  - (b) zemalja pristupnica, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;
  - (c) zemalja na koje se odnosi europska politika susjedstva u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;
  - (d) trećih zemalja i teritorija koji ispunjavaju sve sljedeće kriterije:
    - i. imaju dobre kapacitete u području znanosti, tehnologije i inovacija;
    - ii. predane su otvorenom tržišnom gospodarstvu utemeljenom na pravilima, uključujući pošteno i pravedno postupanje s pravima intelektualnog vlasništva, što podupiru demokratske institucije;
    - iii. aktivno promiču politike kojima se poboljšava gospodarska i društvena dobrobit građana.

Pridruživanje Programu svake treće zemlje iz točke (d) provodi se u skladu s uvjetima iz posebnih sporazuma o sudjelovanju određene treće zemlje u bilo kojem programu Unije, ako se tim sporazumom:

- jamči pravedna ravnoteža u smislu doprinosa te treće zemlje i koristi koje ostvaruje sudjelovanjem u programima Unije;
- utvrđuju uvjeti sudjelovanja u programima, uključujući obračun financijskih doprinosa pojedinačnim programima i administrativnih troškova tih programa. Ti doprinosi smatraju se namjenskim prihodima u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe;
- trećoj zemlji ne dodjeljuje ovlast za odlučivanje o Programu;
- jamči da Unija ima pravo osigurati dobro financijsko upravljanje i štititi svoje financijske interese.

2. Opsegom pridruživanja svake treće zemlje Programu u obzir se uzima poticanje gospodarskog rasta u Uniji iskorištavanjem inovacija. U skladu s tim, uz iznimku članica EGP-a, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata, dijelovi Programa mogu se isključiti iz sporazuma o pridruživanju za određenu zemlju.
3. Sporazum o pridruživanju sadržava, prema potrebi, odredbe o sudjelovanju pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Uniji u jednakovrijednim programima pridruženih zemalja u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumu.
4. Uvjetima za određivanje razine financijskog doprinosa osigurava se automatsko ispravljanje svih znatnih neravnoteža u odnosu na iznos koji subjekti s poslovnim nastanom u pridruženoj zemlji prime sudjelovanjem u Programu, uzimajući u obzir troškove upravljanja, izvršenja i rada Programa.

## *GLAVA II.*

### **PRAVILA ZA SUDJELOVANJE I ŠIRENJE REZULTATA**

#### *POGLAVLJE I.*

##### **Opće odredbe**

#### *Članak 13.*

##### **Tijela za financiranje i izravna djelovanja JRC-a**

1. Tijela za financiranje mogu odstupiti od pravila utvrđenih u ovoj glavi samo ako je to predviđeno temeljnim aktom o osnivanju tijela za financiranje ili o povjeravanju zadaća izvršenja proračuna takvom tijelu ili, za tijela za financiranje iz članka 62. stavka 1. točke (c) podtočke (ii), (iii) ili (v) Financijske uredbe, ako je to predviđeno sporazumom o doprinosima ili to zahtijevaju njihove posebne operativne potrebe ili priroda djelovanja.
2. Pravila utvrđena u ovoj glavi ne primjenjuju se na izravna djelovanja JRC-a.

#### *Članak 14.*

##### **Djelovanja koja ispunjavaju uvjete za financiranje**

1. Ne dovodeći u pitanje stavke 2. i 3. ovog članka, samo djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u članku 3. ispunjavaju uvjete za financiranje.

Sljedeća se područja istraživanja ne financiraju:

- (a) aktivnosti čiji je cilj kloniranje ljudi u reproduktivne svrhe;
- (b) aktivnosti usmjerene na promjenu genetskog nasljeđa ljudi, a zbog kojih bi takve promjene mogle postati nasljedne<sup>30</sup>;
- (c) aktivnosti namijenjene stvaranju ljudskih embrija isključivo u svrhu istraživanja ili u svrhu dobivanja matičnih stanica, uključujući prijenosom jezgre iz somatskih stanica.

---

<sup>30</sup> Mogu se financirati istraživanja povezana s liječenjem karcinoma spolnih žlijezda.

2. Može se financirati istraživanje ljudskih matičnih stanica odraslih osoba i embrija ovisno o sadržaju znanstvenog prijedloga i zakonodavnog okvira uključenih država članica. Ne odobrava se financiranje istraživačkih aktivnosti koje su zabranjene u svim državama članicama. Aktivnost se ne financira u državi članici u kojoj je ta aktivnost zabranjena.
3. Područja istraživanja navedena u stavku 1. mogu se revidirati u kontekstu privremene evaluacije navedene u članku 47. stavku 2. s obzirom na najnovija znanstvena dostignuća.

#### *Članak 15.*

#### **Etička načela**

1. Aktivnosti koje se provode u okviru Programa moraju biti u skladu s etičkim načelima i relevantnim nacionalnim, Unijnim i međunarodnim pravom, uključujući Povelju Europske unije o temeljnim pravima te Europsku konvenciju o ljudskim pravima i njezine dopunske protokole.  
  
Posebna pozornost obraća se na načelo proporcionalnosti, pravo na privatnost, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na fizički i psihički integritet osobe, pravo na nediskriminaciju i potrebu za osiguravanjem visokih razina zaštite ljudskog zdravlja.
2. Subjekti koji sudjeluju u djelovanjima osiguravaju:
  - (a) etičku samoprocjenu kojom se utvrđuju i detaljno procjenjuju sva predvidljiva etička pitanja povezana s ciljem, provedbom i mogućim učinkom aktivnosti koje se financiraju, uključujući potvrdu usklađenosti tih aktivnosti sa stavkom 1. te opis načina na koji će se ona osigurati;
  - (b) potvrdu da će aktivnosti biti u skladu s Europskim kodeksom ponašanja za istraživački integritet, koji je objavila Udruga svih europskih akademija, i da se neće provoditi nijedna aktivnost isključena iz financiranja;
  - (c) za aktivnosti koje se provode izvan Unije potvrdu da bi iste aktivnosti bile dopuštene u državi članici; i
  - (d) za aktivnosti u kojima se upotrebljavaju matične stanice iz ljudskih embrija, prema potrebi, pojedinosti povezane s mjerama izdavanja licencija i kontrole koje poduzimaju nadležna tijela predmetnih država članica, kao i pojedinosti etičkih odobrenja koja će se izdati prije početka predmetnih aktivnosti.
3. Prijedlozi se sustavno pregledavaju radi utvrđivanja onih djelovanja koja izazivaju složena ili ozbiljna etička pitanja i podnose se na etičku procjenu. Tu etičku procjenu provodi Komisija, osim ako se procjena delegira tijelu za financiranje. Za aktivnosti koje uključuju upotrebu ljudskih embrija ili matičnih stanica iz ljudskih embrija etička je procjena obvezna. Etički pregledi i procjene provode se uz potporu stručnjaka za etička pitanja. Komisija i tijela za financiranje osiguravaju transparentnost etičkih postupaka u mjeri u kojoj je to moguće.
4. Subjekti koji sudjeluju u djelovanju moraju prije početka relevantne aktivnosti dobiti sva odobrenja ili druge obvezne dokumente od relevantnih nacionalnih i/ili lokalnih etičkih odbora ili drugih tijela, kao što su nadležna tijela za zaštitu podataka. Ti se dokumenti čuvaju u evidenciji i na zahtjev dostavljaju Komisiji ili tijelu za financiranje.

5. Prema potrebi etičke provjere provodi Komisija ili tijelo za financiranje. U slučaju složenih ili ozbiljnih etičkih pitanja provjere provodi Komisija, osim ako se provjera delegira tijelu za financiranje.

Etičke provjere provode se uz potporu stručnjaka za etička pitanja.

6. Aktivnosti koje nisu etički prihvatljive mogu se odbiti ili raskinuti u bilo kojem trenutku.

#### *Članak 16.*

##### **Sigurnost**

1. Djelovanja koja se provode u okviru Programa moraju biti u skladu s primjenjivim sigurnosnim propisima, posebno propisima u pogledu zaštite klasificiranih podataka od neovlaštenog otkrivanja, uključujući usklađenost s mjerodavnim nacionalnim pravom i pravom Unije. U slučaju istraživanja koje se provodi izvan Unije u kojem se upotrebljavaju i/ili stvaraju klasificirani podaci, uz usklađenost s tim zahtjevima mora se sklopiti sporazum o sigurnosti između Unije i treće zemlje u kojoj se istraživanje provodi.
2. Prema potrebi prijedlozi uključuju samoprocjenu sigurnosti kojom se utvrđuju sva sigurnosna pitanja i detaljno razmatraju načini za rješavanje tih pitanja kako bi se ispunili zahtjevi mjerodavnog nacionalnog prava i prava Unije.
3. Prema potrebi Komisija ili tijelo za financiranje provodi sigurnosnu provjeru prijedloga koji otvaraju pitanja sigurnosti.
4. Prema potrebi djelovanja su u skladu s Odlukom Komisije (EU, Euratom) 2015/444 i njezinim provedbenim pravilima.
5. Subjekti koji sudjeluju u djelovanju osiguravaju zaštitu klasificiranih podataka od neovlaštenog otkrivanja klasificiranih podataka koji su upotrijebljeni/stvoreni tim djelovanjem. Prije početka predmetnih aktivnosti dostavljaju dokaz o sigurnosnoj provjeri osobe i/ili objekta od relevantnog nacionalnog sigurnosnog tijela.
6. Ako vanjski stručnjaci moraju raditi s klasificiranim podacima, zahtijeva se da ti stručnjaci prođu odgovarajuću sigurnosnu provjeru prije imenovanja.
7. Prema potrebi Komisija ili tijelo za financiranje može provoditi sigurnosne provjere.
8. Aktivnosti koje nisu u skladu s pravilima sigurnosti mogu se odbiti ili raskinuti u bilo kojem trenutku.

#### *POGLAVLJE II.*

##### ***Bespovratna sredstva***

#### *Članak 17.*

##### **Bespovratna sredstva**

Bespovratna sredstva u okviru Programa dodjeljuju se te se njima upravlja u skladu s glavom VIII. Financijske uredbe, osim ako je drukčije navedeno u ovom poglavlju.

## Članak 18.

### Subjekti koji ispunjavaju uvjete za sudjelovanje

1. Svaki pravni subjekt, bez obzira na mjesto poslovnog nastana, ili međunarodna organizacija može sudjelovati u djelovanjima obuhvaćenima Programom uz uvjet da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovoj Uredbi kao i svi uvjeti utvrđeni u relevantnom programu rada ili pozivu.
2. Subjekti su dio konzorcija koji uključuje najmanje tri neovisna pravna subjekta s poslovnim nastanom u različitim državama članicama ili pridruženoj zemlji i od kojih najmanje jedan ima poslovni nastan u državi članici, osim ako je:
  - (a) drukčije predviđeno programom rada, ako je to opravdano;
  - (b) djelovanje jedno od navedenih u stavku 3. ili 4.
3. Pionirska istraživačka djelovanja Europskog istraživačkog vijeća (ERC), djelovanja Europskog vijeća za inovacije (EIC), djelovanja za osposobljavanje i mobilnost ili djelovanja sufinanciranja programa može provoditi jedan pravni subjekt ili više njih, od kojih jedan mora imati poslovni nastan u državi članici ili pridruženoj zemlji.
4. Djelovanja koordinacije i potpore može provoditi jedan pravni subjekt ili više njih, s poslovnim nastanom u državi članici, pridruženoj zemlji ili u drugoj trećoj zemlji.
5. Za djelovanja koja se odnose na stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost Unije, u programu rada može se predvidjeti da je sudjelovanje ograničeno samo na pravne subjekte koji imaju poslovni nastan u državama članicama, ili samo na pravne subjekte s poslovnim nastanom u određenim pridruženim ili ostalim trećim zemljama uz pravne subjekte s poslovnim nastanom u državama članicama.
6. Programom rada mogu se predvidjeti kriteriji prihvatljivosti uz one navedene u staccima 2., 3., 4., i 5. u skladu s posebnim zahtjevima politike ili karakterom i ciljevima djelovanja, uključujući broj pravnih subjekata, vrstu pravnog subjekta i mjesto poslovnog nastana.
7. Za djelovanja koja imaju korist od iznosa iz članka 9. stavka 8. sudjelovanje je ograničeno samo na jedan pravni subjekt s poslovnim nastanom u nadležnosti upravljačkog tijela koje delegira ovlasti, osim ako je drukčije dogovoreno s upravljačkim tijelom i predviđeno u programu rada.
8. Ako je to navedeno u programu rada, u djelovanjima može sudjelovati Zajednički istraživački centar.
9. Za Zajednički istraživački centar, međunarodne europske istraživačke organizacije i pravne subjekte osnovane na temelju prava Unije smatra se da imaju poslovni nastan u državi članici različitoj od one u kojoj imaju poslovni nastan ostali pravni subjekti koji sudjeluju u djelovanju.
10. Za pionirska istraživačka djelovanja Europskog istraživačkog vijeća (ERC) i djelovanja za osposobljavanje i mobilnost, za međunarodne organizacije sa sjedištem u državi članici ili pridruženoj zemlji smatra se da imaju poslovni nastan u državi članici ili pridruženoj zemlji.



## Članak 19.

### Subjekti koji ispunjavaju uvjete za financiranje

1. Subjekti ispunjavaju uvjete za financiranje ako imaju poslovni nastan u državi članici ili pridruženoj zemlji.  
Za djelovanja koja imaju korist od iznosa iz članka 9. stavka 8. samo subjekti s poslovnim nastanom u nadležnosti upravljačkog tijela koje delegira ovlasti ispunjavaju uvjete za financiranje iz tih iznosa.
2. Subjekti s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koja nije pridružena zemlja trebali bi u načelu snositi trošak svojeg sudjelovanja. Međutim, zemlje s niskim do srednjim dohotkom te iznimno druge treće zemlje koje nisu pridružene zemlje mogle bi ispunjavati uvjete za financiranje ako:
  - (a) je predmetna treća zemlja navedena u programu rada koji je donijela Komisija ili
  - (b) Komisija ili tijelo za financiranje smatra da je njihovo sudjelovanje nužno za provedbu djelovanja;
3. povezani subjekti ispunjavaju uvjete za financiranje u okviru djelovanja ako imaju poslovni nastan u nekoj državi članici, pridruženoj zemlji ili u trećoj zemlji navedenoj u programu rada koji je donijela Komisija.

## Članak 20.

### Pozivi na podnošenje prijedloga

1. Za sva djelovanja, osim za tranzicijske aktivnosti u okviru EIC-ova Tragača, sadržaj poziva na podnošenje prijedloga uključen je u program rada.
2. Za tranzicijske aktivnosti EIC-ova Tragača:
  - (a) pokretanje i sadržaj poziva na podnošenje prijedloga određuju se s obzirom na ciljeve i proračun uspostavljene programom rada u vezi s predmetnim portfeljom djelovanja;
  - (b) bespovratna sredstva u fiksnom iznosu koji ne premašuje 50 000 EUR mogu se dodijeliti bez poziva na podnošenje prijedloga za provedbu hitnih djelovanja koordinacije i potpore radi jačanja zajednice korisnika portfelja ili procjenu mogućih izdvajanja poduzeća ili potencijalnih inovacija za stvaranje tržišta.
3. Ako je to potrebno za postizanje njihovih ciljeva, pozivi mogu biti ograničeni na razvoj dodatnih aktivnosti ili na dodavanje dodatnih partnera postojećim djelovanjima.
4. Poziv na podnošenje prijedloga ne zahtijeva se za djelovanja koordinacije i potpore ili djelovanja sufinanciranja programa koja:
  - (a) provodi Zajednički istraživački centar ili pravni subjekti navedeni u programu rada i
  - (b) nisu obuhvaćena područjem primjene poziva na podnošenje prijedloga.
5. U programu rada bit će navedeno u okviru kojih se poziva dodjeljuju pečati izvrsnosti. Uz prethodno odobrenje podnositelja prijedloga informacije o primjeni i evaluaciji mogu se razmjenjivati sa zainteresiranim tijelima za financiranje, podložno sklapanju sporazuma o povjerljivosti.

## Članak 21.

### Zajednički pozivi

Komisija ili tijelo za financiranje može objaviti zajednički poziv na podnošenje prijedloga:

- (a) s trećim zemljama, uključujući njihove znanstvene i tehnološke organizacije ili agencije;
- (b) s međunarodnim organizacijama;
- (c) s neprofitnim pravnim subjektima.

U slučaju zajedničkog poziva na podnošenje prijedloga utvrđuju se zajednički postupci odabira i evaluacije prijedloga. U te postupke uključena je uravnotežena skupina stručnjaka koje imenuje svaka strana.

## Članak 22.

### Predkomercijalna nabava i javna nabava inovativnih rješenja

1. Djelovanja mogu uključivati ili za primarni cilj imati predkomercijalnu javnu nabavu ili javnu nabavu inovativnih rješenja koju provode korisnici koji su javni naručitelji ili naručitelji kako je definirano direktivama 2014/24/EU<sup>31</sup>, 2014/25/EU<sup>32</sup> i 2009/81/EZ<sup>33</sup>
2. U postupcima nabave:
  - (a) poštuju se načela transparentnosti, nediskriminacije, jednakog postupanja, dobrog financijskog upravljanja i proporcionalnosti te pravila o tržišnom natjecanju;
  - (b) za predkomercijalnu nabavu mogu se predvidjeti posebni uvjeti kao što je ograničavanje mjesta izvođenja naručenih aktivnosti na državno područje država članica i pridruženih zemalja;
  - (c) može se odobriti sklapanje više ugovora u okviru istog postupka (više dobavljača); i
  - (d) predviđa se sklapanje ugovora s ponuđačem (ponuđačima) koji nudi (nude) najbolju vrijednost za novac, pri čemu se osigurava da ne postoji sukob interesa.
3. Ugovorni izvođač koji ostvari rezultate u predkomercijalnoj nabavi vlasnik je barem pripadajućih prava intelektualnog vlasništva. Javni naručitelji uživaju barem pravo na besplatan pristup rezultatima za vlastitu upotrebu i pravo dodjele, ili pravo zahtijevati od sudjelujućih ugovornih izvođača da dodijele, neisključive licencije trećim stranama za iskorištavanje rezultata za javnog naručitelja u njegovo ime pod poštenim i razumnim uvjetima i bez prava na davanje podlicencija. Ako ugovorni

<sup>31</sup> Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.)

<sup>32</sup> Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

<sup>33</sup> Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76.).

izvođač ne uspije komercijalno iskoristiti rezultate nakon predkomercijalne javne nabave u roku koji je utvrđen ugovorom, javni naručitelj može od izvođača zahtijevati prijenos vlasništva nad rezultatima na javnog naručitelja.

#### *Članak 23.*

##### **Kumulativno financiranje**

Za djelovanje za koje je dobiven doprinos u okviru bilo kojeg drugog programa Unije mogu se dobiti doprinosi i iz Programa, uz uvjet da ne pokrivaju iste troškove. Pravila programa Unije iz kojeg je dobiven doprinos primjenjuju se na pripadajući doprinos djelovanju. Kumulativno financiranje ne smije premašiti iznos ukupnih prihvatljivih troškova djelovanja te se potpora iz različitih programa Unije može izračunati na proporcionalnoj osnovi u skladu s dokumentima u kojima su propisani uvjeti za potporu.

#### *Članak 24.*

##### **Kriteriji za odabir**

1. Odstupajući od članka 198. Financijske uredbe financijska sposobnost provjerava se samo za koordinatora i samo ako je iznos financijskih sredstava Unije zatraženih za djelovanje jednak ili veći od 500 000 EUR.
2. Međutim, ako postoje opravdani razlozi za sumnju u financijsku sposobnost ili ako postoji veći rizik zbog sudjelovanja u nekoliko tekućih djelovanja financiranih iz programa Unije za istraživanje i inovacije, Komisija ili tijelo za financiranje provjerava i financijsku sposobnost drugih podnositelja prijedloga ili koordinatora ispod praga iz stavka 1.
3. Ako financijsku sposobnost strukturno jamči drugi pravni subjekt, provjerava se financijska sposobnost potonjeg.
4. U slučaju slabe financijske sposobnosti Komisija ili tijelo za financiranje može kao uvjet za sudjelovanje podnositelja prijedloga odrediti dostavljanje izjave povezanog subjekta o solidarnoj i pojedinačnoj odgovornosti.
5. Doprinos mehanizmu uzajamnog osiguranja iz članka 33. smatra se dostatnim jamstvom u skladu s člankom 152. Financijske uredbe. Od korisnika se ne mogu prihvatiti niti im se mogu nametnuti dodatna jamstva ili osiguranje.

#### *Članak 25.*

##### **Kriteriji za dodjelu sredstava**

1. Prijedlozi se evaluiraju na temelju sljedećih kriterija za dodjelu sredstava:
  - (a) izvrsnosti;
  - (b) učinka;
  - (c) kvalitete i učinkovitosti provedbe.
2. Na prijedloge za pionirska istraživačka djelovanja ERC-a primjenjuje se samo kriterij iz stavka 1. točke (a).
3. Programom rada utvrđuju se daljnje pojedini primjene kriterija za dodjelu sredstava utvrđenih u stavku 1. te se mogu utvrditi ponderi i pragovi.

## *Članak 26.*

### **Evaluacija**

1. Prijedloge evaluira odbor za evaluaciju, koji može biti:
  - u potpunosti ili djelomično sastavljen od vanjskih neovisnih stručnjaka,
  - sastavljen od predstavnika institucija Unije ili tijela kako su navedena u članku 150. Financijske uredbe.

Odboru za evaluaciju mogu pomagati neovisni stručnjaci.

2. Prema potrebi odbor za evaluaciju rangira prijedloge koji su prošli primjenjive pragove s obzirom na:
  - rezultate evaluacije i
  - njihov doprinos ostvarenju posebnih ciljeva politike, uključujući stvaranje usklađenog portfelja projekata.

Odbor za evaluaciju može i predložiti bilo kakve znatne prilagodbe prijedloga u mjeri u kojoj je to potrebno za usklađenost portfelja.

## *Članak 27.*

### **Postupak preispitivanja evaluacije**

1. Podnositelj prijedloga može zahtijevati preispitivanje evaluacije ako smatra da primjenjiv postupak evaluacije nije ispravno primijenjen na njegov prijedlog.
2. Preispitivanje evaluacije primjenjuje se samo na proceduralne aspekte evaluacije, a ne na evaluaciju osnovanosti prijedloga.
3. Preispitivanje evaluacije ne smije odužiti postupak odabira za prijedloge koji nisu predmet preispitivanja.

## *Članak 28.*

### **Vrijeme do dodjele bespovratnih sredstava**

1. Odstupajući od članka 194. stavka 2. prvog podstavka Financijske uredbe primjenjuju se sljedeća razdoblja:
  - (a) za obavješćivanje svih podnositelja prijedloga o ishodu evaluacije njihova prijedloga, najviše pet mjeseci od završnog datuma za podnošenje cjelovitih prijedloga;
  - (b) za potpisivanje sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava s podnositeljima prijedloga, najviše osam mjeseci od završnog datuma za podnošenje cjelovitih prijedloga.
2. U programu rada Europskog vijeća za inovacije mogu se utvrditi kraća razdoblja.
3. Uz iznimke navedene u članku 194. stavku 2. drugom podstavku Financijske uredbe, rokovi iz stavka 1. mogu se produljiti i za djelovanja ERC-a, za misije i kada su djelovanja podvrgnuta etičkoj ili sigurnosnoj procjeni.

## *Članak 29.*

### **Provedba sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava**

1. Ako korisnik ne ispuni obveze u pogledu tehničke provedbe djelovanja, drugi korisnici moraju ispuniti te obveze bez dodatnih sredstava Unije, osim ako su izričito oslobođeni te obveze. Financijska odgovornost svakog korisnika ograničena je na njegov dug podložno odredbama koje se odnose na mehanizam uzajamnog osiguranja.
2. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava mogu se odrediti ključne etape i povezani obroci predfinanciranja. Ako se ključne etape ne ostvare, djelovanje se može suspendirati, izmijeniti ili raskinuti.
3. Djelovanje se može raskinuti i ako očekivani rezultati prestanu biti relevantni za Uniju zbog znanstvenih, tehnoloških i gospodarskih razloga te, uključujući i u slučaju EIC-a i misija, biti relevantni kao dio portfelja djelovanja.

## *Članak 30.*

### **Stope financiranja**

1. Jedinstvena stopa financiranja po djelovanju primjenjuje se za sve aktivnosti koje financira. Najviša stopa utvrđuje se u programu rada.
2. Programom se može nadoknaditi do 100 % ukupnih prihvatljivih troškova djelovanja, osim za:
  - (a) djelovanja u području inovacija: najviše 70 % ukupnih prihvatljivih troškova, osim za neprofitne pravne subjekte, kojima se Programom može nadoknaditi do najviše 100 % ukupnih prihvatljivih troškova;
  - (b) za djelovanja sufinanciranja programa; najmanje 30 % ukupnih prihvatljivih troškova, a u utvrđenim i opravdanim slučajevima do 70 %.
3. Stope sufinanciranja utvrđene u ovom članku primjenjuju se i na djelovanja za koja je utvrđena paušalna stopa, financiranje na temelju jediničnih troškova ili jednokratni iznos za cijelo djelovanje ili dio djelovanja.

## *Članak 31.*

### **Neizravni troškovi**

1. Neizravni prihvatljivi troškovi određuju se primjenom paušalnog iznosa od 25 % ukupnih izravnih prihvatljivih troškova, isključujući izravne prihvatljive troškove za podugovaranje, financijsku potporu trećim stranama i sve jedinične troškove ili paušalne stope koji uključuju neizravne troškove.

Ako je to primjereno, neizravni troškovi uključeni u jedinične troškove ili jednokratne iznose izračunavaju se primjenom paušalne stope iz stavka 1., osim za jedinične troškove interno fakturirane robe i usluga, koji se izračunavaju na osnovi stvarnih troškova u skladu s uobičajenim praksama troškovnog računovodstva korisnika.
2. Međutim, ako je tako predviđeno u programu rada, neizravni troškovi mogu se prijaviti u obliku jednokratnog iznosa ili jediničnih troškova.

## Članak 32.

### Prihvatljivi troškovi

1. Uz kriterije navedene u članku 197. Financijske uredbe, za korisnike čije se naknade temelje na projektu troškovi osoblja prihvatljivi su do iznosa naknade koja se osobi isplaćuje za rad na sličnim projektima koji se financiraju iz nacionalnih programa.  
Naknada na temelju projekta znači naknada koja je povezana sa sudjelovanjem osobe u projektima, dio je uobičajene prakse korisnika u pogledu isplate naknada i dosljedno se isplaćuje.
2. Odstupajući od članka 190. stavka 1. Financijske uredbe troškovi sredstava koja treće strane stavljaju na raspolaganje putem doprinosa u naravi prihvatljivi su do iznosa izravnih prihvatljivih troškova treće strane.
3. Odstupajući od članka 192. Financijske uredbe prihod ostvaren iskorištavanjem rezultata ne smatra se primanjem od djelovanja.
4. Odstupajući od članka 203. stavka 4. Financijske uredbe, potvrda o financijskim izvještajima obvezna je u trenutku plaćanja preostalog iznosa ako su iznosi koji se potražuju kao stvarni troškovi i jedinični troškovi izračunani u skladu s uobičajenim praksama troškovnog računovodstva jednaki ili veći od 325 000 EUR.

## Članak 33.

### Mehanizam uzajamnog osiguranja

1. Uspostavlja se mehanizam uzajamnog osiguranja („Mehanizam”) koji zamjenjuje i nasljeđuje fond uspostavljen u skladu s člankom 38. Uredbe (EU) br. 1290/2013. Mehanizam pokriva rizik povezan s iznosima koje korisnici duguju:
  - (a) Komisiji na temelju Odluke br. 1982/2006/EZ,
  - (b) Komisiji i tijelima Unije u okviru programa Obzor 2020.,
  - (c) Komisiji i tijelima za financiranje u okviru Programa.Pokrivanje rizika u pogledu tijela za financiranje iz točke (c) prvog podstavka može se provesti sustavom neizravnog pokrića utvrđenog u primjenjivom sporazumu i uzimajući u obzir prirodu tijela za financiranje.
2. Mehanizmom upravlja Unija, koju predstavlja Komisija, koja djeluje kao izvršitelj. Komisija utvrđuje posebna pravila za poslovanje Mehanizma.
3. Korisnici daju doprinos od 5 % financijskih sredstava koje je Unija dodijelila za djelovanje. Na temelju redovitih evaluacija Komisija može povećati doprinos do 8 % ili ga može smanjiti na manje od 5 %. Doprinos korisnika Mehanizmu može se kompenzirati iz prvog predfinanciranja i uplatiti u Mehanizam u ime korisnika.
4. Doprinos korisnika vraća se u trenutku plaćanja preostalog iznosa.
5. Sav financijski povrat ostvaren u okviru Mehanizma pridodaje se Mehanizmu. Ako povrat nije dovoljan, Mehanizam neće intervenirati, a Komisija ili tijelo za financiranje izravno od korisnika ili trećih strana naplaćuje sve iznose koje duguju.
6. Vraćeni iznosi predstavljaju prihod dodijeljen Mehanizmu u smislu članka 21. stavka 4. Financijske uredbe. Nakon dodjele svih bespovratnih sredstava čiji je rizik izravno ili neizravno obuhvaćen Mehanizmom, Komisija osigurava povrat svih

nepodmirenih iznosa te ih uvrštava u proračun Unije u skladu s odlukama zakonodavnog tijela.

7. Mehanizam se može otvoriti korisnicima svih drugih programa Unije kojima se izravno upravlja. Komisija donosi načine za sudjelovanje korisnika drugih programa.

#### *Članak 34.*

##### **Vlasništvo i zaštita**

1. Korisnici su vlasnici rezultata koje stvaraju. Oni osiguravaju da se sva prava njihovih zaposlenika ili bilo koje druge strane u pogledu rezultata mogu ostvarivati na način usklađen s obvezama korisnika u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava.

Dva korisnika ili više njih zajednički posjeduju rezultate u sljedećim slučajevima:

- (a) zajednički su ih proizveli; i
- (b) nije moguće:
  - i. utvrditi točan doprinos svakog korisnika,
  - ili
  - ii. razdvojiti ih za potrebe traženja, dobivanja ili zadržavanja njihove zaštite.

Zajednički vlasnici u pisanom se obliku dogovaraju o dodjeli i uvjetima ostvarivanja zajedničkog vlasništva. Osim ako je drukčije dogovoreno, svaki zajednički vlasnik može odobriti neisključive licencije trećim osobama za iskorištavanje rezultata u zajedničkom vlasništvu (bez prava na podlicenciranje) uz uvjet da su ostali zajednički vlasnici o tome unaprijed obaviješteni te da dobiju poštenu i razumnu naknadu. Zajednički vlasnici mogu se u pisanom obliku dogovoriti o primjeni nekog drugog rješenja umjesto zajedničkog vlasništva.

2. Korisnici koji su primili financijska sredstva Unije moraju na odgovarajući način zaštititi svoje rezultate ako je zaštita moguća i opravdana, uzimajući u obzir sve relevantne aspekte, uključujući mogućnosti za komercijalno iskorištavanje. Pri donošenju odluke o zaštiti korisnici u obzir uzimaju i legitimne interese ostalih korisnika uključenih u djelovanje.

#### *Članak 35.*

##### **Iskorištavanje i širenje rezultata**

1. Korisnici koji prime financijska sredstva Unije ulažu sve svoje napore u iskorištavanje svojih rezultata, posebno u Uniji. Korisnici mogu rezultate iskorištavati izravno ili neizravno, posebno putem prijenosa i licenciranja rezultata u skladu s člankom 36.

U programu rada mogu se predvidjeti dodatne obveze povezane s iskorištavanjem.

Ako unatoč nastojanjima korisnika da izravno ili neizravno iskoristi rezultate njegovi rezultati ne budu iskorišteni u roku određenom u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava, korisnik upotrebljava odgovarajuću internetsku platformu utvrđenu u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava kako bi pronašao strane zainteresirane za iskorištavanje tih rezultata. Ako je to opravdano na temelju zahtjeva korisnika, od te se obveze može odstupiti.

2. Podložno svim ograničenjima u smislu zaštite intelektualnog vlasništva, sigurnosnih pravila ili legitimnih interesa korisnici šire svoje rezultate što prije.

U programu rada mogu se predvidjeti dodatne obveze povezane sa širenjem rezultata.

3. Korisnici moraju osigurati da se otvoren pristup znanstvenim publikacijama primjenjuje u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava. Korisnici moraju posebno osigurati da oni ili autori zadržavaju dostatna prava intelektualnog vlasništva kako bi se ispoštovali zahtjevi u pogledu otvorenog pristupa.

Otvoreni pristup istraživačkim podacima opće je pravilo u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava, ali se iznimke primjenjuju ako je to opravdano, uzimajući u obzir legitimne interese korisnika i sva druga ograničenja kao što su pravila za zaštitu podataka, sigurnosna pravila ili prava intelektualnog vlasništva.

U programu rada mogu se predvidjeti dodatne obveze u pogledu pridržavanja praksi otvorene znanosti.

4. Korisnici upravljaju svim istraživačkim podacima u skladu s uvjetima utvrđenima u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava i uspostavljaju plan za upravljanje podacima.

U programu rada mogu se predvidjeti dodatne obveze uporabe europskog oblaka za otvorenu znanost za pohranu istraživačkih podataka i omogućivanje pristupa tim podacima.

5. Korisnik koji namjerava širiti svoje rezultate o tome unaprijed obavješćuje ostale korisnike uključene u djelovanje. Bilo koji drugi korisnik može uložiti prigovor ako može dokazati da bi širenje rezultata znatno narušilo njegove legitimne interese povezane s njegovim rezultatima ili postojećim znanjem. U tim se slučajevima rezultati smiju širiti samo ako se poduzmu odgovarajuće mjere zaštite tih legitimnih interesa.

6. Osim ako je drukčije predviđeno u programu rada, prijedlozi uključuju plan za iskorištavanje i širenje rezultata. Ako očekivano iskorištavanje podrazumijeva razvoj, stvaranje, proizvodnju i stavljanje na tržište proizvoda ili procesa ili stvaranje i pružanje usluge, taj plan uključuje strategiju za takvo iskorištavanje. Ako je planom predviđeno da se rezultati iskorištavaju prvenstveno u nepridruženim trećim zemljama, pravni subjekti objašnjavaju na koji je način to iskorištavanje i dalje u interesu Unije.

Korisnici dodatno razvijaju plan tijekom i nakon završetka djelovanja.

7. Za potrebe praćenja i širenja rezultata koje provodi Komisija ili tijelo za financiranje korisnici dostavljaju sve zatražene informacije povezane s iskorištavanjem i širenjem njihovih rezultata. Podložno legitimnim interesima korisnika takve informacije stavljaju se na raspolaganje javnosti.



## Članak 36.

### Prijenos i licenciranje

1. Korisnici mogu prenijeti vlasništvo nad svojim rezultatima. Korisnici osiguravaju da se njihove obveze primjenjuju i na novog vlasnika te da potonji ima obvezu prenijeti te obveze u okviru svakog budućeg prijenosa.
2. Osim ako je u pisanom obliku drukčije dogovoreno za posebno utvrđene treće strane ili ako to nije moguće u skladu s mjerodavnim pravom, korisnici koji namjeravaju prenijeti vlasništvo nad rezultatima o tome unaprijed obavješćuju sve ostale korisnike koji još uvijek imaju prava pristupa rezultatima. Ta obavijest mora uključivati dovoljno informacija o novom vlasniku kako bi korisnik mogao procijeniti učinke na svoja prava pristupa.

Osim ako je u pisanom obliku dogovoreno drukčije za posebno utvrđene treće strane, korisnik može uložiti prigovor na prijenos ako može dokazati da bi prijenos negativno utjecao na njegova prava pristupa. U tom slučaju nije moguće izvršiti prijenos dok se ne postigne dogovor među predmetnim korisnicima.

3. Korisnici mogu odobriti licencije za svoje rezultate ili na drugi način odobriti njihovo iskorištavanje ako to ne utječe na ispunjavanje obveza tih korisnika.
4. Ako je to opravdano, sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava utvrđuju se prava na prigovor na prijenose vlasništva nad rezultatima ili za dodjelu isključive licencije u pogledu rezultata, ako:
  - (a) korisnici koji ostvaruju rezultate primaju financijska sredstva Unije;
  - (b) rezultati se prenose ili se licencija dodjeljuje pravnom subjektu s poslovnim nastanom u nepridruženoj trećoj zemlji; i
  - (c) prijenos ili dodjela licencije nije u skladu s interesima Unije.

Ako se primjenjuje pravo na prigovor, korisnik daje prethodnu obavijest. Od prava na prigovor može se odstupiti u pisanom obliku za prijenose ili dodjelu bespovratnih sredstava posebno određenim pravnim subjektima ako su uspostavljene mjere za zaštitu interesa Unije.

## Članak 37.

### Prava pristupa

1. Primjenjuju se sljedeća načela prava pristupa:
  - (a) zahtjev za ostvarivanje prava pristupa ili svako odricanje od prava pristupa sastavlja se u pisanom obliku;
  - (b) osim ako je dogovoreno drukčije, prava pristupa ne uključuju pravo na podlicenciranje;
  - (c) korisnici obavješćuju jedni druge prije njihova pristupanja sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava o svim ograničenjima dodjele prava pristupa njihovu postojećem znanju;
  - (d) ako korisnik više nije uključen u djelovanje, to ne utječe na njegovu obvezu omogućavanja pristupa i
  - (e) korisnici se mogu složiti da korisnik koji ne ispuni svoje obveze više nema prava pristupa.

2. Korisnici omogućuju pristup:
  - (a) svojim rezultatima, besplatno, drugim korisnicima u djelovanju kojima su ti rezultati potrebni za provedbu njihovih zadataka;
  - (b) svojem postojećem znanju svim drugim korisnicima u djelovanju kojima je ono potrebno za provedbu njihovih zadataka, podložno svim ograničenjima iz stavka 1. točke (c); taj se pristup odobrava besplatno, osim ako je s korisnicima drukčije dogovoreno prije njihova pristupanja sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava;
  - (c) svojim rezultatima i, podložno svim ograničenjima iz stavka 1. točke (c), svojem postojećem znanju drugim korisnicima u djelovanju kojima je su ti rezultati i znanje potrebni za iskorištavanje vlastitih rezultata; taj se pristup odobrava pod poštenim i razumnim uvjetima koji se trebaju dogovoriti.
3. Osim ako su se korisnici drukčije dogovorili, korisnici omogućuju pristup svojim rezultatima i, podložno svim ograničenjima iz stavka 1. točke (c), svojem postojećem znanju i pravnom subjektu koji:
  - (a) ima poslovni nastan u državi članici ili pridruženoj zemlji;
  - (b) je pod izravnom ili neizravnom kontrolom drugog korisnika ili je pod istom izravnom ili neizravnom kontrolom kao i taj korisnik ili koji izravno ili neizravno kontrolira tog korisnika i
  - (c) potreban mu je pristup za iskorištavanje rezultata tog korisnika.Pristup se odobrava pod poštenim i razumnim uvjetima koji se trebaju dogovoriti.
4. Zahtjevi za pristup za potrebe iskorištavanja mogu se predati u roku od jedne godine nakon završetka djelovanja, osim ako se korisnici dogovore o drukčijem roku.
5. Korisnici koji su primili financijska sredstva Unije omogućuju besplatan pristup svojim rezultatima institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije za razvoj, provedbu i praćenje politika ili programa Unije. Pristup je ograničen na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu.

U djelovanjima u okviru klastera „Uključivo i sigurno društvo”, područje djelovanja „zaštita i sigurnost”, korisnici koji su primili financijska sredstva Unije omogućuju besplatan pristup svojim rezultatima nacionalnim tijelima država članica za razvoj, provedbu i praćenje njihovih politika ili programa u tom području. Pristup je ograničen na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu i odobrava se na temelju bilateralnog sporazuma kojim se utvrđuju posebni uvjeti čiji je cilj osigurati da će se ta prava upotrebljavati samo u predviđenu svrhu i da se uspostave odgovarajuće obveze povjerljivosti. Država članica odnosno institucija, tijelo, ured ili agencija Unije koja podnosi zahtjev o zahtjevu obavješćuje sve države članice.
6. U programu rada mogu se predvidjeti dodatna prava pristupa.

### *Članak 38.*

#### **Posebne odredbe o iskorištavanju i širenju rezultata**

Posebna pravila koja se odnose na vlasništvo, iskorištavanje i širenje rezultata, prijenos i licenciranje te i prava pristupa mogu se primjenjivati na djelovanja ERC-a, djelovanja za osposobljavanje i mobilnost, djelovanja predkomercijalne nabave, djelovanja javne nabave

inovativnih rješenja, djelovanja sufinanciranja programa te djelovanja za koordinaciju i potporu.

Ta posebna pravila ne mijenjaju obveze povezane s otvorenim pristupom.

### *POGLAVLJE III.*

#### *Nagrade*

##### *Članak 39.*

#### **Nagrade**

1. Nagrade u okviru Programa dodjeljuju se i njima se upravlja u skladu s glavom IX. Financijske uredbe, osim ako je drukčije navedeno u ovom poglavlju.
2. Svaki pravni subjekt, bez obzira na mjesto njegova poslovnog nastana, može sudjelovati u natječaju, osim ako je drukčije predviđeno u programu rada ili pravilima natječaja.
3. Komisija ili tijelo za financiranje može organizirati nagrade:
  - (a) s drugim tijelima Unije;
  - (b) s trećim zemljama, uključujući njihove znanstvene i tehnološke organizacije ili agencije;
  - (c) s međunarodnim organizacijama; ili
  - (d) s neprofitnim pravnim subjektima.
4. Program rada ili pravila natječaja mogu sadržavati obveze o komunikaciji, iskorištavanju i širenju rezultata.

### *POGLAVLJE IV.*

#### *Javna nabava*

##### *Članak 40.*

#### **Javna nabava**

1. Bespovratna sredstva u okviru Programa dodjeljuju se te se njima upravlja u skladu s glavom VII. Financijske uredbe, osim ako je drukčije navedeno u ovom poglavlju.
2. Javna nabava može biti u obliku predkomercijalne nabave ili nabave inovativnih rješenja koju Komisija ili tijelo za financiranje provodi u svoje ime ili zajedno s javnim naručiteljima iz država članica i pridruženih zemalja. U tom se slučaju primjenjuju pravila utvrđena u članku 22.

## POGLAVLJE V.

### **Operacije mješovitog financiranja i mješovito financiranje**

#### *Članak 41.*

#### **Operacije mješovitog financiranja**

Operacije mješovitog financiranja u okviru ovog Programa provode se u skladu s programom InvestEU i glavom X. Financijske uredbe.

#### *Članak 42.*

#### **Mješovito financiranje Obzora Europa i EIC-a**

1. Bespovratna sredstva i nadoknativi predujam, kao sastavnice mješovitog financiranja Obzora Europa ili EIC-a, podliježu člancima 30. i 33.
2. Mješovito financiranje EIC-a provodi se u skladu s člankom 43. Potpora u okviru mješovitog financiranja EIC-a može se dodijeliti sve dok se djelovanje može financirati kao operacija mješovitog financiranja ili kao operacija financiranja i ulaganja u potpunosti obuhvaćena jamstvom EU-a u okviru programa InvestEU. Odstupajući od članka 209. Financijske uredbe uvjeti utvrđeni u stavku 2. te posebno podstavcima (a) i (d) ne primjenjuju se u trenutku dodjele mješovitog financiranja EIC-a.
3. Mješovito financiranje Obzora Europa može se dodijeliti i za sufinanciranje programa ako se u zajedničkom programu država članica i pridruženih zemalja predviđa uvođenje financijskih instrumenata za potporu odabranim djelovanjima. Evaluacija i odabir tih djelovanja izvršavaju se u skladu s člancima 19., 20., 23., 24., 25. i 26. Načini provedbe mješovitog financiranja Obzora Europa u skladu su s člankom 29. i analogno s člankom 43. stavkom 9. te s dodatnim uvjetima utvrđenima u programu rada.
4. Otplate koje uključuju nadoknadive predujmove i prihode od mješovitog financiranja Obzora Europa i EIC-a smatraju se unutarnjim namjenskim prihodima u skladu s člankom 21. stavkom 3. točkom (f) i člankom 21. stavkom 4. Financijske uredbe.
5. Mješovito financiranje Obzora Europa i EIC-a osigurava se na način da ne narušava tržišno natjecanje.

#### *Članak 43.*

#### **Akcelerator Europskog vijeća za inovacije**

1. Korisnik Akceleratora Europskog vijeća za inovacije pravni je subjekt koji je novoosnovano poduzeće, malo ili srednje poduzeće ili poduzeće srednje tržišne kapitalizacije, s poslovnim nastanom u državi članici ili pridruženoj zemlji. Prijedlog može podnijeti korisnik ili jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba koje namjeravaju osnovati tog korisnika ili mu dati potporu.
2. Jedinstvenom odlukom o dodjeli obuhvaćaju se i osiguravaju sredstva za sve oblike doprinosa Unije pruženog u okviru mješovitog financiranja EIC-a.

3. Prijedloge evaluiraju na temelju njihove pojedinačne osnovanosti neovisni stručnjaci odabrani tijekom godišnjeg otvorenog poziva s krajnjim rokovima, na temelju članka 24. i 26., podložno stavku 4.
4. Kriteriji za dodjelu su sljedeći:
  - izvrsnost;
  - učinak;
  - razina rizika djelovanja i potreba za potporom Unije.
5. U dogovoru s predmetnim podnositeljima prijedloga Komisija ili tijela za financiranje koja provode Obzor Europa mogu izravno podnijeti na evaluaciju u skladu s posljednjim evaluacijskim kriterijem prijedlog za djelovanje u području inovacija i uvođenja na tržište koji već ispunjava prva dva kriterija, podložno sljedećim kumulativnim uvjetima:
  - prijedlog proizlazi iz bilo kojeg djelovanja koje se financira u okviru Obzora 2020. ili ovog Programa, ili u okviru nacionalnog programa sličnog Tragaču EIC-a koji kao takav priznaje Komisija;
  - na temelju prethodne revizije projekta u kojoj se procjenjuju izvrsnost i učinak prijedloga te podložno uvjetima i postupcima detaljnije utvrđenima u programu rada.
6. Pečat izvrsnosti može se dodijeliti pod sljedećim kumulativnim uvjetima:
  - korisnik je novoosnovano poduzeće ili MSP;
  - prijedlog je ispunjavao uvjete i premašio primjenjive pragove za prva dva kriterija za dodjelu navedena u stavku 4.;
  - za one aktivnosti koje bi bile prihvatljive za djelovanje u području inovacija.
7. Za prijedlog koji je uspješno prošao evaluaciju neovisni stručnjaci predlažu odgovarajuće mješovito financiranje EIC-a na temelju nastalog rizika te resursa i vremena potrebnih za uvođenje inovacije na tržište.

Komisija može odbiti prijedlog koji su odobrili neovisni stručnjaci zbog opravdanih razloga, uključujući usklađenost s ciljevima politika Unije.
8. Iznos bespovratnih sredstava ili nadoknadiv predujam kao sastavnice mješovitog financiranja ne premašuje 70 % troškova odabranog djelovanja u području inovacija.
9. Načini provedbe kapitala i povratnih oblika potpore kao sastavnica mješovitog financiranja EIC-a detaljno su utvrđeni u Odluci [o posebnom programu].
10. Ugovorom za odabrano djelovanje utvrđuju se ključne etape i odgovarajuće predfinanciranje te obročna plaćanja mješovitog financiranja EIC-a.

Aktivnosti koje odgovaraju djelovanju u području inovacija mogu se pokrenuti, a prvo predfinanciranje bespovratnim sredstvima ili nadoknadiv predujam isplatiti, prije provedbe ostalih sastavnica dodijeljenog mješovitog financiranja EIC-a. Provedba tih sastavnica podliježe ostvarenju ključnih etapa utvrđenih u ugovoru.
11. U skladu s ugovorom djelovanje se obustavlja, izmjenjuje ili prekida ako ključne etape nisu ostvarene. Djelovanje se može prekinute i ako se očekivano uvođenje na tržište ne može ostvariti.

Komisija može odlučiti povećati mješovito financiranje EIC-a podložno reviziji projekta koju provode vanjski neovisni stručnjaci.

#### *Poglavlje VI.*

#### ***Stručnjaci***

#### *Članak 44.*

#### **Imenovanje vanjskih stručnjaka**

1. Odstupajući od članka 237. stavka 3. Financijske uredbe, vanjski stručnjaci mogu biti odabrani bez poziva za iskaz interesa ako je to opravdano i ako se taj odabir provede na transparentan način.
2. U skladu s člankom 237. stavkom 2. i člankom 237. stavkom 3. Financijske uredbe vanjski stručnjaci dobivaju naknadu na temelju standardnih uvjeta. Ako je to opravdano, može se odobriti odgovarajuća razina naknade iznad uobičajenih uvjeta na temelju relevantnih tržišnih standarda, osobito za posebne stručnjake na visokoj razini.
3. Uz članak 38. stavke 2. i 3. Financijske uredbe imena vanjskih stručnjaka koji provode evaluaciju zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava, a koji su imenovani u osobnom svojstvu objavljuju se zajedno s njihovim područjem stručnog znanja najmanje jednom godišnje na internetskom mjestu Komisije ili tijela za financiranje. Te se informacije prikupljaju, obrađuju i objavljuju u skladu s pravilima EU-a o zaštiti podataka.

### GLAVA III.

### **PRAĆENJE, KOMUNIKACIJA, EVALUACIJA I KONTROLA PROGRAMA**

#### *Članak 45.*

#### **Praćenje i izvješćivanje**

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku Programa prema ostvarivanju ciljeva iz članka 3. navedeni su u Prilogu V. uz smjerove učinaka.
2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 50. u pogledu izmjena Priloga V. kako bi prema potrebi dopunila ili izmijenila pokazatelje smjera učinka te utvrdila početno stanje i ciljeve.
3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe programa i rezultati prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike sredstava Unije i (ako je potrebno) države članice.

#### *Članak 46.*

#### **Informiranje, komunikacija, promidžba te širenje i iskorištavanje rezultata**

1. Primatelji financijskih sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja sredstvima Unije (posebice pri promicanju djelovanja i njihovih

rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljane informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.

2. Komisija provodi aktivnosti informiranja i priopćavanja u pogledu Programa, njegovih djelovanja i rezultata. Financijski izvori dodijeljeni Programu također pridonose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na ciljeve navedene u članku 3.
3. Komisija ujedno uspostavlja strategiju širenja i iskorištavanja radi veće dostupnosti i raširenosti istraživačkih i inovacijskih rezultata i znanja u okviru Programa, čime bi se ubrzalo iskorištavanje u smislu prihvaćanja na tržištu i osnažio učinak Programa. Financijska sredstva dodijeljena Programu također pridonose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije te aktivnostima informiranja, komunikacije, promidžbe, širenja i iskorištavanja, ako se odnose na ciljeve navedene u članku 3.

#### *Članak 47.*

### **Evaluacija Programa**

1. Evaluacije Programa provode se pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja o programu, njegovu sljedniku i drugim inicijativama koje se odnose na istraživanja i inovacije.
2. Privremena evaluacija Programa provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka provedbe Programa. Evaluacija uključuje procjenu dugoročnog učinka prethodnih okvirnih programa te, prema potrebi, čini temelj za prilagodbu provedbe programa.
3. Na kraju provedbe Programa, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 1., Komisija provodi završnu evaluaciju Programa. Evaluacija uključuje procjenu dugoročnog učinka prethodnih okvirnih programa.
4. Komisija priopćuje zaključke evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

#### *Članak 48.*

### **Revizije**

1. Sustav kontrole Programa osigurava odgovarajuću ravnotežu povjerenja i kontrole uzimajući u obzir administrativne i druge troškove kontrole na svim razinama, posebno za korisnike.
2. Strategija revizije za Program temelji se na financijskoj reviziji reprezentativnog uzorka rashoda u cjelokupnom Programu. Reprezentativni uzorak dopunjuje se odabirom koji se temelji na procjeni rizika povezanih s rashodima. Revizija djelovanja koja se zajednički financiraju iz različitih programa Unije provodi se samo jednom i obuhvaća sve uključene programe i njihova primjenjiva pravila.
3. Nadalje, Komisija ili tijelo za financiranje može se osloniti na kombinirana preispitivanja sustava na razini korisnika. Ta kombinirana preispitivanja neobvezna su za određene vrste korisnika i sastoje se od revizija sustava i procesa te revizije transakcija koje provodi nadležni neovisni revizor kvalificiran za provedbu zakonske revizije računovodstvenih dokumenata u skladu s Direktivom

2006/43/EZ<sup>34</sup>. Komisija ili tijelo za financiranje može ih upotrebljavati za određivanje ukupnog jamstva dobrog financijskog upravljanja rashodima te za preispitivanje razine *ex post* revizija i potvrda o financijskim izvještajima.

4. U skladu s člankom 127. Financijske uredbe Komisija ili tijelo za financiranje može se osloniti na revizije upotreba doprinosa Unije koje provode druge osobe ili subjekti, uključujući i one koje nisu ovlastile institucije ili tijela Unije.
5. Revizije se mogu provoditi do dvije godine nakon plaćanja preostalog iznosa.

#### *Članak 49.*

### **Zaštita financijskih interesa Unije**

1. Komisija ili njezini predstavnici i Revizorski sud imaju ovlasti revizije ili, u slučaju međunarodnih organizacija, ovlasti provjere u skladu sa sporazumima koje su s njima sklopili, na temelju dokumenata i na terenu, nad svim korisnicima bespovratnih sredstava, svim ugovarateljima i podugovarateljima koji su primili financijska sredstva Unije na temelju ove Uredbe.
2. Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te u Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 radi utvrđivanja je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije, u vezi s financiranjem sredstvima Unije ili proračunskim jamstvima na temelju ove Uredbe.
3. Od nadležnih tijela trećih zemalja i međunarodnih organizacija može se u skladu sa sporazumima o zajedničkoj pravnoj pomoći zahtijevati suradnja s Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO) u istragama kaznenih djela u njegovoj nadležnosti na temelju Uredbe (EU) 2017/1939.
4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1. i 2., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, ugovori, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava i druge pravne obveze, kao i sporazumi o proračunskim jamstvima, koji su rezultat provedbe ove Uredbe, sadrže odredbe kojima se izričito ovlašćuju Komisija, Revizorski sud i OLAF za provedbu takvih revizija, provjera i inspekcija na terenu u skladu s njihovim nadležnostima. To uključuje odredbe kojima se obvezuje svaku treću stranku uključenu u provedbu fondova Unije ili financijske potpore, u cijelosti ili njezinom dijelu, da proračunskim jamstvom osigura jednakovrijedna prava.

#### *Članak 50.*

### **Izvršavanje delegiranja**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

---

<sup>34</sup> Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87).



2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 45. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji s trajanjem do 31. prosinca 2028.
3. Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 45. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 45. stavka 2. stupa na snagu ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

#### GLAVA IV.

### PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

#### *Članak 51.*

##### **Stavljanje izvan snage**

Uredba (EU) br. 1291/2013 i Uredba (EU) br. 1290/2013 stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

#### *Članak 52.*

##### **Prijelazne odredbe**

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu predmetnih djelovanja, u skladu s Uredbom (EU) br. 1291/2013 i Uredbom (EU) br. 1290/2013, koje se nastavljaju primjenjivati na predmetna djelovanja do njihova zaključenja. Planovi rada i djelovanja predviđena u planovima rada donesenima u skladu s Uredbom (EU) br. 1290/2013 i u okviru odgovarajućih temeljnih akata tijela za financiranje i dalje su uređeni Uredbom (EU) br. 1290/2013 i tim temeljnim aktima do njihova završetka.
2. Financijskom omotnicom za Program mogu se pokriti i troškovi tehničke i administrativne pomoći potrebne radi osiguravanja prijelaza između Programa i mjera donesenih u skladu s prethodnom Uredbom (EU) br. 1291/2013.

#### *Članak 53.*

##### **Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament  
Predsjednik*

*Za Vijeće  
Predsjednik*



Bruxelles, 7.6.2018.  
COM(2018) 435 final

ANNEXES 1 to 5

## **PRILOZI**

[...]

**Prijedlogu**

### **UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

**o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata**

{SEC(2018) 291 final} - {SWD(2018) 307 final} - {SWD(2018) 308 final} -  
{SWD(2018) 309 final}

## PRILOG I.

### OPĆE ODREDNICE AKTIVNOSTI

Opći i posebni ciljevi utvrđeni u članku 3. nastojat će se postići u cjelokupnom Programu, putem područja djelovanja i općih odrednica aktivnosti opisanih u ovom Prilogu te Prilogu I. posebnom programu.

#### **1. Stup I. „Otvorena znanost”**

Sljedećim će se aktivnostima u okviru ovog stupa u skladu s člankom 4. podupirati stvaranje i širenje visokokvalitetnog znanja, vještina, tehnologija i rješenja za globalne izazove. Pridonijet će se i ostalim posebnim ciljevima Programa kako su opisani u članku 3.

- (a) Europsko istraživačko vijeće: na temelju tržišnog natjecanja na razini čitave Unije osigurava privlačna i prilagodljiva financijska sredstva kojima se pojedinim nadarenim i kreativnim istražiteljima i njihovim timovima omogućuje istraživanje najperspektivnijih putova u pionirskim područjima znanosti.

*Područje djelovanja:* Pionirska znanost

- (b) Aktivnosti Marie Skłodowska-Curie: stjecanje novih znanja i vještina za istraživače kroz mobilnost i prekograničnu, međusektorsku i interdisciplinarnu izloženost te strukturiranje i poboljšavanje institucionalnog i nacionalnog zapošljavanja, osposobljavanja i razvoja karijere; pritom aktivnosti Marie Skłodowska-Curie pomažu u uspostavljanju temelja za europsko područje vrhunskog istraživanja poticanjem zapošljavanja, rasta i ulaganja te rješavanjem sadašnjih i budućih društvenih izazova.

*Područja djelovanja:* njegovanje izvrsnosti putem prekogranične, međusektorske i interdisciplinarne mobilnosti, poticanje novih vještina izvrsnim osposobljavanjem istraživača, jačanje ljudskog kapitala i razvoj vještina diljem europskog istraživačkog prostora, poboljšanje i olakšavanje sinergija i informiranje javnosti.

- (c) Istraživačke infrastrukture: osiguravanje europskih istraživačkih infrastruktura svjetske razine koje su otvorene i dostupne najboljim istraživačima iz Europe i izvan nje. Pritom se povećava potencijal infrastrukture za potporu znanstvenom napretku i inovacijama te za omogućivanje otvorene znanosti zajedno s aktivnostima povezanim s politikom Unije i međunarodnom suradnjom.

*Područja djelovanja:* objedinjavanje područja europskih istraživačkih infrastruktura, otvaranje, integracija i povezivanje istraživačkih infrastruktura i jačanje europske politike istraživačke infrastrukture i međunarodne suradnje.

#### **2. Stup II. „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”**

Sljedećim će se aktivnostima u okviru ovog stupa u skladu s člankom 4. ojačati učinak istraživanja i inovacija na razvoj, podupiranje i provedbu politika Unija te poduprijeti prihvaćanje inovativnih rješenja u industriji i društvu radi rješavanja globalnih izazova. Pridonijet će se i ostalim posebnim ciljevima Programa kako su opisani u članku 3.

Radi što veće fleksibilnosti učinka i sinergija, istraživačke i inovacijske aktivnosti organizirat će se u pet klastera, koji će zasebno i zajedno poticati interdisciplinarnu, međusektorsku, horizontalnu, prekograničnu i međunarodnu suradnju.

Svaki klaster pridonosi ostvarenju nekoliko ciljeva održivog razvoja, a više ciljeva održivog razvoja podržava više od jednog klastera.

Istraživačke i inovacijske aktivnosti provodit će se u sljedećim klasterima:

- (a) klaster „Zdravlje”: poboljšanje i zaštita zdravlja građana svih uzrasta, razvijanje inovativnih rješenja za sprečavanje, dijagnostiku, praćenje, liječenje i izlječenje bolesti, ublažavanje zdravstvenih rizika, zaštita stanovništva i promicanje zdravlja, što isplativiji, pravedniji i održiviji sustavi javnog zdravstva i održavanje i omogućivanje sudjelovanja pacijenata i upravljanje vlastitim zdravljem.

*Područja djelovanja*: zdravlje tijekom cijelog života; okolišne i socijalne determinante koje utječu na zdravlje; neprenosive i rijetke bolesti; zarazne bolesti; alati, tehnologije i digitalna rješenja u području zdravstva i skrbi; zdravstveni sustavi

- (b) klaster „Uključivo i sigurno društvo”: jačanje europskih demokratskih vrijednosti, uključujući vladavinu prava i temeljna prava, očuvanje naše kulturne baštine i promicanje društvenih i gospodarskih transformacija koje doprinose uključivosti i rastu, uz odgovor na izazove koji proizlaze iz stalnih sigurnosnih prijetnji, uključujući kiberkriminalitet, kao i prirodne katastrofe i katastrofe prouzročene ljudskim djelovanjem.

*Područja djelovanja*: demokracija; kulturna baština; društvena i gospodarska transformacija; društva otporna na katastrofe; zaštita i sigurnost i kibersigurnost

- (c) klaster „Digitalizacija i industrija”: jačanje kapaciteta i osiguravanje europske suverenosti u ključnim razvojnim tehnologijama za digitalizaciju i proizvodnju te u području svemirske tehnologije, u cilju izgradnje konkurentne, digitalne, niskouglične i kružne industrije; osiguravanje održive opskrbe sirovinama; i osiguravanje temelja za napredak i inovacije u svim globalnim društvenim izazovima.

*Područja djelovanja*: proizvodne tehnologije; digitalne tehnologije; napredni materijali; umjetna inteligencija i robotika; internet sljedeće generacije; računalstvo visokih performansi i velike količine podataka; kružne industrije; niskouglične i čiste industrije; svemir

- (d) klaster „Klima, energija i mobilnost”: borba protiv klimatskih promjena boljim razumijevanjem njihovih uzroka, razvoja, rizika, učinaka i prilika, te energetske i prometne sektorima koji su prihvatljivi za klimu i okoliš, učinkovitiji i konkurentniji, pametniji, sigurniji i otporniji.

*Područja djelovanja*: znanost o klimi i rješenja za klimatske promjene; opskrba energijom; energetske sustavi i mreže; zgrade i industrijska postrojenja u energetske tranziciji; zajednice i gradovi; industrijska konkurentnost u području prometa; čist promet i mobilnost; pametna mobilnost; pohrana energije.

- (e) klaster „Hrana i prirodni resursi”: zaštita, obnova i iskorištavanje prirodnih i bioloških resursa iz tla i mora i održivo upravljanje tim resursima, rješavanje sigurnosti opskrbe hranom i ishrane te prijelaz na niskouglično, resursno učinkovito kružno gospodarstvo.

*Područja djelovanja:* promatranje okoliša; biološka raznolikost i prirodni kapital; poljoprivreda, šumarstvo i ruralna područja; mora i oceani, prehrambeni sustavi, sustavi bioinovacija; kružni sustavi

- (f) Nenuklearna izravna djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra: stvaranje visokokvalitetnih znanstvenih dokaza za dobre javne politike. Nove inicijative i prijedlozi zakonodavstva EU-a moraju se temeljiti na transparentnim, sveobuhvatnim i uravnoteženim dokazima, a u provedbi politika ti su dokazi potrebni za mjerenje i praćenje njihova napretka. JRC će politikama Unije osiguravati neovisne znanstvene dokaze i tehničku potporu tijekom čitavog ciklusa politike. JRC će svoja istraživanja usmjeriti na prioritete politike EU-a.

*Područja djelovanja:* zdravlje; otpornost i sigurnost; digitalizacija i industrija; klima, energija i mobilnost; hrana i prirodni resursi; potpora funkcioniranju unutarnjeg tržišta i gospodarskom upravljanju Unijom; potpora državama članicama u provedbi zakonodavstva i razvoju strategija pametne specijalizacije; analitički alati i metode za donošenje politika; upravljanje znanjem; prijenos znanja i tehnologija; potpora znanosti za platforme za politiku.

### **3. Stup III. „Otvorene inovacije”**

U okviru sljedećih aktivnosti ovaj će stup, u skladu s člankom 4., poticati sve oblike inovacija, uključujući revolucionarne inovacije, i ojačati uvođenje inovativnih rješenja na tržište. Pridonijet će se i ostalim posebnim ciljevima Programa kako su opisani u članku 3.

- (a) Europsko vijeće za inovacije: promicanje revolucionarnih inovacija s potencijalom za rast na globalnoj razini.

*Područja djelovanja:* Tragač, kojim se podupiru tehnologije budućnosti i nove revolucionarne tehnologije; Akcelerator, kojim se premošćuje financijska praznina između kasnijih faza inovacijskih aktivnosti i prihvatanja na tržištu, učinkovito uvođenje revolucionarnih inovacija koje stvaraju tržišta i rast poduzeća u slučajevima kada tržište ne omogućuje održivo financiranje; i dodatne aktivnosti poput nagrada i stipendija te usluge s dodanom vrijednosti za poslovanje.

- (b) Europski inovacijski ekosustavi

*Područja djelovanja:* povezivanje s regionalnim i nacionalnim dionicima u području inovacija te potpora državama članicama i pridruženim zemljama u provedbi zajedničkih prekograničnih inovacijskih programa, od jačanja „mekih” vještina za inovacije do istraživačkih i inovacijskih djelovanja, u cilju povećanja djelotvornosti europskog inovacijskog sustava. Time će se dopuniti potpora iz EFRR-a za inovacijske ekosustave i međuregionalna partnerstva usmjerene na teme pametne specijalizacije.

- (c) Europski institut za inovacije i tehnologiju:

*Područja djelovanja:* jačanje održivih inovacijskih ekosustava diljem Europe; poticanje razvoja poduzetničkih i inovacijskih vještina u perspektivi cjeloživotnog učenja i poduzetnička transformacija sveučilišta EU-a; uvođenje novih rješenja za globalne društvene izazove na tržište; sinergije i dodana vrijednost u okviru Obzora Europa.

#### **4. Dio „Jačanje europskog istraživačkog prostora”**

U okviru sljedećih aktivnosti ovaj će dio, u skladu s člankom 4., optimirati provedbu Programa za povećanje učinka u ojačanom europskom istraživačkom prostoru. Podupirat će i ostale posebne ciljeve Programa kako su opisani u članku 3. Tim se dijelom podupire cjelokupni Program te općenito podupiru aktivnosti koje pridonose Europi koja je utemeljena na znanju, inovativna i rodno ravnopravna, na čelu globalnog tržišnog natjecanja, i time optimiraju nacionalne prednosti i potencijal diljem Europe u uspješnom europskom istraživačkom prostoru (ERA), u kojem znanje i visokokvalificirana radna snaga slobodno cirkuliraju, u kojoj informirani građani razumiju rezultate istraživanja i inovacija i u njih imaju povjerenje, a društvo u cjelini od njih ostvaruje korist, te u kojoj se politika EU-a, posebno politika istraživanja i inovacija, temelji na visokokvalitetnim znanstvenim dokazima.

*Područja djelovanja:* dijeljenje izvrsnosti; reforma i jačanje europskog sustava istraživanja i inovacija.

## **PRILOG II.**

### **VRSTE DJELOVANJA**

Program se provodi upotrebom ograničenog broja „vrsta djelovanja”, koje imaju jasno odijeljene ciljeve ili uvjete.

Glavne su vrste djelovanja:

- istraživačko i inovacijsko djelovanje: djelovanje koje se sastoji prvenstveno od aktivnosti čiji je cilj stvoriti nova znanja i/ili istražiti izvedivost nove ili poboljšane tehnologije, proizvoda, procesa, usluge ili rješenja. Te aktivnosti mogu uključivati temeljno ili primijenjeno istraživanje, razvoj tehnologije i njezinu integraciju, ispitivanje i provjeru prototipa u laboratoriju ili simuliranom okruženju;
- inovacijsko djelovanje: djelovanje koje se sastoji prvenstveno od aktivnosti čiji je izravni cilj izrada planova i mehanizama ili nacрта za nove, izmijenjene ili poboljšane proizvode, procese ili usluge koje mogu uključivati izradu prototipa, ispitivanje, demonstraciju, pokusno izvođenje, vrednovanje proizvoda velikog opsega i tržišnu replikaciju;
- djelovanje u području inovacija i uvođenja na tržište: djelovanje koje uključuje inovacijsko djelovanje i druge aktivnosti potrebne za uvođenje inovacije na tržište, uključujući rast poduzeća, osiguranje mješovitog financiranja Obzora Europa (kombinacija bespovratnih sredstava i privatnog financiranja);
- pionirsko istraživačko djelovanje ERC-a: glavna istraživačka djelovanja na poticaj istraživača, kojima je domaćin jedan korisnik ili više njih (samo ERC);
- djelovanje u području osposobljavanja i mobilnosti: djelovanje usmjereno na poboljšanje vještina, znanja i razvoj karijere istraživača na temelju mobilnosti među zemljama i, ako je relevantno, među sektorima ili disciplinama;
- djelovanje sufinanciranja Programa: djelovanje sufinanciranja programa aktivnosti koje uspostavljaju i/ili provode subjekti koji upravljaju istraživačkim i inovacijskim programima i/ili ih financiraju, osim tijela Unije za financiranje. Taj program aktivnosti može davati potporu umrežavanju i koordinaciji, istraživanju, inovaciji, testnim aktivnostima, inovacijskom djelovanju i djelovanju uvođenja na tržište, djelovanju u području osposobljavanja i mobilnosti, podizanju svijesti i komunikaciji, širenju i iskorištavanju rezultata ili kombinaciji navedenog, a koje izravno provode ti subjekti ili treće strane kojima oni mogu osigurati bilo kakvu relevantnu financijsku potporu kao što su bespovratna sredstva, nagrade, javna nabava te mješovito financiranje Obzora Europa;
- djelovanje predkomercijalne nabave: djelovanje čiji je primarni cilj ostvarenje predkomercijalne javne nabave koju provode korisnici koji su javni naručitelji ili naručitelji;
- djelovanje javne nabave inovativnih rješenja: djelovanje čiji je primarni cilj ostvarivanje zajedničke ili koordinirane javne nabave inovativnih rješenja koju provode korisnici koji su javni naručitelji ili naručitelji;



- djelovanje za koordinaciju i potporu: djelovanje kojim se pridonosi ciljevima Programa, osim istraživačkih i inovacijskih aktivnosti, kao što je normizacija, širenje, podizanje razine svijesti i komunikacija, umrežavanje, usluge koordinacije ili potpore, dijalozi o politikama te vježbe i studije uzajamnog učenja;
- motivacijska nagrada: nagrada za poticanje ulaganja u određenom smjeru, određivanjem cilja prije izvršavanja rada;
- priznanje: nagrada za prethodna postignuća i izvanredan rad nakon izvršavanja rada;
- javna nabava: djelovanje za provedbu dijelova programa povezanih sa strateškim interesima i autonomijom Unije te za organizaciju, za vlastite potrebe Komisije, javnih nabava za studije, proizvode, usluge i kapacitete; javna nabava može biti u obliku predkomercijalne nabave ili javne nabave inovativnih rješenja koju Komisija ili tijela za financiranje provode u svoje ime ili zajedno s javnim naručiteljima i naručiteljima iz država članica i pridruženih zemalja.

\* \* \*

- neizravna djelovanja: istraživačke i inovacijske aktivnosti za koje Unija pruža financijsku potporu i koje provode sudionici;
- izravna djelovanja: istraživačke i inovacijske aktivnosti koje Komisija poduzima putem Zajedničkog istraživačkog centra (JRC).

\* \* \*

## PRILOG III.

### PARTNERSTVA

Europsko partnerstvo odabire se, provodi, prati, evaluira i postupno ukida na temelju sljedećih kriterija:

#### 1) Odabir:

- (a) Dokazi da je europsko partnerstvo djelotvornije u postizanju povezanih ciljeva Programa, posebno u ostvarenju jasnih učinaka za EU njegove građane, osobito u pogledu suočavanja s globalnim izazovima te ostvarivanju ciljeva istraživanja i inovacija, osiguravanju konkurentnosti EU-a i doprinosu jačanju europskog prostora za istraživanje i inovacije te međunarodnih obveza;
- u slučaju institucionaliziranog europskog partnerstva uspostavljenog u skladu s člankom 185. UFEU-a obvezno je sudjelovanje najmanje 50 % država članica EU-a;
- (b) usklađenost i sinergije europskog partnerstva u istraživačkom i inovacijskom okruženju EU-a;
- (c) transparentnost i otvorenost europskog partnerstva u pogledu utvrđivanja prioriteta i ciljeva te uključenja partnera i dionika iz različitih sektora, uključujući i međunarodne ako je to relevantno;
- (d) *ex ante* demonstracija dodatnosti i izravnosti europskog partnerstva, uključujući zajedničku viziju svrhe europskog partnerstva. Taj će vizija posebno uključivati:
- utvrđivanje mjerljivih očekivanih rezultata, ishoda i učinaka u zadanim rokovima, uključujući ključnu gospodarsku vrijednost za Europu;
  - demonstraciju očekivanih kvalitativnih i kvantitativnih učinaka poluge;
  - pristupe za osiguravanje fleksibilnosti provedbe i prilagodbu promjenama potreba politike ili tržišta ili znanstvenom napretku;
  - strategiju izlaska i mjere za postupno ukidanje.
- (e) *ex ante* demonstracija dugoročnih obveza partnera, uključujući minimalan udio javnih i/ili privatnih ulaganja;
- u slučaju institucionaliziranog europskog partnerstva financijski doprinosi i/ili doprinosi u naravi od partnera osim Unije moraju iznositi najmanje 50 % te mogu iznositi do 75 % agregiranih proračunskih obveza europskog partnerstva. Za svako institucionalizirano europsko partnerstvo minimalan udio doprinosa partnera koji nisu Unija bit će u obliku financijskih doprinosa;

#### 2) Provedba:

- (a) sustavni pristup kojim se osigurava postizanje očekivanih učinaka europskog partnerstva kroz fleksibilnu provedbu zajedničkih djelovanja koja nadilaze područje primjene zajedničkih poziva za istraživačke i inovacijske aktivnosti, uključujući one povezane s prihvaćanjem na tržištu, regulatornim prihvaćanjem ili prihvaćanjem u okviru politika;

- (b) odgovarajuće mjere kojima se osiguravaju stalna otvorenost inicijative i transparentnost tijekom provedbe, osobito za utvrđivanje prioriteta i sudjelovanje u pozivu na podnošenje prijedloga, vidljivost Unije, mjere komunikacije i informiranja javnosti, širenje i iskorištavanje rezultata, uključujući jasnu strategiju otvorenog pristupa/korisničku strategiju duž lanca vrijednosti;
- (c) aktivnosti koordinacije i/ili zajedničke aktivnosti s drugim relevantnim istraživačkim i inovacijskim inicijativama kojima se osiguravaju djelotvorne sinergije;
- (d) pravno obvezujuće obveze, osobito za financijske doprinose, svakog partnera kroz čitavo trajanje inicijative;
- (e) u slučaju institucionaliziranog europskog partnerstva pristup rezultatima i ostalim informacijama povezanim s djelovanjem za Europsku komisiju u svrhu razvoja, provedbe i praćenja politika ili programa Unije.

### **3) Praćenje:**

- (a) sustav praćenja u skladu sa zahtjevima navedenima u članku 45. za praćenje napretka prema posebnim ciljevima politike / rezultatima i ključnim pokazateljima uspješnosti, koji tijekom vremena omogućuje procjenu postignuća, učinaka i potencijalnih potreba za korektivnim mjerama;
- (b) namjensko izvješćivanje o kvantitativnim i kvalitativnim učincima poluge, uključujući financijske i nefinancijske doprinose, vidljivost i postavljanje u međunarodnom kontekstu, učinak na rizike u ulaganjima privatnog sektora povezane s istraživanjem i inovacijama.

### **4) Evaluacija, postupno ukidanje i obnova:**

- (a) evaluacija učinaka postignutih na nacionalnoj razini i razini unije u pogledu utvrđenih ciljeva i ključnih pokazatelja uspješnosti na kojoj se temelji evaluacija Programa iz članka 47., uključujući procjenu najdjelotvornijeg načina intervencije politike za sva buduća djelovanja; i pozicioniranje bilo koje moguće obnove europskog partnerstva u čitavom okruženju europskih partnerstava i prioritetima njegovih politika;
- (b) odgovarajuće mjere kojima se osigurava postupno ukidanje u skladu s dogovorenim uvjetima i vremenskim rokovima, ne dovodeći u pitanje moguće kontinuirano transnacionalno financiranje iz nacionalnih programa ili drugih programa Unije.

## PRILOG IV.

### SINERGIJE S DRUGIM PROGRAMIMA

1. Sinergijama s Europskim fondom za jamstva u poljoprivredi i Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj (zajednička poljoprivredna politika) osigurat će se sljedeće:
  - (a) istraživačke i inovacijske potrebe poljoprivrednog sektora i ruralnih područja u EU-u utvrđene su ponajprije u okviru Europskog partnerstva za inovacije za „produktivnost i održivost u poljoprivredi”<sup>1</sup> i u uzimajući u obzir strateško planiranje istraživanja i inovacija u okviru Programa te programe rada;
  - (b) zajednička poljoprivredna politika na najbolji mogući način iskorištava rezultate istraživanja i promiče upotrebu, provedbu i uvođenje inovativnih rješenja, uključujući ona koja proizlaze iz projekata koji se financiraju iz okvirnih programa za istraživanje i inovacije i Europskog partnerstva za inovacije za „produktivnost i održivost u poljoprivredi”;
  - (c) EPFRR podupire uvođenje i širenje znanja i rješenja koja proizlaze iz rezultata Programa, čime se stvaraju veća dinamičnost u poljoprivrednom sektoru i nove prilike za razvoj ruralnih područja.
  
2. Sinergijama s Europskim fondom za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) osigurat će se sljedeće:
  - (a) Program i EFPR u velikoj su mjeri povezani jer se potrebe EU-a za istraživanjem i inovacijama u području politike mora i pomorstva prenose putem strateškog istraživanja i procesa planiranja inovacija u okviru Programa;
  - (b) EFPR podupire uvođenje novih tehnologija i inovativnih proizvoda, postupaka i usluga, osobito onih koji proizlaze iz Programa u područjima politike mora i pomorstva; EFPR promiče i prikupljanje i obradu temeljnih podataka te širi relevantna djelovanja koja se podupiru u okviru Programa, čime se doprinosi provedbi zajedničke ribarske politike, pomorske politike EU-a i međunarodnom upravljanju oceanima.
  
3. Sinergijama s Europskim fondom za regionalni razvoj (EFRR) osigurat će se sljedeće:
  - (a) mehanizmi kombiniranog financiranja iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Programa povezuju strategije pametne specijalizacije i međunarodnu izvrsnost u istraživanjima i inovacijama, uključujući zajedničke transregionalne ili transnacionalne programe te paneuropske istraživačke infrastrukture u cilju jačanja europskog istraživačkog prostora;

---

<sup>1</sup> Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o Europskom partnerstvu za inovacije „Produktivnost i održivost u poljoprivredi”, (COM(2012) 79 final).

- (b) EFRR usmjeren je, među ostalim, na razvoj i jačanje regionalnih i lokalnih ekosustava istraživanja i inovacija te industrijske transformacije, uključujući potporu prihvaćanju rezultata i uvođenju novih tehnologija i inovativnih rješenja iz okvirnih programa za istraživanje i inovacije putem EFRR-a.
4. Sinergijama s Europskim socijalnim fondom plus (ESF+) osigurat će se sljedeće:
- (a) Europski socijalni fond + može integrirati i razvijati inovativne nastavne planove koji se podupiru u okviru Programa, među ostalim putem nacionalnih ili regionalnih programa, kako bi ljudi stekli vještine i kompetencije koje su potrebne za poslove budućnosti;
  - (b) mehanizmi za komplementarno financiranje iz ESF-a plus mogu se upotrebljavati za potporu aktivnostima promicanja razvoja ljudskog kapitala u istraživanjima i inovacijama, s ciljem jačanja europskog istraživačkog prostora;
  - (c) tematsko područje Zdravlje ESF-a plus integrira inovativne tehnologije i nove poslovne modele i rješenja, posebno one proizišle iz programa, kako bi se pridonijelo inovativnim, učinkovitim i održivim zdravstvenim sustavima država članica i olakšao pristup boljoj i sigurnijoj zdravstvenoj skrbi za europske građane.
5. Sinergijama s Instrumentom za povezivanje Europe (CEF) osigurat će se sljedeće:
- (a) potrebe za istraživanjem i inovacijama u područjima prometa, energetike i digitalnog sektora unutar EU-a utvrđeni su i osnovani tijekom strateškog planiranja istraživanja i inovacija u okviru Programa;
  - (b) Instrument za povezivanje Europe podupire opsežno uvođenje i provedbu novih, inovativnih tehnologija i rješenja u području prometa, energetike i digitalnih fizičkih infrastruktura, osobito onih koji proizlaze iz okvirnih programa za istraživanja i inovacije;
  - (c) olakšana razmjena informacija i podataka između okvirnog programa i projekata Instrumenta za povezivanje Europe, na primjer isticanjem tehnologija iz okvirnog programa koje su spremne za tržište i koja se mogu na tržište uvesti putem Instrumenta za povezivanje Europe.
6. Sinergijama s programom Digitalna Europa osigurat će se sljedeće:
- (a) budući da se preklapa nekoliko tematskih područja obuhvaćenih Programom i programom Digitalna Europa, vrste djelovanja koje treba podupirati, njihovi očekivani rezultati i njihova logika intervencije različiti su i komplementarni;
  - (b) potrebe za istraživanjem i inovacijama koje se odnose na digitalne aspekte određene su i utvrđene strateškim planovima za istraživanje i inovacije u okviru Programa; to obuhvaća istraživanja i inovacije u području računalstva visokih performansi, umjetne inteligencije, kibersigurnosti, u kombinaciji s digitalnim i drugim razvojnim tehnologijama i netehnološkim inovacijama; potpora za rast poduzeća uvođenjem revolucionarnih inovacija (od kojih mnoge obuhvaćaju digitalne i fizičke tehnologije); integracija digitalnog aspekta u cijelom stupu „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”; i potpora digitalnim istraživačkim infrastrukturama;

- (c) program Digitalna Europa usmjeren je na izgradnju kapaciteta i infrastrukture velikih razmjera u području računalstva visokih performansi, umjetne inteligencije, kibersigurnosti i naprednih digitalnih vještina u cilju širokog uvođenja i primjene ključnih postojećih ili ispitanih inovativnih digitalnih rješenja u Europi okviru EU-a u područjima od javnog interesa (kao što su zdravlje, javna uprava, pravosuđe i obrazovanje) ili tržišnih nedostataka (kao što je digitalizacija poduzeća, posebno malih i srednjih poduzeća); program Digitalna Europa uglavnom se provodi kroz usklađeno i strateško ulaganje s državama članicama, posebno kroz zajedničke javne nabave za digitalne kapacitete u cilju njihove raspodjele diljem Europe te u djelovanjima na razini EU-a za potporu interoperabilnosti i normizaciji kao dijelu razvoja jedinstvenog digitalnog tržišta;
- (d) kapaciteti i infrastrukture programa Digitalna Europa dostupni su istraživačkoj i inovacijskoj zajednici, uključujući za aktivnosti koje se podupiru u okviru Programa, među ostalim testiranje, pokusi i demonstracije u svim sektorima i disciplinama;
- (e) nove digitalne tehnologije razvijene u okviru Programa postupno se prihvaćaju i provode u okviru programa Digitalna Europa;
- (f) inicijative Programa za planove razvoja vještina i kompetencija, uključujući one izrađene u kolokacijskim centrima EIT-ove zajednice znanja i inovacija – Digitalno područje, dopunjuju se izgradnjom kapaciteta u naprednim digitalnim vještinama koju podržava program Digitalna Europa;
- (g) snažni koordinacijski mehanizmi za strateško programiranje i operativne postupke za oba programa usklađeni su, a njihove upravljačke strukture uključuju odnosne službe Komisije te ostale na koje se odnose različiti dijelovi predmetnih programa.

7. Sinergijama s programom jedinstvenog tržišta osigurat će se sljedeće:

- (a) program jedinstvenog tržišta rješava tržišne nedostatke koji utječu na sve MSP-ove te promiče poduzetništvo i osnivanje te rast poduzeća. Postoji potpuna komplementarnost između programa jedinstvenog tržišta i djelovanja budućeg Europskog vijeća za inovacije u području inovativnih poduzeća, kao i u području usluga potpore MSP-ovima, posebno ako tržište ne osigurava održivo financiranje;
- (b) Europska poduzetnička mreža može poslužiti, kao i druge strukture za potporu MSP-ova (na primjer, nacionalne kontaktne točke, agencije za inovacije), za pružanje usluga potpore u okviru Europskog vijeća za inovacije.

8. Sinergijama s programom za okoliš i klimatske aktivnosti – LIFE osigurat će se sljedeće:

potrebe za istraživanjem i inovacijama u području suočavanja s okolišnim, klimatskim i energetske izazovima unutar EU-a određene su i utvrđene tijekom strateškog planiranja istraživanja i inovacija u okviru Programa; program LIFE nastavlja djelovati kao katalizator za provedbu ekološke, klimatske, i relevantne energetske politike i zakonodavstva EU-a, uključujući donošenje i primjenu rezultata istraživanja i inovacija proizišlih iz Programa te pomaže u njihovu uvođenju na nacionalnoj i (među)regionalnoj razini ako to može pomoći u rješavanju okolišnih, klimatskih ili energetskih pitanja; LIFE posebno nastavlja poticati sinergije s Programom dodjelom bonusa u evaluaciji prijedloga koji uključuju prihvaćanje

rezultata Programa; tradicionalni projekti djelovanja u okviru programa LIFE podržavaju razvoj, testiranje ili demonstraciju održivih tehnologija ili metodologija za provedbu politike okoliša i klimatske politike EU-a, koje se zatim mogu uvesti u većem razmjeru uz pomoć drugih financijskih sredstava, uključujući ona iz Programa. Europsko vijeće za inovacije može osigurati potporu za rast i komercijalizaciju novih revolucionarnih ideja koje mogu nastati u provedbi projekata programa LIFE:

9. Sinergijama s programom Erasmus osigurat će se sljedeće:
  - (a) kombinirana sredstva iz Programa i programa Erasmus upotrebljavaju se za potporu aktivnostima usmjerenima na jačanje i modernizaciju europskih institucija visokog obrazovanja. Program će dopuniti potporu koju iz programa Erasmus prima inicijativa europskih sveučilišta, posebice njezin istraživački element, kao dio razvoja novih zajedničkih i integriranih dugoročnih i održivih strategija u području obrazovanja, istraživanja i inovacija koje se temelje na transdisciplinarnim i međusektorskim pristupima u cilju ostvarivanja trokuta znanja i pružanja poticaja gospodarskom rastu,
  - (b) Program i program Erasmus potiču integraciju obrazovanja i istraživanja pružanjem pomoći visokoškolskim ustanovama u izradi i uspostavi zajedničkih obrazovnih, istraživačkih i inovacijskih strategija, u nastavljanju s najnovijim saznanjima i praksama istraživanja kako bi ponudile aktivno istraživačko iskustvo svim studentima i osoblju u visokom obrazovanju, a posebno istraživačima te potporom drugih aktivnosti kojima se integrira visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije;
10. Sinergijama s Europskim svemirskom programom osigurat će se sljedeće:
  - (a) potrebe u području istraživanja i inovacija svemirskog uzlaznog i silaznog sektora unutar EU-a određene su i utvrđene u okviru strateškog planiranja istraživanja i inovacija Programa; djelovanja u području istraživanja svemira provedena u okviru Obzora Europa provest će se uzimajući u obzir nabavu i prihvatljivost subjekata u skladu s odredbama svemirskog programa, prema potrebi,
  - (b) podaci o svemiru i usluge koje Europski svemirski program javnosti ustupa kao javno dobro upotrebljavaju se za razvoj revolucionarnih rješenja kroz istraživanje i inovacije, među ostalim u Okvirnom programu, osobito za održivu hranu i prirodne resurse, praćenje klimatskih promjena, pametne gradove, automatizirana vozila, sigurnost i upravljanje katastrofama;
  - (c) Usluge pristupa podacima i informacijama programa Copernicus pridonose europskom oblaku za otvorenu znanost i time istraživačima i znanstvenicima olakšavaju pristup podacima programa Copernicus; istraživačke infrastrukture, posebno promatračke mreže *in situ* ključni su elementi *in situ* promatračke infrastrukture koja omogućuje usluge programa Copernicus te ostvaruju korist od informacija koje proizvode usluge programa Copernicus.
11. Sinergijama s Instrumentom za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju („vanjski instrument”) osigurat će se da aktivnosti istraživanja i inovacija u okviru Programa sa sudjelovanjem trećih zemalja i ciljanim djelovanjem međunarodne suradnje teže usklađivanju s usporednim aktivnostima prihvaćanja na tržištu i djelovanjima izgradnje kapaciteta u okviru vanjskog instrumenta na temelju zajedničkog

utvrđivanja potreba i područja intervencije koji su zajednički utvrđeni tijekom strateškog planiranja istraživanja i inovacija u okviru programa Obzor Europa;

12. Sinergijama s Fondom za unutarnju sigurnost i instrumentom za upravljanje granicama kao dijelom Fonda za integrirano upravljanje granicama osigurat će se sljedeće:
  - (a) potrebe istraživanja i inovacija u područjima sigurnosti i integriranog upravljanja granicama određene su i utvrđene strateškim planiranjem istraživanja i inovacija u okviru Programa;
  - (b) Fond za unutarnju sigurnost i Fond za integrirano upravljanje granicama podupiru uvođenje novih, inovativnih tehnologija i rješenja, osobito onih koji proizlaze iz okvirnih programa za istraživanja i inovacije u području sigurnosnih istraživanja.
13. Sinergijama s fondom InvestEU osigurat će se sljedeće:
  - (a) Program iz vlastitog proračuna osigurava mješovito financiranje Obzora Europa i EIC-a za inovatore visokog stupnja rizika i za koje tržište ne pruža održivo financiranje te istodobno osigurava odgovarajuću koordinaciju za potporu učinkovitoj provedbi privatnog financiranja i upravljanju njime u okviru mješovitog financiranja putem fondova i posrednika koje podupire fond InvestEU;
  - (b) okupljanje financijskih instrumenata za istraživanje i inovacije te malih i srednjih poduzeća fond InvestEU, posebno kroz namjenske tematske sastavnice istraživanja i inovacija te kroz proizvode uvedene u okviru sastavnice za MSP-ove koje su usmjerene na inovativna poduzeća pomažući time ostvarivanju ciljeva Programa.
14. Sinergijama s inovacijskim fondom u okviru sustava trgovanja emisijama („inovacijski fond“) osigurat će se sljedeće:
  - (a) inovacijski fond usmjeren je na inovacije u niskougljičnim tehnologijama i procesima, uključujući ekološko hvatanje ugljika i upotrebu koja znatno pridonosi ublažavanju klimatskih promjena, kao i proizvode koji zamjenjuju one s većim udjelom ugljika te potiče izgradnju i iskorištavanje projekata čiji je cilj ekološko hvatanje i geološko skladištenje ugljikova dioksida te inovativne obnovljive energije i tehnologije skladištenja energije;
  - (b) Program financira razvoj i demonstraciju tehnologija koje mogu ostvariti ciljeve EU-a u pogledu dekarbonizacije, energetike i industrijske preobrazbe, posebno u stupu II.;
  - (c) inovacijski fond može, podložno ispunjavanju njegovih kriterija za odabir i dodjelu potpore, podržati demonstracijsku fazu prihvatljivih projekata koji su primili potporu iz okvirnih programa za istraživanja i inovacije.
15. Sinergijama s programom Euratoma za istraživanje i osposobljavanje osigurat će se sljedeće:
  - (a) Program i program Euratoma za istraživanje i osposobljavanje razvijaju sveobuhvatna djelovanja za potporu obrazovanju i osposobljavanju (uključujući aktivnosti Marie Skłodowska-Curie) u cilju održavanja i razvoja relevantnih vještina u Europi;



- (b) Program i program Euratoma za istraživanje i osposobljavanje razvijaju zajednička istraživačka djelovanja s naglaskom na međusektorske aspekte sigurne i sigurne primjene ionizirajućeg zračenja osim za električnu energiju u sektorima, kao što su medicina, industrija, poljoprivreda, svemir, klimatske promjene, sigurnost te pripravnost na izvanredna stanja i doprinos nuklearnoj znanosti.
16. Sinergije s Europskim fondom za obranu pridonijet će civilnim i obrambenim istraživanjima. Nepotrebno udvostručavanje posla bit će isključeno.

## PRILOG V.

### KLJUČNI POKAZATELJI SMJERA UČINKA

Praćenje uspješnosti okvirnog programa u odnosu na njegove ciljeve sastoji se od smjera učinka i povezanih ključnih pokazatelja slijeda učinka. Smjer učinka ovisi o uloženom vremenu: razlikuju se kratkoročni, srednjoročni i dugoročni smjer učinka. Pokazatelji smjera učinka služe kao zamjene za izvješće o napretku u ostvarivanju svakog pojedinog učinka istraživanja i inovacija na razini okvirnog programa. Pojedinačni dijelovi Programa Programom pridonose navedenim pokazateljima u različitoj mjeri i različitim mehanizmima. Prema potrebi mogu se upotrebljavati i dodatni pokazatelji za praćenje pojedinačnih dijelova programa.

Mikropodaci ključnih pokazatelja smjera učinka koji su zajednički s Programom prikupljaju se pod središnjim upravljanjem na usklađen način s minimalnim opterećenjem izvješćivanja za korisnike.

#### **Pokazatelji smjera znanstvenih učinaka**

Očekuje se da će se Programom ostvariti znanstveni učinak stvaranjem novih visokokvalitetnih znanja, jačanjem ljudskog kapitala u istraživanjima i inovacijama te poticanjem širenja znanja i otvorene znanosti. Napredak prema ovom učinku prati se s pomoću zamjenskih pokazatelja utvrđenih uz sljedećih triju ključnih sljedova učinka.

<b>Napredak prema znanstvenim učincima</b>	<b>Kratkoročni</b>	<b>Srednjoročno</b>	<b>Dugoročni</b>
<b>Stvaranje visokokvalitetnih novih znanja</b>	<b>Publikacije</b> – broj recenziranih znanstvenih publikacija iz okvirnog programa	<b>Citati</b> – faktor odjeka u području recenziranih publikacija iz okvirnog programa	<b>Znanost svjetske kvalitete</b> – broj i udio recenziranih publikacija iz okvirnog programa koje daju temeljni doprinos znanstvenim područjima
<b>Jačanje ljudskog kapitala u istraživanju i inovacijama</b>	<b>Vještine</b> – broj istraživača koji su sudjelovali u aktivnostima usavršavanja okvirnih programa (kroz osposobljavanje, mentorstvo/podučavanje i mobilnost i pristup infrastrukturama istraživanja i inovacija)	<b>Karijere</b> – broj i udio pojedinaca usavršenih istraživača s više utjecaja u svojem području istraživanja i inovacija	<b>Uvjeti rada</b> – broj i udio usavršenih pojedinaca s poboljšanim uvjetima rada
<b>Poticanje širenja znanja i otvorene znanosti</b>	<b>Zajedničko znanje</b> – Udio rezultata istraživanja okvirnih programa (otvoreni podaci / publikacije / softver itd.) koji se razmjenjuje kroz infrastrukture otvorenog znanja	<b>Širenje znanja</b> – udio rezultata istraživanja otvorenog programa s otvorenim pristupom koji se aktivno upotrebljavaju/citiraju	<b>Nove suradnje</b> – udio korisnika okvirnog programa koji su razvili novu transdisciplinarnu/transsektoralnu suradnju s korisnicima njihovih otvorenih rezultata istraživanja

## Pokazatelji smjera društvenih učinaka

Očekuje se da će se Programom ostvariti društveni učinak rješavanjem prioriteta politika EU-a putem istraživanja i inovacija, stvaranjem koristi i učinka putem zadaća istraživanja i inovacija i jačanjem prihvaćanja inovacija u društvu. Napredak tog učinka prati se prema skupu zamjenskih pokazatelja uz sljedeća četiri ključna smjera učinka.

Napredak prema društvenim učincima	Kratkoročni	Srednjoročno	Dugoročni
Rješavanje političkih prioriteta EU-a putem istraživanja i inovacija	<u>Rezultati</u> – broj i udio rezultata kojima se rješavaju posebni prioriteti politike EU-a	<u>Rješenja</u> – broj i udio inovacija i znanstvenih rezultata kojima se rješavaju posebni prioriteti politike EU-a	<u>Korist</u> – agregirani procijenjeni učinci od upotrebe rezultata financiranih okvirnim programom, koji rješavaju posebne prioritete politike EU-a, uključujući doprinos ciklusu kreiranja politika i zakonodavstva
Pružanje koristi i učinka kroz zadaće u okviru istraživanja i inovacija	<u>Ostvarenja zadaća u okviru istraživanja i inovacija</u> – Ostvarenja posebnih zadaća u okviru istraživanja i inovacija	<u>Rezultati zadaća u okviru istraživanja i inovacija</u> – Rezultati posebnih zadaća u okviru istraživanja i inovacija	Ostvareni ciljevi zadaća u okviru istraživanja i inovacija Ciljevi postignuti posebnim zadaćama u okviru istraživanja i inovacija
Jačanje primjene inovacija u društvu	<u>Zajedničko stvaranje</u> – broj i udio projekata okvirnog programa u kojima građani EU-a i krajnji korisnici pridonose zajedničkom stvaranju sadržaja u području istraživanja i inovacija	<u>Obveza</u> – broj i udio korisničkih subjekata okvirnog programa s mehanizmima obveze za građane i krajnje korisnike nakon projekta okvirnog programa	<u>Socijalna prihvaćenost istraživanja i inovacija</u> – prihvaćenost i informiranje javnosti o zajednički kreiranim znanstvenim rezultatima i inovativnim rješenjima u okvirnom programu

## Pokazatelji smjera gospodarskog/inovacijskog učinka

Očekuje se da će se Programom ostvariti gospodarski/inovacijski učinak utjecanjem na stvaranje i rast poduzeća, stvaranjem izravnih ili neizravnih radnih mjesta i poticanjem ulaganja u istraživanje i inovacije. Napredak prema ovom učinku prati se s pomoću zamjenskih pokazatelja utvrđenih uz sljedećih triju ključnih sljedova učinka.

Napredak prema gospodarskim/inovacijskim učincima	Kratkoročno	Srednjoročno	Dugoročno
Stvaranje rasta temeljenog na inovacijama	<u>Inovativna ostvarenja</u> – broj inovativnih proizvoda, procesa ili metoda iz okvirnog programa (po vrsti inovacije) i primjene	<u>Inovacije</u> – broj inovacija iz okvirnih projekata (po vrsti inovacije) uključujući i one kojima su dodijeljena prava	<u>Gospodarski rast</u> – osnivanje, rast i tržišni udjeli društava koja razvijaju inovacije u okvirnom programu

	prava intelektualnog vlasništva	intelektualnog vlasništva	
<b>Stvaranje brojnijih i kvalitetnijih radnih mjesta</b>	<b><u>Podupirano zapošljavanje</u></b> – broj stvorenih radnih mjesta u ekvivalentu punog radnog vremena i zadržana radna mjesta kod poslovnih subjekata koji su korisnici projekta u okviru okvirnog programa (po vrsti radnog mjesta)	<b><u>Održivo zapošljavanje</u></b> – porast broja radnih mjesta u ekvivalentu punog radnog vremena kod poslovnih subjekata nakon projekta okvirnog programa (po vrsti radnog mjesta)	<b><u>Ukupno zapošljavanje</u></b> – broj izravnih i neizravnih radnih mjesta stvorenih ili održanih zahvaljujući širenju rezultata okvirnog programa (po vrsti radnog mjesta)
<b>Poticanje ulaganja u istraživanja i inovacije</b>	<b><u>Zajednička ulaganja</u></b> – iznos javnih i privatnih ulaganja mobiliziranih početnim ulaganjem okvirnog programa	<b><u>Poboljšanje</u></b> – iznos javnih i privatnih ulaganja mobiliziranih za iskorištavanje ili poboljšanje rezultata okvirnog programa	<b><u>Doprinos „cilju od 3 %”</u></b> – napredak EU-a prema 3 % BDP-a za okvirne programe